N°. 19093 **Nieuwe Amsterdamsche Courant.** 63e jaar.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

Het ALGEMEEN HANDELSBLAD verschijnt des MORGENS en des AVONDS, behalve op enkele feestdagen. Voor ABONNEMENT wende men zich tot het BUREEL, Boekh. Postdir., Kiosken of Krantombrengers. HOOFDAGENTEN: *Brussel*, A. GROSJEAN & CIE., 104 Bd. Anspach, J. LEBÈGUE & CIE. en AGENCE HAVAS; — *Frankfort a/M., Weenen, Zurich*, enz., G. L. DAUBE & C°.; — *Hamburg*, HAASENSTEIN & VOGLER A. G.; — *Keulen*, RUDOLF MOSSE; — *Parijs* en *Londen*, JOHN F. JONES & CIE.; — *Kopenhagen*, AUG. J. WOLFF & C°.

Dinsdag 25 Februari 1890.

Uitgevers-Directeuren: GEBROEDERS DIEDERICHS.

Het KWARTAAL kost voor Amsterdam *f* 6.–, voor andere plaatsen in Nederland *f* 7.– bij afzonderlijke · *f* 6.– bij gelijktijdige verzending van Ochtend- en Avondblad. — Eén Ochtend- of Avondblad 5 Cent. ADVERTENTIËN: 1—5 regels *f* 1.30 met inbegrip van Bewijsnommer, elke regel meer *f* 0.25. — INGEZ. MEDEDEELINGEN: *f* 0.50 den regel. Aanvrage en vermelding van LIEFDEGIFTEN *f* 0.15 den regel. Eene bepaalde plaats, door Inzenders voor hunne Advertentie opgegeven, wordt niet gewaarborgd.

Het auteursrecht v. d. inhoud van dit blad wordt verzekerd volgens de wet van 28 Juni 1881 (Stbl. n°. 124)

Dit nommer bestaat uit twee bladen.

AVONDBLAD.
Eerste Blad.

De Indische financiën.

Onder zeer moeielijke omstandigheden inderdaad aanvaardt de minister Mackay het koloniaal beheer. Terwijl aan de eene zijde tal van vraagstukken oplossing eischen — eene oplossing, die steeds dringender noodig wordt en allicht financieele offers zal vorderen — staat de Minister tegenover een financieelen toestand, die in den vollen zin des woords zorgwekkend mag heeten.

De Tijd heeft er onlangs (in haar N°. van 12 Februari) reeds op gewezen, dat de allertreurigste ramingscijfers van den aanstaanden koffieoogst een groot tekort op de begrooting van 1891 moeten doen verwachten. Zij kwam bij hare berekening, tot een vermoedelijk deficit van niet minder dan *dertig millioen* gulden.

Gelijk alle berekeningen, die gegrond moeten zijn op onbekende factoren, zooals de prijs der koffie in een volgend jaar, moet natuurlijk aan zoodanig cijfer geen volstrekte waarde worden gehecht. Het kan mee-, maar ook tegenvallen. Zij, die de zaken gaarne door een rooskleurigen bril bezien, kunnen er op wijzen dat de Regeering, 400,000 pikols minder verkoopende, ook 400,000 pikols minder in te koopen, en dus, à *f* 15 de pikol, ook zes millioen gulden minder uit te geven heeft. Het budget van 1890 zal alzoo, in plaats van het geraamde tekort, bij standhouding der tegenwoordige koffieprijzen, zelfs met een klein overschot kunnen sluiten.

Dit liet *De Tijd* buiten rekening. Maar dat neemt niet weg, dat zij te recht gewezen heeft op den zorgwekkenden financieelen toestand, dien Indië te gemoet gaat. Al rekent men dat er op de begrooting van 1890 ongeveer tien millioen gulden zijn uitgetrokken voor buitengewone uitgaven, zooals spoorwegbouw, die door leening mogen worden bestreden, dan zal er nog, wanneer op den tegenwoordigen voet wordt voortgegaan, op die van 1891 een ongedekt te kort van 15 à 20 millioen overblijven. En dit zou nog minder bezwaar hebben, wanneer het één enkel buitengewoon ongunstig jaar gold, en men grond kon worden verwacht dat volgende jaren het tekort weder zullen goedmaken. Maar daarvan is geen sprake; alles doet voorzien, meenen wij, dat zij, die *onder de bestaande omstandigheden* een gunstigen ommekeer in de Indische financiën verwachten eene groote teleurstelling te gemoet gaan.

Wij hebben reeds meermalen gezegd, dat wij de toekomst ten aanzien dier financiën duister inzien; en het lage ramingscijfer van den a. s. koffieoogst rechtvaardigt, helaas maar al te spoedig ons pessimisme. Wanneer de Regeering zich hoofdzakelijk blijft bepalen tot administreeren, tot het gaande houden der zaken, dan gaan wij een financieel debâcle te gemoet!

Handelen, ingrijpend hervormen in verschillende opzichten, is dus dringend noodig.

Zal de minister Mackay daarvoor de man zijn? Met alle waardeering van zijne goede eigenschappen, is twijfel geoorloofd wanneer wij nagaan dat die staatsman zich nimmer op koloniaal gebied heeft bewogen. Moge de uitkomst van zijn beleid onzen twijfel beschamen!

Want inderdaad, er moet gehandeld worden om de naderenden financieelen storm te beweren.

Al dadelijk zal men moeten besuinigen waar dat mogelijk is. Ook om de volgende begrootingen met belangrijke posten te verminderen, zal de heer Mackay nog dienen na te gaan, of verhoogingen, door zijnen voorganger doorgedreven ondanks den ernstigen tegenstand van deskundige zijde — o. a. voor de Indische brigade en voor de *zoogenaamde* verbetering van het paardenras — niet achterwege behooren te blijven. Verder zal moeten worden onderzocht, of het in de laatste reeks van jaren zoo verbazend uitgezette personeel van Indische ambtenaren niet belangrijk kan worden ingekrompen. Van die uitzetting is het gevolg geweest, dat de kosten van bestuur met *millioenen* aan traktementen, pensioenen enz. zijn vermeerderd. Maar heeft zij het nut opgeleverd waarop men gerekend had? Wij gelooven, dat vooral de papierfabrieken daarvan hebben geprofiteerd, maar dat de inlandsche bevolking er weinig voordeel van heeft ondervonden.

Bezuiniging door vereenvoudiging *moet* de leus zijn. Men vrage zich omtrent elken ambtenaar, van elken tak van dienst, af of hij op zijne standplaats wel onvermijdelijk noodig is, en of in zijne functiën niet op min kostbare wijze kan worden voorzien. Men getrooste zich daarbij, dat er wat minder opgaven en staten naar Batavia worden gezonden; — staten, die immers toch, naar de uitdrukking van een Indisch hoofdambtenaar, pas waarde krijgen op hun reis naar Batavia! — Men make een einde aan de verderfelijke, alle gevoel van verantwoordelijkheid doodende richting van centralisatie.

Het aantal Europeesche ambtenaren is, in den loop der jaren — niet het minst ook door het cultuurstelsel! — in bedenkelijke mate uitgebreid. Maar heeft de kracht van ons bestuur daarmede gewonnen? Men ga eens na, met welk klein personeel Michiels ons bestuur ter Sumatra's Westkust op hechten grondslag regelde! Toen moest, als het ware, „alles nog geschapen worden wat regel en orde betreft in de huishouding", gelijk Michiels het zelf in 1845 uitdrukte. En nu het er alleen op aan komt, in stand te houden wat eenmaal tot stand gebracht is, — nu zou het Europeesch personeel b.v. dubbel zoo groot moeten zijn als in de moeielijkste tijden vroeger?

Het antwoord op deze vraag kan alleen bevestigend luiden bij hem, die boven een zoo eenvoudig mogelijk bestuur de voorkeur geeft aan allerlei bemoeienissen met den inlander, die dezen niet aangenaam en ons tot schade zijn. Men denke aan het drijven der Europeesche ambtenaren naar eene — in hun oog — „rationeele" koffiecultuur, met het gevolg dat die cultuur haar einde te gemoet snelt! Met den bestaanden toestand kunnen alleen zij vrede hebben, die ellenlange rapporten, staten en voorstellen bewonderen, waardoor alle verantwoordelijkheid bij de ondergeschikte ambtenaren wordt opgeheven en overgebracht naar het centrum der Regeering, waar de verantwoordelijkheid voor alle kleinigheden niet op haar plaats is.

Daar moet, in de eerstvolgende jaren, bezuinigd worden in *elke* richting, zoodra daartoe de mogelijkheid bestaat.

Maar daartegenover staat, dat het mogelijke gedaan moet worden om 's lands inkomsten te vermeerderen. Niet door verhooging van belastingen, die nu waarlijk al zwaar genoeg drukken; maar door het openen van nieuwe bronnen van inkomsten. Wat Java betreft, denken wij daarbij vooral aan de zoo dringend noodige irrigatiewerken en aan den verderen aanleg van spoorwegen. En op de Buitenbezittingen moet tot onze beschaming worden erkend, dat een inlandsch vorst, de sultan van Deli, ons het voorbeeld heeft gegeven hoe men eene betrekkelijk kleine landstreek tot bloei kan brengen door op vrijgevige wijze het Europeesch kapitaal daarheen te lokken. De zoolang verwaarloosde Buitenbezittingen, rijk aan maagdelijke gronden, aan delfstoffen van allerlei aard, kunnen binnen weinige jaren veel grooter bijdragen tot de algemeene schatkist leveren dan zij thans doen, wanneer maar met het verouderd stelsel van verwaarloozing voorgoed gebroken wordt!

Waar sprake is van de noodzakelijke vermeerdering onzer inkomsten, denke men ook eens aan de *opiumpacht!* Hoe groot zijn niet de uitgaven, die de pachter te doen heeft voor zijne „administratie", voor zijne handlangers, zijne spionnen, de politie enz. enz. Men late zich niet afschrikken door onbewezen uitspraken, zooals deze: dat de invoering van eene régie schatten zou kosten; maar men onderzoeke, ernstig en onbevooroordeeld, of niet, bij het tegenwoordige opiumgebruik, de inkomsten van eene régie veel grooter zouden moeten zijn dan die, door het pachtstelsel verkregen. De deskundigen beweren, dat op Java thans jaarlijks 40 à 50 millioen aan opium wordt uitgegeven, waarvan echter slechts 12 à 15 millioen, dus circa 1/3, in 's lands kas vloeit, terwijl de rest — *twee derden!* — aan den strijkstok blijft hangen van de pachters en van allen die van deze afhankelijk zijn. Het is daarom, naar onze meening, geenszins onmogelijk, dat *aanvankelijk* het volgen eener meer moreele opiumpolitiek ook in 's lands financieel belang zoude blijken te zijn.

De vrienden van den heer Keuchenius mogen o. i. hem geluk wenschen, dat hij niet de Indische begrooting voor 1891 te verdedigen heeft. Er is geen reden om van den heer Mackay binnenkort ingrijpende hervormingen te verwachten, die de Indische financiën op een hechteren grondslag vestigen door de uiterste zuinigheid aan de eene, door de ontwikkeling van landbouw, handel en nijverheid aan de andere zijde. Maar wanneer hij, bij de indiening der volgende begrooting, het bewijs levert met ernst en kracht in die richting werkzaam te zijn, dan zullen wij ons oprecht in zijn optreden verheugen.

Buitenlandsch Overzicht.

Heden is de uitslag van de Duitsche verkiezingen zoo goed als geheel bekend. Het aantal herstemmingen bedraagt 136, inderdaad een zoo buitengewoon hoog cijfer, dat de *National Zeitung* ze niet ten onrechte gelijkstelt met een nieuwe verkiezing. Het nationaal-liberale blad herhaalt daarom dringend haar wensch, dat alle „burger-partijen" zich bij den tweeden strijd tegen de sociaal-democraten zullen aansluiten.

De Duitsch-vrijzinnigen willen echter daarvan niets weten. De hoofdorganen der *Fortschritt*-partij, de *Frankfurter Zeitung*, de *Freisinnige Zeitung* en de *Vossische Zeitung* verklaren zich eenstemmig tegen een verbond met de nationaal-liberalen, die de levensmiddelen duurder hielpen maken en de socialistenwet tot stand brachten.

Bij deze weigering wordt natuurlijk veel gewicht in de schaal gelegd door de omstandigheid, dat de kansen voor de liberale partij zeer goed staan. Nu reeds zijn 18 liberalen gekozen en nog komen zij in herstemming in 62 districten. In 46 districten moeten zij strijden tegen de *Kartell*-partijen, in 14 tegen de sociaal-democraten en in twee tegen de anti-semieten. Op grond hiervan cijferen de liberale leiders reeds uit, dat hun partij, welke in den vorigen Rijksdag nog veertig leden sterk was, nu vermoedelijk 65 à 70 leden zal tellen.

De *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* spoort de nationaal-liberalen aan het hoofd nog niet te laten hangen, maar eerst den uitslag der talrijke herstemmingen af te wachten. Deze troost van prins Bismarcks orgaan zal wel niet veel baten, want in elk geval is het met het *Kartell* gedaan. De hoofdleider der nationaal-liberalen, de heer Rudolf von Bennigsen, komt zelfs te Stade in Hanover, welk district hij jaren achtereen vertegenwoordigde, in herstemming met een sociaal-democraat en de tweede partijleider, Miquel, behaalde te Kaiserslautern slechts een meerderheid van 18 stemmen. Zelfs schijnt het niet eens zeker, of deze verkiezing wel zal worden goedgekeurd.

Toen de heer Windthorst onlangs te Keulen zijn „groote" rede hield, zeide hij: „Het is niet erg, wanneer de liberalen versterkt worden; het is ook niet erg, wanneer de sociaal-democraten versterkt worden, maar laten wij ook vooral zorgen, dat er geen meerderheid van conservatieven en nationaal-liberalen weer komt".

De leider van het centrum heeft nu zijn zin gekregen. Het *Kartell* is vernietigd, maar hoe zich nu de partijen zullen vormen, daarover is natuurlijk nog niets met zekerheid te zeggen.

De hertog van Orleans is nog niet in vrijheid gesteld en zal ook voorloopig waarschijnlijk geen kwijtschelding van straf verkrijgen.

Alvorens een besluit te nemen, polsten de ministers Zaterdag in de couloirs der Kamer de voornaamste leiders der republikeinsche partijen. De opportunisten waren er niet voor, maar de radicalen verklaarden zich ten stelligste tegen de amnestie. Het heftigste spraken daartegen de heeren Pelletan, Madier de Maujean en de gewezen minister van justitie Guyot Dessaigne.

Ook de socialisten protesteerden en verlangden, indien de hertog van Orleans amnestie verkreeg, datzelfde ook voor de werklieden, die wegens ongeregeldheden bij de werkstakingen te Lyon en Decazeville veroordeeld zijn. Zoodra de Kamer Zaterdag werd geopend, diende de heer Baudin, lid der uiterste linkerzijde, terstond een voorstel in, „om kwijtschelding van straf te verleenen aan allen, die in de laatste tien jaren wegens misdrijven tegen het gemeene recht bij werkstaking zijn veroordeeld."

Onder deze omstandigheden acht president Carnot het niet raadzaam den hertog van Orleans zijn straf kwijt te schelden. Wellicht gaat de president hiertoe na verloop van eenigen tijd over, maar nu zou de regeering zich door het verleenen van amnestie aan den jeugdigen prins den toorn der radicalen op den hals halen, en dat zou wel eens gevaarlijk voor het niet zeer sterke ministerie-Tirard kunnen wezen.

Zal de Engelsche regeering bij het Parlement een ontwerp indienen tot invoering van kosteloos volksonderwijs?

De liberale afgevaardigde Acland richtte in het Lagerhuis deze vraag tot de regeering en betuigde zijn leedwezen, dat de koningin dit ontwerp niet in de troonrede had aangekondigd. Sir W. Hart Dyke, de minister van onderwijs, antwoordde, dat het ministerie bleef bij hetgeen lord Salisbury over de onderwijsquaestie openlijk had uitgesproken, maar dat deze gewichtige quaestie nog niet voldoende was onderzocht. Tevens wees de minister erop, dat het invoeren van kosteloos onderwijs den Staat £ 28,000,000 zou kosten, zoodat het wel der moeite waard is de zaak zorgvuldig te overwegen.

De heer Acland wenschte echter toch zijn voorstel in het adres op de troonrede op te nemen, maar daar dit gelijk zou staan met een motie van wantrouwen jegens het ministerie, weigerden de Unionisten dezen wensch in te willigen. Het voorstel-Acland werd toen met 223 tegen 163 stemmen verworpen.

Eindelijk zijn de liberale leiders het eens geworden over hun houding ten opzichte van de Parnell-commissie. De heer Gladstone heeft nu voorgesteld te besluiten: „dat het Lagerhuis den rechters dank zegt voor hun rapport, maar weigert dit in het archief op te nemen, omdat de leden der commissie niet bevoegd zijn geweest de politieke beteekenis der quaesties, welke zij moesten oplossen, vooral wat de landliga betreft, te beoordeelen. Tevens betuigt het Lagerhuis zijn ingenomenheid, dat de leiders der Iersche partij van ernstige beschuldigingen zijn vrijgesproken".

Naar aanleiding van dit voorstel heeft de regeering de behandeling, welke heden was bepaald, uitgesteld tot 3 Maart.

Uit Bern wordt bevestigd, dat de Zwitsersche regeering haar voornemen tot het bijeenroepen eener internationale conferentie over de arbeidsquaestie in Mei heeft laten varen. De Duitsche regeering zal nu haar conferentie tegen half Maart bijeenroepen.

Rusland, dat geen nijverheid heeft, maar alleen landbouwproducten uitvoert, laat zich niet vertegenwoordigen, evenmin als de Vereenigde Staten, welke in geheel andere sociale toestanden verkeeren als de Europeesche Staten. Daarentegen verzekeren de officieuze Duitsche bladen, dat Oostenrijk-Hongarije, Italië, Frankrijk, Engeland, Zwitserland, België, Nederland, Zweden, Noorwegen en Denemarken aan de conferentie zullen deelnemen.

Baron Wangenheim, Duitschlands vertegenwoordiger te Sofia, die tevens daar de belangen der Russische regeering behartigt, heeft namens den Czaar de Bulgaarsche regeering gemaand tot het betalen van hetgeen nog over is van de vergoeding voor de bezetting van Bulgarije door de Russische troepen. De Bulgaarsche regeering heeft geantwoord, dat zij bereid is onmiddellijk den laatsten termijn te voldoen. Het geheele bedrag is 8,400,000 francs.

De Nederlanders te Londen.

LONDEN, 23 Febr. (*Part. corr.*)

In de *Marble Salon* van het *Grand Hôtel* werd gisteravond de jaarlijksche feestmaaltijd van de Nederlandsche Vereeniging te Londen gehouden. De opkomst was talrijker dan in eenig voorgaand jaar en ca. 90 leden en geïntroduceerden namen deel aan het feestmaal, dat gepresideerd werd door de eerevoorzitter der Vereeniging, graaf van Bijlandt, en waar slechts weinigen der meest aanzienlijke leden der Nederlandsche kolonie te Londen gemist werden.

Nadat het meer substantieele gedeelte van den maaltijd onder de meest prettige en opgewekte stemming afgediend was, opende graaf Van Bijlandt de reeks der toosten in de Engelsche taal met het instellen van een dronk op de gezondheid van Queen Victoria, om onmiddellijk daarop in de Nederlandsche taal een hartelijke toespraak op Z. M. den Koning te laten volgen.

Hij bracht daarbij in herinnering, hoe wij ten vorigen jare in angstige spanning verkeerden omtrent Zr. Ms. gezondheidstoestand. Het devies van het Koninklijk Huis (*Je Maintiendrai*) en het nationale devies (*God zij met ons*) bleken ook ditmaal geen ijdele klanken te zijn geweest en met vreugde hebben wij dezer dagen kunnen vernemen, dat Z. M. weer krachtig genoeg is geweest om verscheidene dignitarissen ten gehoore te ontvangen. Na eenige vriendelijke woorden aan het adres der Nederlandsche Vereeniging, stelde onze gezant de gezondheid van Z. M. in, waarmede alle aanwezigen, staande en onder het aanheffen van het *Wien Neêrlandsch bloed*, instemden.

Het is niet wel doenlijk van alle volgende toosten hier melding te maken en moet ik mij bepalen tot slechts enkelen.

In welsprekende bewoordingen bracht de heer Rozenraad hulde aan graaf Van Bijlandt, voor de belangstelling steeds in de Nederlandsche kolonie te Londen aan den dag gelegd en voor de vele diensten aan den lande in verschillende diplomatieke betrekkingen bewezen. Dat het hem nog lang moge gegeven zijn, het vaderland op dezelfde wijze te dienen. Het is onnoodig te zeggen, dat deze dronk met luide toejuichingen begroet werd.

In zijn antwoord betuigde Z.Exc. dank voor de instemming, hier ondervonden, en wees o. a. op de overeenstemming tusschen Nederland en Engeland, waar godsdienstvrijheid en staatkundige vrijheid beiden eeuwenlang gekweekt zijn, in tegenstelling met de Latijnsche en Germaansche volkeren, waar òf alleen naar staatkundige, òf alleen naar godsdienstvrijheid gestreefd is.

De aanwezigheid van kapitein Chappuis, die morgenavond in de club een lezing zal houden, gaf den heer F. G. Goudsmit aanleiding over „het zwaard en de pen" te spreken en te wijzen op den invloed ten goede, die de mannen van het zwaard kunnen oefenen, door hunne litterarische gaven aan te wenden tot opwekking van het nationaliteitsgevoel. Natuurlijk kon kapitein Chappuis dit niet onbeantwoord laten en, na met krachtige stem een eere-saluut aan het Nederlandsche dundoek gebracht te hebben, dat achter de hoofdtafel hing, hield hij een opgewekte improvisatie, waarin hij de energie der landgenooten prees, die aan de boorden van de Theems kwamen toonen, wat Jan Crediet en Jan Coutant vermogen en dat er in Nederland nog iets anders dan Jan-Salie-geest te vinden is.

Door onzen consul, den heer Maas, tevens penningmeester van het Koning-Willemsfonds, werden de belangen van dit fonds bij de aanwezigen aanbevolen. Uit het pas verschenen verslag, waarvan bij het binnenkomen exemplaren waren rondgedeeld, blijkt, dat de inkomsten niet voldoende zijn om de jaarlijks toenemende eischen, die aan het fonds gesteld worden, te bevredigen.

Het bestuur ontziet zich wel niet om meer uit te geven dan het ontvangt en heeft nog nooit geaarzeld om waar hulp noodig was die te verleenen, maar het deed dit in het vertrouwen dat de versterking, die noodig is, ook wel komen zal. De heer Van der Weijden, een Amerikaan van Dietschen bloede, dronk op de waardige vertegenwoordigers der Nederlandsche schildersschool en mr. M. Rikoff op de Nederlandsche vrouwen in het buitenland, aan welke de gewichtige taak is opgedragen om in de op vreemden bodem geboren en opgevoede kinderen het nationaliteitsgevoel op te wekken en levendig te houden.

Behalve de hier genoemde heeren werden o. a. door den voorzitter der Vereeniging, den heer Stoop, door de heeren Groot en James Labouchère, graaf St. Genys, attaché bij het Belgische, en graaf Reventlow, attaché bij het Deensche gezantschap, toespraken gehouden, die allen bijdroegen om de opgewekte stemming te verhoogen.

Tegen ongeveer het middernachtelijk uur werd de sessie opgeheven, die daarna in de lokalen der Club door de jongere en enkele der oudere leden werd voortgezet en ongetwijfeld weder veel zal bijgedragen hebben om den hechten band tusschen de leden der Nederlandsche kolonie alhier te versterken.

BINNENLAND.

Burgerplicht.

Wij herinneren de leden van *Burgerplicht*, dat in de vergadering van heden, Maandagavond, het voorstel in behandeling komt van eenige leden om het lidmaatschap van de *Librale Unie* op te zeggen. Wegens de vèrreikende en naar onze overtuiging zeer verderfelijke gevolgen, welke de aanneming van dit voorstel zou hebben, is een talrijke opkomst der leden hoogst gewenscht. De vergadering begint te 8 uur en wordt in het gebouw van den Werkenden Stand, op den Kloveniersburgwal, gehouden.

„Het schorpioenen gekastijd".

Indien iets duidelijk gebleken is bij de ministerieele crisis, dan is het wel dat de heer Mackay gezwicht is voor de eischen van die antirevolutionairen, wier hoofden de heeren De Savornin Lohman en dr. Kuyper zijn.

De *Christelijke Schoolbode* erkent dit en zich tot de liberalen in de Eerste Kamer richtend, zegt het blad:

„Wat de vijand ten kwade gedacht heeft, dat heeft onze God, naar Zijne ondoorgrondelijke wijsheid ten goede doen uitloopen. Wel voegt ons ootmoedige dank jegens Hem! Verblijd u niet over mij o mijne vijandin: als ik gevallen ben, zal ik weder opstaan! Ge strijdt met een hydra en vergeefs houwt ge hem in den voor u boozen kop.

„O mijne vijandin, had ge het zóó bedoeld; woudt ge, in stede van met den *geesel der koloniën* met de *schorpioenen van het Binnenland* geslagen zijn? Voelt ge het niet? Wat?

„*Dat gij door zulke overwinningen verloren gaat?*

„Maar wij danken in ootmoed onzen God. Hem alleen de eere! Ja, bij die pijn behoefde ons hart Zijn, zulk een balsem!

„De nieuwe minister van binnenlandsche zaken trede in de erve zijns voorgangers! Voor hem ons dagelijksch gebed, voor hem mede onze ijver!

„Hij heeft daarop aanspraak, onvervreemdbare rechten van jaren lang! Lohman zij de hope van onze Christelijke Volksschool, onze Christelijke Volksschool zij zijne krone! En onze God zie in gunste op Z.E. neder en vermenigvuldige de dagen van dit Ministerie! Hij doe ons goede land en in het bijzonder onze Christelijke Volksschool het goede zien onder zijn bewind!"

Dit ministerie was eerst voorgesteld als een conservatief ministerie!

Doch nu is de heer De Savornin Lohman, het hoofd der *Heraut*-partij, de rechtskundige raadsman der doleerenden, aan het hoofd van het binnenlandsche departement geplaatst, omdat dr. Kuyper dit eischte.

Dr. Kuyper is meer dan ooit de man die het ministerie beheerscht.

Daarom eischen zijn woorden aandacht. Welnu, in *De Heraut* van gisteren *onderteekent* hij de volgende regelen:

„De vrede tusschen de verschillende standen is verstoord. Geweld en overmacht alleen houdt de ontevredenen ten onder.

„De oorspronkelijke en hoofdschuld ligt hier niet bij den mindere, maar bij zijn meerdere.

„Was in den meerdere en hooggeplaatste niet trots en hoovaardij gevaren, zoodat hij op den mindere uit de hoogte en laatdunkend neerzag, dan zou dit booze vuur nimmer in onze maatschappij zijn aangestoken.

„Maar die trots en hoovaardij zijn onder de rijkeren en meerbezittenden, in weerwil van alle vermaan en waarschuwing, die de kerk bracht, steeds wilder uitgebroken. Alle gemeenzaamheid met zijn minderen week. Van liefde of deernis was nauwelijks sprake meer. En zelfs de aalmoes, die bij ziekte of ongeval gereikt wierd, droeg vaak een stuitend karakter.

„Vreeslijk zou het schuldboek der hoogere klassen blijken, zoo men eens van één enkele provincie naar waarheid te boek kon stellen de krenkende vernedering en gevoellooze onbarmhartigheid, die door pachtheeren aan hun boeren, door boeren aan hun knechten, door vrouwen aan heur dienstboden, door fabrikanten aan hun personeel, door kantoorheeren aan hun klerken, door diakenen zelfs aan hun armen is aangedaan.

„Van wederkeerige Christelijke liefde viel dan ook geen sprake. Om in die gedoopten, al waren ze de minderen, toch broederen in Christus te zien, kwam de gedachte zelfs in de meesten niet op.

„Neen, zij zelven waren de rijken en machtigen. Zij moesten al meer hun geldbezit uitbreiden. Zij met hun kinderen moesten steeds rijker levensgenot te hunner beschikking hebben. En nu waren die anderen er goed genoeg voor, om voor hen dat geld te verdienen en hun dat levensgenot mogelijk te maken".

Deze wrange, onware, opruiende voorstelling vol haat en wrok, komt niet in *Recht voor Allen* voor, maar dr. Kuyper, het ware hoofd van dit „conservatieve" ministerie, onderteekent ze!

Hij verklaart, gelijk wij Zaterdag mededeelden, dat als een aanzienlijke dame in onze stad ruw behandeld wordt op straat door een baliekluiver, dit het noodzakelijk gevolg is van den trots en de hoovaardij der hoogere klassen en dat de hoogere klassen dit dragen moeten als „een rechtvaardige vergelding Gods over hare eigene zonden".

En met een wilde algemeenheid wordt in het stuk, dat wij heden aanhalen, aan pachtheeren, landbouwers, fabrikanten en huisvrouwen „gevoellooze onbarmhartigheid" jegens hun onderhoorigen verweten.

Nadrukkelijk voegt dr. Kuyper er aan toe, dat terwijl de erge en ruwe behandeling dat men de onderhoorige als trekbeesten behandelt, slechts bij enkelen voorkwam „deze booze grondvoorstelling allengs aller doen en laten beheerscht".

Het uitbrengen van zulke bittere, onrechtvaardige, algemeene beschuldiging tegen „de meerbezittenden," verwondert ons niet in den man, die den heer Domela Nieuwenhuis in de Kamer hielp.

Maar mogen wij op zijn gevaarlijke opruiende taal de aandacht vestigen van honderden, die niet genoeg beseffen, wat „calvinistische demagogie" is.

Welk een verwonderlijk formeerder, beschermer en beheerscher van een conservatief ministerie, dat door het *Dagblad van 's-Gravenhage* en *De Tijd* gesteund wordt, is toch dr. A. Kuyper.

Keuren zij die taal van hun hoofdman goed? En zoo niet ..... hebben ze dan geen plicht te vervullen?

Suriname.

Zou tot de redenen, waarom de heer mr. A. F. de Savornin Lohman is opgetreden als minister van binnenlandsche zaken en niet van koloniën, ook het bestaan van het *Surinaamsche* conflict behooren?

Men herinnert zich, hoe de gouverneur van Suriname, de heer mr. M. A. de Savornin Lohman, met ergerlijke miskenning van het regeeringsreglement voor de kolonie, geweigerd heeft aan de Koloniale Staten inlichtingen te verschaffen over de onlusten en tevens den Staten in hun geheel, op ongehoorde wijze, verwijten heeft gedaan. Tevens dat hij, zooals in de *Nieuwe Rott. Crt.* thans weder wordt bevestigd, vier leden dier Staten, die tevens ambtenaren zijn en waarvan één door hem is benoemd, tot verantwoording heeft geroepen voor de stem, door hen in de Staten uitgebracht, ofschoon volgens het genoemde reglement „de leden der Staten stemmen naar eer en geweten, zonder ruggespraak met hen die benoemen".

Door de verwerping der begrooting van koloniën is deze zaak door den minister Keuchenius onafgedaan gelaten. Toch zal de Regeering haar niet mogen laten rusten. Het is dus wel mogelijk, dat het Kamerlid, de heer Lohman, aangezocht om in het ministerie te treden, bezwaar heeft gemaakt de portefeuille aan te nemen, waarin o. a. de stukken zich bevinden betreffende zijn bloedverwant in Paramaribo.

Zooals men weet, heeft de gouverneur den heer mr. J. Kalff, lid van het Hof van Justitie in Suriname, met een zending naar Nederland belast, om der regeering hier te lande inlichtingen te verschaffen. Aan de *N.R. Ct.* wordt nu uit Paramaribo geschreven, dat die zending daar veel verbazing heeft verwekt en men niet begrijpt, op grond van welke wettelijke voorschriften de gouverneur gerechtigd is een rechterlijk ambtenaar aan zijn taak te onttrekken en op lands kosten met een zending te belasten.

De Tweede Kamer, die morgen hare zittingen hervat, zal wel niet nalaten de Regeering inlichtingen te vragen over deze Surinaamsche aangelegenheid. De nieuwe minister van koloniën, de heer Mackay, zal wel niet het voorbeeld volgen van den gouverneur Lohman, die inlichtingen op hoogen en beleedigenden toon aan de Koloniale Staten heeft geweigerd.

Dr. N. B. Donkersloot.

Uit 's-Gravenhage ontvangen wij het treurige bericht, dat dr. N. B. Donkersloot hedenmorgen op 77-jarigen leeftijd bezweken is aan de ziekte, waaraan hij sinds eenige dagen lijdende was.

Donkersloot was in 1813 te Deventer geboren. Na den dood zijner ouders werd hij opgevoed met de bepaalde bestemming geneesheer te worden. Toen in 1830 de Belgische opstand uitbarstte, leerde hij in allerijl het noodzakelijkste, deed examen als officier van gezondheid 3de klasse en werd als dokter geplaatst bij een bataljon jagers in N.-Brabant. Zijn ervaringen beschreef hij later in zijn geestige „Schetsen uit het kantonnementsleven".

Later in garnizoen te Amsterdam geplaatst, haalde Donkersloot in, wat hij op het gebied der wetenschap ten achter was. In 1835 geslaagd in zijn examen als heel- en vroedmeester vestigde hij zich te Amerongen.

Toen de *Geneeskundige Courant* opgericht werd, koos de uitgever Campagne te Tiel Donkersloot tot redacteur, en 44 jaren heeft de overledene eerst met dr. Rombouts, later alleen de leiding van het weekblad gehad.

Na te Parijs zich toegelegd te hebben op de studie van het krankzinnigenwezen, werd Donkersloot benoemd tot directeur van het krankzinnigengesticht te Dordrecht. Twintig jaren heeft hij aan het hoofd dier inrichting gestaan, welke door en onder hem een der voornaamste instellingen van dien aard is geworden.

Donkersloot was heelkundige bij uitnemendheid en grondig menschenkenner en zijn edel hart en helder hoofd hielpen hem in zijn strijd tegen de ergste van alle menschelijke kwalen, de geestverdooving. Er kwam echter een tijd, dat hij Dordrecht meende te moeten verlaten, naar beweerd werd, omdat hij zijn arbeidsveld niet kon uitbreiden in die mate als hij noodig oordeelde. Toen vestigde hij zich in de residentie waar van alle zijden zijn raad en hulp werden ingeroepen.

Donkersloot was jaren lang bestuurslid van het hoofdbestuur der Maatschappij van Geneeskunde, ook hielp hij de Psychiatrische Vereeniging oprichten, en voerde hij de hoofdredactie van de *Psychiatrische Bladen*.

Prijzen.

De Engelsche *Economist* geeft bij haar laatste nummer het jaarlijksch handelsoverzicht met de gebruikelijke vergelijkende lijst van prijzen van 22 der voornaamste handelsartikelen sedert 1845. Zooals bekend is, heeft men daarbij de gemiddelde prijzen van 1845—50 tot grondslag genomen en voor elk der 22 artikelen op den prijs 100 gesteld. Door herleiding kan men dan nagaan, welke cijfers, hooger of lager dan 100, aan elk op andere tijdstippen moeten worden toegekend en de optelling dier cijfers geeft dan in hoofdzaak den stand van het geheel aan.

Dat totaal was dus over 1845—50 gemiddeld 2200. Op 1 Juli 1857 was het gestegen tot 2996, een tijdperk van zeer hooge prijzen, die sedert niet weder zijn voorgekomen. Het was op 1 Januari 1879 reeds gedaald tot 2529, maar viel een jaar later tot 2202, dus nog even boven het grondcijfer. In 1881 kwam weder een stijging tot 2538, maar sedert volgde een voortdurende daling, die op 1 Jan. 1885 het cijfer 2098 bereikt had en in 1886 zelfs op 2023 kwam, 't laagste totaalbedrag sedert 1850.

Met 1887 begon weder een langzame stijging; in 't eind van dat jaar werd weder het totaal van 2200 bereikt, en op 1 Jan. 1888 was het nog 30 daarboven. Sedert is het met allerlei schommelingen opnieuw *beneden* de 2200 gekomen, om in 't eind van 1889 weder daarboven te stijgen.

De cijfers der acht laatste halve jaren waren als volgt:

1886	1 Juli	2023
1887	1 Jan.	2059
	1 Juli	2116
1888	1 Jan.	2230
	1 Juli	2121
1889	1 Jan.	2187
	1 Juli	2161
1890	1 Jan.	2236

Wij vinden aldus dat eerst op 1 Jan. 1890 weder een hooger totaalcijfer werd verkregen dan sedert 1 Jan. 1883 was voorgekomen. Daartoe hebben de verschillende artikelen in zeer uiteenloopende wijze bijgedragen.

Nog *lager* dan in 1886, toen het totaalcijfer het kleinst was, zijn thans genoteerd *suiker* 10 pCt., *thee* 33 pCt., *vlas* en *hennep* 20 pCt., *indigo* 15 pCt., *leder* 7 pCt.

Hooger dan 1886 zijn gekomen: *koffie* 120 pCt., *vleesch* 10 pCt., *katoen* 15 pCt., *zijde* 14 pCt., *wol* 30 pCt., *timmerhout* 25 pCt., *talk* 10 pCt., *koper* 30 pCt., *ijzer* 48 pCt., *lood* 9 pCt., *katoenen garens* 11 pCt., *kat manufacturen* 7½ pCt.

De overige artikelen, waaronder *tabak*, *tarwe*, *oliën*, *lood*, *tin*, zijn na allerlei schommelingen ongeveer op de prijzen van 1886 teruggekeerd.

Het hoogere totaalcijfer van 2230 op 1 Jan. 1888 was vooral verkregen door de groote stijging in *enkele* speculatie-artikelen voor *koper* (toen 91 thans 64), en *tin* (toen 1.. thans 120). De stijging op 1 Jan. 1889 is veel gezonder, omdat zij zich, zooals wij zien hebben, over meer dan de helft der artikelen uitstrekt en, meestal niet bovenmatig is, behalve bij *koffie* (die sedert 1845 nooit de hoogte van thans had bereikt, 86 pCt. boven het normaalcijfer) en *ijzer* (dat alleen in 1857 nog hooger stond: 121, nu 109).

Bond voor alg. kies- en stemrecht.

(*Vervolg van het verslag in het vorig Ochtendblad.*)

De heer G e r h a r d, zette in het vervolg zijner rede (in de volksbijeenkomst ter stichting van eene Arnhemsche afdeeling van den Bond voor algemeen stem- en kiesrecht) nog nader uiteen, dat men dit recht moeten leeren gebruiken. Voorts betoogde hij, dat men niet te veel op de personen moet letten, maar zich bepalen tot de zaken, welke men wenscht te zien verbeterd. Zoolang het meerderheidsstelsel bestaat, zal er geen verbetering in den strijd te verwachten zijn, omdat men slechts te goed weet dat de minderheid niets heeft, tegen de meerderheid alles. Spreker bepleitte de voordeelen van het evenredigheidsstelsel. In een beeld schetste hij, wat hij het wenschelijkst achtte. Dit kwam overeen met het Zwitsersche referendum. De afgevaardigden zouden in de vier jaren die zij zitting hebben, dan niet kunnen handelen zooals zij willen. Met de verzekering, dat het algemeen kies- en stemrecht de veiligheidsklep is der maatschappij en eene aansluiting bij de beweging, die dit tracht te verkrijgen, een noodzakelijke plicht is, eindigde de heer G e r h a r d.

Thans beklom de heer G. L. v a n d e r Z w a a g, uit Gorredijk, den katheder. De liberale partij erkende tegenwoordig dat het algem. kies- en stemrecht een recht is, maar zij houdt het volk voor te dom om er gebruik van te maken; zij eischt ook vooraf, dat de toestanden in de maatschappij zullen verbeteren als het alg. stem- en kiesrecht is verkregen. Spreker voerde verschillende dingen aan, die ook door de liberale partij niet verbeterd worden en wees daarbij op het weinige vertrouwen, dat de Tweede Kamer bezit. De wetgeving getuigt dan ook, hoe schromelijk onpractisch en onkundig de wetgevers zijn. De belastingwetten werden natuurlijk in het vuur gebracht tot staving, maar ook de rechtspleging. Wordt bij het financieel beheer de tering naar de nering gezet? 35 millioen betalen we aan rente van schuld! 36 millioen daarnaast aan leger en vloot!

Voorts werd gewezen op het onvolledige der arbeidswetgeving. Spreker gaat dagelijks om met arbeiders en heeft een haat tegen deze Regeering gekregen. De oorzaken der revolutie schuilen juist in de verongelijking van de onderste lagen der maatschappij.

Spreker betoogde verder het overtollige der Eerste Kamer.

Indien de Bond voor alg. kies- en stemrecht niet gesteund wordt, zal men hem zien verdwijnen, maar dan zal binnen weinige jaren het roode spook, de sociaal-democratie, verrijzen.

Wanneer men zooals spreker uit een district komt, waar de ellende zoo groot is, dan verwondert men er zich over, dat er niet veel meer moordenaars en brandstichters zijn. Men ontwikkele tevredenheid door werk te geven aan wie werken willen. Om hiertoe mede te werken, bevordere men de invoering van 't algemeen stem- en kiesrecht.

Nadat de heer V i t u s B r u i n s m a den hoorders dank had gezegd voor hunne talrijke opkomst werd er gelegenheid tot debat gegeven. De heer S c h r e u d e r uit Amsterdam maakt een enkele zeer onbeduidende opmerking.

De heer A. B l o e m, voorzitter van de arbeidersvereeniging „Hulp in Nood", wekte in een bezadigde rede de aanwezigen, vooral ook de meer ontwikkelden, op, de beweging te steunen, die naar zijne overtuiging eenmaal rijpe en goede vruchten zou dragen.

De vergadering ging te ruim 11 uur uiteen.

De vorige week meldde de *Staatscourant* de benoeming van onzen stadgenoot, den heer W. v a n H a s s e l t, tot ridder van den Nederlandschen Leeuw. Zij, die zich over die welverdiende onderscheiding verheugd hadden, werden eenige dagen later minder aangenaam verrast, toen het officieel blad de tijding bracht, dat de heer V a n H a s s e l t op verzoek eervol was ontslagen als directeur der filiaalinrichting van het *Kon. Meteorologisch Instituut.* In deze betrekking heeft de heer V a n H a s s e l t zóó gewichtige diensten bewezen aan de Nederlandsche scheepvaart, dat zijn heengaan zeker algemeen betreurd zal worden, al voegt de *Staatsct.* bij het verleend ontslag ook niet één woord van dankbetuiging, waarmede het nog dezer dagen bij een ander zeer geruchtmakend ontslag zoo gul is geweest!

Het doet ons genoegen te kunnen mededeelen, dat als de heer V a n H a s s e l t met 1 Maart zijn rijksambt aan den heer L. R o o s e n b u r g overdraagt, hij toch ook verder aan de scheepvaart in een gewichtige betrekking verbonden zal blijven. Hij treedt namelijk op als administrateur der *Kon. Paketvaartmaatschappij*, die met 1891 de stoomverbindingen in Ned.-Indië zal exploiteeren. Zijn voorganger, de heer L. P. D. O p t e n N o o r t vertrekt eerlang naar Indië als hoofdagent dier nieuwe Maatschappij te Batavia.

Met ingenomenheid zal men zeker vernemen dat de wakkere V a n H a s s e l t, die ook een zoo eervolle loopbaan als zeeofficier achter den rug heeft, zich aldus aan de scheepvaartbelangen van het vaderland en zijne koloniën zal blijven wijden.

Het lid van den Hoogen Raad mr. D e P i n t o lijdt aan griep.

De nieuwbenoemde Fransche consul-generaal te Amsterdam dineerde gisteren bij den Franschen gezant bij ons hof.

Ingevolge eene aanschrijving van den Minister van Oorlog, zal bij de artillerie-inrichtingen een conservatie-proef worden genomen met een partij rookvrij buskruit.

---

* 's-GRAVENHAGE, 24 Febr. De teraardebestelling van den hier ter stede overleden hoofdonderwijzer S n e l, heeft heden onder een grooten toevloed van belanstellenden op Eik-en-Duinen plaats gehad. De hoofdonderwijzers hier ter stede droegen de lijkbaar naar de groeve, terwijl de leerlingen der hoogste klassen den stoet voorafgingen. Op de begraafplaats waren tal van oud-leerlingen, ambtgenooten en de leden der schoolcommissie, samengekomen om den overledene nog een laatste hulde te brengen.

SCHOOL EN KERK.

Te Amsterdam is heden bevorderd tot doctor in de rechtswetenschap op een proefschrift over „in breng der erfgenamen (aanteekening op de artt. 1132—1134)" de heer P. A. van der Biesen geboren te Zwolle.

KUNST EN LETTEREN.

Gaarne voldoen wij aan het verzoek, de aandacht te vestigen op de jongste compositie van den heer Isaac Heijmann, oppervoorzanger bij de Groote Synagoge alhier. Het is een voor vier mannenstemmen gezette bewerking van de 150ste Psalm. „Niettegenstaande de afwisseling van maat en tempo," aldus schrijft men ons, „blijft de indrukwekkende breedheid in het geheele werk bewaard. Dat de toondichter een kundig musicus is, blijkt uit elke bladzijde van het niet te uitgebreide werk. De stemmen loopen natuurlijk en eenvoudig; bovendien zou elke er van dienst kunnen doen voor het leveren van nieuwe melodieën. Het gelukkig gekozen, niet te lange fuga-thema, door de tweede bas ingezet, maakt in de contra-punctische bewerking vooral bij de augmentatie een goeden indruk. Jongstleden Zaterdag is het werk gedurende de godsdienstoefening in de groote synagoge onder leiding van den heer S c h o r e l h e i m uitgevoerd en heeft toen zeer voldaan".

Zaterdag heeft S i g r i d A r n o l d s o n in den schouwburg te Leiden een concert gegeven en, behoeven we het er nog bij te voegen, daverende bijvalsbetuigingen en tal van kransen, bloemenmanden en ruikers verworven. De bloemenschat, haar aangeboden, was zoo groot, dat een afzonderlijk rijtuig noodig was deze naar het hotel der zangeres over te brengen. Jammer echter, dat het publiek, ook wanneer er niet behoefde toegejuicht te worden, zich niet altijd even rustig hield.

Naar het *Leidsche Dagblad* verneemt zal de heer Johan Schmier met het eindigen van het loopende seizoen, d. i. met 1 Mei, a. s., wegens een verbintenis buitenslands, ophouden deel uit te maken van het Hollandsche Opera-Gezelschap van den Parkschouwburg, waaraan hij thans nog als eerste bas verbonden is.

AANBESTEDINGEN.

Heden is aan het ministerie van koloniën aanbesteed de bouw van twee spoorwegbruggen voor de Staatsspoorwegen in Indië. Het minst was ingeschreven door de Société Anonyme Stlessin bij Luik, vertegenwoordigd door J. A. v a n L a e r, te Amsterdam, voor *f* 33,580.

ALLERLEI.

Een onzer lezers schrijft ons: „Zou de afgebrande Schouwburg, welks voorganger indertijd het opschrift droeg:

„De bijen storten hier het eêlste datse lezen
Om d'ouden stock te voên en d'ouderloose weesen"

niet voor eenige dagen dienstbaar kunnen worden gemaakt voor hetzelfde doel?

„Is er geen mogelijkheid, dat onder de noodige waarborgen voor de veiligheid, de puinhoop voor een geringen toegangsprijs ter bezichtiging wordt gesteld ten behoeve van een of meer instellingen van liefdadigheid. Zullen niet honderden gaarne nog eens een blik werpen in de nu uitgebrande ruimte, waar zij zoo menigen genotvollen avond doorbrachten? Voor *Liefdadigheid naar Vermogen* of andere instellingen van dien aard, zou aldus een welkome bijdrage worden verkregen."

De koninklijke vereeniging *Het Indische Kruis* (onder de zinspreuk *Eendracht maakt macht*) vierde Zaterdagavond jl. haar twintigjarig bestaan met een feest in de concertzaal van het lokaal *Stroucken*.

Zaterdagavond jl. werd in het Volkspaleis een weldadigheidsfeest gegeven door de vereeniging *Montefiore*, dat, naar we verwachten, een ruime bate zal hebben opgeleverd. Het programma, rijk aan afwisseling, viel algemeen in den smaak.

Half Maart e. k. wordt een begin gemaakt met den aanleg van den derden kinderspeeltuin, in het nieuwe wandelpark aan de Linnaeusstraat. De speeltuin aan de Weteringschans wordt verplaatst naar het Sarphatipark.

Omtrent de kleine k r u i t o n t p l o f f i n g te Bolsward wordt gemeld, dat geene onvoorzichtigheid der bewoners daarvan de oorzaak is geweest. Er lag geen kruit op de kachel te drogen, zooals eerst werd vermoed, niemand der zwervermakers had gerookt. Toen, na de eerste ontsteltenis, de politie in de kamer kwam, werd opgemerkt, dat het brandde achter de houten betimmering van den schoorsteen. Een paar planken werden uitgebroken, en nu bleek het, dat daar een rattennest was, dat vuur gevat had en waarvan vonken naar beneden vielen. Dit moet ook geschied zijn, terwijl de menschen rustig zaten te werken; de vonken vielen op een hoop afgewerkte zwervers en zonder dat de werklieden konden begrijpen waardoor het geschiedde, sprong die kruitmassa in de lucht. De ongelukkige, wiens hoofd zoo met brandwonden is overdekt, zat het dichtst bij de ontploffende massa.

Men meldt ons uit Limburg:

Zoowel van uit België als van Pruisen wordt onze provincie met p o k k e n bedreigd. Te Gladbach zijn op dit oogenblik ongeveer 60 pokkenlijders onder geneeskundige behandeling, terwijl ook in de nabijheid van Erkelenz reeds pokken voorkomen. Daarenboven heerschen de pokken epidemisch in verschillende Belgische gemeenten, gelegen op korten afstand van Nederland, o. a. te Verviers, Lambermont, Welkenraedt, Ensival, Wessnez, Sart enz. Ook te Luik komen van tijd tot tijd sporadische gevallen van pokken voor.

Verleden week heeft op een internationalen schaatsenwedstrijd te Petersburg, waaraan deelnamen Russen, Finlanders, Oostenrijkers, Noren en Canadeezen den eersten prijs behaald de Noorsche rijder N o r s e n g. De zilveren medaille (tweede prijs) werd behaald door v o n P a n s c h i n. Deze weigerde echter de bekroning aan te nemen.

Kleine Stadsberichten.

— De photograaf J. P. O p p e r s (Singel 105, alhier) toonde ons hedenmorgen een uitstekend gelukte photografie van den afgebranden Stadsschouwburg, zooals deze zich tegen ongeveer half elf uur in den morgen, toen het vernielingswerk reeds grootendeels volbracht was, vertoonde.

De heer O p p e r s brengt deze photografie, naar hij in een advertentie in dit blad mededeelt, in den handel.

— De brandweer bluschte sedert de laatste opgave kleine uitslaande branden Tuinstraat 212 en Spaarndammerstraat 53, waarbij brandkranen in werking werden gebracht; voorts kleine binnenbranden Brouwersgracht 101, Spinozastraat 5 en Lijnbaangracht 62, benevens schoorsteenbranden J. v. d. Heydenstraat 230, Heiligenweg 18, Quellijnstraat 27 en Jacob v. Lennepstraat 97.

— In bewaring is gebracht een 16-jarige jongen die aan boord van een aakschip, liggende in de N. Keizersgracht, het slot had verbroken en gereed stond om met een zak met kleedingstukken weg te gaan. Hij werd bijtijds gegrepen door een schipper die hem aan de politie overgaf.

— In de Pijlsteeg hebben onbekenden uit een toonbanklade pl. m. *f* 5 ontvreemd.

— In de Pieter Jacobstraat is Zaterdag bij het uiteendrijven van twistende personen eenige malen van den wapenstok gebruik gemaakt.

— In de 2e Goudbloemdwarsstraat is gisteren een 4-jarig meisje door een melkwagen overreden. De kleine werd naar het binnengasthuis gebracht.

— Naar het Isr. Ziekenhuis is vervoerd een 43-jarige man, die in de Uilenburgersteeg een stuk brandhout op het hoofd had gekregen.

NEDERLANDSCHE KOLONIEN.

WEST-INDIË.

PARAMARIBO, 28 Jan.

Aan mej. C. P. M. J. Vlier, onderwijzeres aan het hoofd van de openbare school voor meisjes, is op haar verzoek, met ingang van 1 Februari eervol ontslag verleend uit 's lands dienst, alsmede haar een pensioen verleend ten laste van de koloniale kas, ten bedrage van *f* 1560 's jaars.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie!

In het *Handelsblad* komen nu en dan advertentiën voor, met het opschrift *Gratis*, waarin dr. Mountain, nº. 41 *Imperial Mansions Oxfordstreet* London w. c., aan personen, onverschillig aan welke ziekte zij lijdende zijn, aanbiedt gratis consult te geven. Schrijft men hierop, dan ontvangt men een gedrukte mededeeling over de ziekte, met aanwijzing van geneesmiddelen slechts bij den steller der advertentie te bekomen. Vraagt men die middelen tegen rembours, dan is het antwoord dat zij niet afgezonden kunnen worden, doch dat men het bedrag vooruit moet zenden; doet men dit, dan hoort noch ontvangt men iets.

Volgens mijne meening mag het Nederlandsche publiek wel gewaarschuwd worden.

Met de meeste hoogachting teeken ik mij,
UEd. Dw. Dienaar:
W. S.

Transito-verkeer via Amsterdam.

Op het initiatief van de Kamer van Koophandel constitueerde zich eenigen tijd geleden eene commissie, die eene enquête opende, ten einde de oorzaak na te gaan der kwijning van het transitovervoer over Amsterdam en om middelen te beramen om dat vervoer te verlevendigen. Die commissie assumeerde zich een tiental leden, die nu gezamenlijk de hand aan de ploeg zullen slaan om *ten eerste* op te sporen wat er gedaan kan worden om de haven van Amsterdam geschikt te maken voor het transitoverkeer.

Ik wensch die commissie alle mogelijke succes toe, maar betwijfel dit ten eerste. Het transito-verkeer toch, dat over Amsterdam moet worden verlegd, zal zijn ten koste van èn Rotterdam èn Antwerpen.

Meerder vervoer te creëeren zal wel niet gaan. De handelsinrichtingen aan het oostelijk gedeelte der stad, bij name de Handelskade, mogen ondoelmatig gemaakt zijn, de gelegenheid tot overlading van schip tot in de spoorwagens bestaat toch, terwijl voor de *home-trade* te Rotterdam, alwaar de stoomschepen in de stad lossen, al de goederen van af de losplaats naar de stations moeten worden gesleept. Eene groote besparing van kosten dus voor Amsterdam. En niettegenstaande dat gaat het transitovervoer via Amsterdam slechts met trage schreden vooruit. Het cardinale punt echter voor het transitovervoer is de watercommunicatie en die is van af Rotterdam naar Duitschland uitnemend, terwijl die van Amsterdam zelfs bij de completeering van het Merwede-kanaal gebrekkig zal blijven.

Het traject Rotterdam—Duitschland is veel korter dan Amsterdam-Duitschand, daargelaten nog het belemmeren door bruggen enz., waardoor de schepen eene groote vertraging zullen ondervinden. Kunstmatig kan een vervoer niet worden verlegd. Rotterdam mag zich verheugen in een uitgebreide *home-trade.* Bijna al de voornaamste havens in Engeland zijn met Rotterdam verbonden, terwijl aan Amsterdam slechts een bescheiden deel is toegezegd. De opheffing van den Havredienst moet dan ook uitsluitend worden toegeschreven aan eene onvoldoende voeding. De watercommunicatie speelt in het transito-vervoer de *groote rol* en dit wordt hier uit het oog verloren. Natuurlijk zal het spoorwegverkeer bij de aanneming van het wetsontwerp over Amsterdam sterk toenemen. Zeer zeker zal daarmede gepaard gaan eene uitbreiding der *home-trade*, vooral nu de kanaalgelden en havengelden te IJmuiden zullen worden afgeschaft, waarmede Amsterdam in dezelfde positie komt te staan als Rotterdam en dus de Engelsche reeders minder bezwaar zullen hebben om aan hunne diensten eene uitbreiding te geven, door ook Amsterdam in hun progamma op te nemen. Wat hebben wij echter gezien bij de opening van het Noorzeekanaal? Dat reeders van stoombootdiensten van Engeland op Rotterdam ook Amsterdam begonnen op te nemen; maar was dit niets anders als een *protectie-maatregel* om te voorkomen dat anderen de lijn zouden beginnen. Bijv. de lijn op Liverpool.

Van Rotterdam bestaat er naar ik meen tweemaal per week gelegenheid om naar en van Liverpool te verzenden, terwijl die dienst zeer ongeregeld éénmaal om de veertien dagen op Amsterdam wordt uitgevoerd, en kan men dus zoowat ongeveer nagaan welk een succes transito-vervoer van Liverpool via Amsterdam hebben moet. Met de oprichting dier protectielijnen verrezen tal van filialen van Rotterdamsche huizen om zorg te dragen dat de stoombootdiensten Rotterdam en Amsterdam in één hand bleven. Ook de Leith- en Grangemouthsteamers zijn met hare agenturen uitvloeisels van Rotterdamsche huizen. Alleen de Hull-dienst werd met de opening van het Noordzeekanaal geregeld tweemaal wekelijks uitgevoerd met het grootste succes. De vrachten voor die andere stoombootlijnen worden geregeld volgens den Rotterdamschen maatstaf en is er dus geen sprake van, dat die diensten eene uitbreiding zullen krijgen, zoolang die toestand zoo blijft en er kans bestaat dat de Rotterdamsche belangen geschaad worden.

Het gemeentebestuur heeft echter getoond een open oog te hebben om van Amsterdam te maken wat het hoorde te zijn, namelijk de grootste handelsstad en de grootste transito-haven. Rotterdam heeft echter hare sporen verdiend, niet door de energie harer inwoners, maar door eene eenvoudige natuurlijke ligging, terwijl dit voor Amsterdam kunstmatig moest worden verkregen. Noordzeekanaal, Handelskade, nu weder de nieuwe kolentip, de prachtige hydraulische werktuigen, al die zaken bewijzen dat men niet slaapt. Nu weder de afschaffing der Noordzeekanaalkosten. Nu die kosten spoedig tot het verleden zullen behooren en hoewel de slechte Rijnverbinding zelfs bij de completeering van het Merwedekanaal blijft bestaan, zullen *dan* tot niet de Rijnschepen zoo door hunne afwezigheid schitteren als thans het geval is.

Eene beschutting der Handelskade is zeker noodig. Verder een vrij acces zonder kosten tot de pakhuizen op de Handelskade voor de tweede spoorwegmaatschappij Waarom moet die Handelskade uitsluitend voor de H. IJ. S. M. toegankelijk zijn? Want juist de *kosten* die de Handelskade voor de tweede spoorwegmaatschappij toegankelijk maken, maken het die tweede spoorwegmaatschappij *onmogelijk*.

Die Handelskade diende te worden geëxploiteerd door de gemeente, die van de spoorwegmaatschappijen de waggons gratis overnam, of op gelijke voorwaarden voor beiden. Evenzoo de Suezsteigers. De waggons van beide spoorwegmaatschappijen moesten daar kunnen komen op gelijke voorwaarden. En ten laatste eene gedeeltelijke bebouwing van het resteerende gedeelte der Handelskade om aan verschillende schepen gelegenheid te geven aan de Handelskade te kunnen lossen zonder genoodzaakt te zijn in handen van een Veem te vallen. Die sheds dienden te staan onder toezicht van een ambtenaar der gemeente *en ieder moest daar met gelijke munt worden betaald.*

Een belangstellende.

AMSTERDAM, 24 Februari 1890.

De brand van den Stadsschouwburg.

In uw nummer van 23 Februari (Ochtendblad) komt een uitdrukking voor, overgenomen uit *De Noordbrabanter*, naar aanleiding van de ramp, die onze stad heeft getroffen, welke, ik wil het niet verheelen, mijne diepe verontwaardiging heeft opgewekt. In bedoel: dat „Gods toorn in het werk der vernieling zijn rechtvaardige wraak afzendt."

Mij komt 't voor, dat uwe weêrlegging van *De Noordbrabanter* niet sterk genoeg is gekleurd en hoe zeer ook gematigdheid *steeds* te roemen is, dáár, waar 't geldt den eerbied voor den Allerhoogste, eene meer scherpe bestrijding niet ware te misprijzen geweest.

De Noordbrabanter schijnt niet slechts de raadsbesluiten van het Opperwezen, maar ook de beweegredenen die Hem leiden te kennen. En niet alléén te kennen, hij beoordeelt ze.

Zie, M. d R., het is zóó langzamerhand gewoonte geworden, om bij alle gebeurtenissen te spreken van het vonnis door God geveld en in beschouwingen te treden over Zijne motieven, dat een enkel afkeurend woord, tegen die gewoonte, niet misplaatst te achten is.

Wat zouden die wijze hoofden wel zeggen, als een leek zijn oordeel zou durven uitspreken over het al of niet juiste van een vonnis door een rechtsgeleerd college geveld?

Zou men zulk een beoordeelaar (en zeer te recht) niet toevoegen:

„Gij zijt onbevoegd, gij mist de kennis om een critiek uit te oefenen, waar de deskundige rechter gesproken heeft"??

Een oordeel te vellen over vonnissen van den Hoogsten Rechter, dáárin ziet men niets onbetamelijks; dit ligt, volgens sommigen, binnen de competentie van den eerste den beste!!!

Wat men dus ongeoorloofd vindt tegenover den wereldschen rechter, dit oordeelt men geoorloofd tegenover de besluiten des Allerhoogsten! Het getuigt van innigen eerbied, van diepen ootmoed?! Helaas!

Zij, die zich die aanmatiging niet veroorloven, zullen gaarne erkennen, dat de Allerhoogste zoo oneindig verre boven ons is verheven, dat wij Hem geene eigenschappen mogen of kunnen toekennen, laat staan Zijne besluiten mogen beoordeelen of de beweegredenen verklaren.

Stel echter, M. d R., dat het vorenstaande onjuist ware (en zeker des neen!) hoe dwaas is dan nog de redeneering van *De Noordbrabanter*?

Niet zij, die in casu schuldig zijn, zouden getroffen zijn door de wraak des Allerhoogste, maar het *doode materiaal!*

Zij, die den vloekwaardige tempel van Venus (waarom niet ook van mysteriën te harer eere gerept?!!) betraden, zijn *allen* gespaard, *niet één* is geofferd.

Hoe zou *De Noordbrabanter* die wraak uitleggen?

Ik zou *De Noordbrabanter* kunnen vragen: hoe explicecrt gij de rampen in kerken, op schepen, in de woningen, op het veld?

Wat dunkt u van den nijveren werkman, die bij de uitoefening van zijn bedrijf het lichaam verminkt of den dood vindt?

Die vragen doe ik u echter niet, want *ik ontzeg u het recht tot antwoord*.

Ik ben overtuigd, M. d R, dat *De Noordbrabanter* mij, op licht te begrijpen grond, onder de ongeloovigen rekent, maar ik ben dan toch nog zóó vol eerbied voor den Albeheerder, dat ik 't den plicht reken van elk nederig, weldenkend schepsel, zich te onthouden van beoordeeling Zijner besluiten, Zijner niet te doorgronden wegen.

Niet aarzelende, M. d. R, deze bemerkingen te onderteekenen, heb ik de eer te zijn,

Uw dw. dienaar,
Mr. RUD. B. BENJAMINS,

AMSTERDAM, 23 Febr. 1890.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

Hoofddepot
VAN
Dr. Jäeger's Orig. Norm.-Wolartikelen,
K. F. DEUSCHLE-BENGER
Kalverstraat 157, AMSTERDAM.
Eenige specialiteit in deze artikelen in Nederland.

Indien gij Hoest
NEEMT
GÉRAUDEL'S PASTILLEN
in alle Apotheken.

Dépot te Amsterdam in de Apotheken bij: CLÉBAN & Cie.; GROOTE & Zn.; POLAK, Hoogstraat 28; Galerij 34; A. VAN TUIJL, Paleisstraat.

VOS en LE GRAND. Rokin 120.
Volledige inrichting van woningen.

De Provinciale Noordbrabantsche en 's-Hertogenbossche Courant is het **hoofdblad** van de Provincie *NOORD-BRABANT* wordt daar het meest gelezen, in vele gemeenten schier uitsluitend en verschijnt dagelijks.
Uitgevers J. J. ARKESTEYN EN ZOON, te '*s-Bosch*

HANDELSBERICHTEN.

Amsterdam, Maandag 24 Februari.

Koffie. (Vereeniging voor den Koffiehandel). Goed ord. Java 56 c. Afgedaan 162 b. Java Tjelung. ex Sumatra en Prins Alexander.

Suiker. (Bericht van BLOEMEN & GERHARD). Stemming zeer vast, Febr./Maart *f* 15⅛ en *f* 15 3/16, nieuwe campagne *f* 15 gedaan.

Tin. (Bericht van REMY & KLINKHAMER.) Stil, prijzen onveranderd, weinig verkoopers.

Katoen. (Bericht van JOOSTEN & DE BORDES) Vast.

Cubeben. Afgedaan 10 bn. ca. 300 KG. M K, (oude partij).

Rijst. Afgedaan 1350 bn. Java Tafel, ex. Prinses Amalia.

Bindrotting. Afgedaan 795 bossen circa 6000 KG. Borneo, ex. Prins Alexander.

Petroleum. (Bericht van M. VOÛTE.) Vast; prijzen onveranderd.

Graan- en Oliemarkt.

Tegen Woensdag 26 dezer zijn alhier in publieke veiling aangeslagen: circa 60 last gezonde Amerikaansche Mixed Mais, zeilqualiteit, hier op het water liggende.

Rogge per 2100 KG in loco onveranderd; 116 pd. Petersburger *f* 154; 117 pd. dito *f* 153; 121 pd. Berdianski *f* 156; 122/3 pd. Oude Galatz *f* 160; comptant zonder korting.

Officieele noteering.

Rogge op levering lager; Maart *f* 142, 141; Mei *f* 142; Oct. *f* 137, 136, 135, 136.

Tarwe op levering onveranderd; Maart *f* 197; Mei *f* 200.

Officieele noteering.

Raapolie dadelijk prijshoudend, op levering iets hooger; vliegend *f* 40, 39; Mei *f* 38¼; Sept.-Dec. *f* 32½. **Lijnolie** dadelijk en op levering weinig veranderd; vliegend *f* 24¾, 24½; Maart *f* 24⅜; Maart-Mei *f* 24½; Juni-Aug. *f* 24¾, 24½; Sept.-Dec. *f* 23⅜. **Raapkoeken** *f* 60 à 90. **Lijnkoeken** *f* 8¼ a 12. **Koolzaad** op 800 KG. olie per 2000 KG. in Oct. *f* —.

Noteering van C. RINSE.

Raapolie vliegend *f* 40, 39; Mei *f* 38¼; Sept.-Dec. *f* 32½. **Lijnolie** vliegend *f* 24¾, 24½; Maart-Mei *f* 24½; Juni-Aug. *f* 24¾, 24¼, 24⅝; Sept.-Dec *f* 23⅜. **Raapkoeken** *f* 60 à 90. **Lijnkoeken** *f* 8½ à 12. **Koolzaad** op 800 KG. olie per 2000 KG. in Oct. *f* —.

Noteering van EVERT SMIT.

Raapolie vliegend *f* 40, 39; Mei *f* 38¼; Sept.-Dec. *f* 32½. **Lijnolie** vliegend *f* 24¾, 24½; Maart-Mei *f* 24½, 24⅜; Juni-Aug. *f* 24¾, 24½; Sept-Dec. *f* 23⅜. **Koolzaad** op 800 KG. olie per 2000 KG. in Oct. *f* —.

Ter **Veemarkt** waren heden aangevoerd 650 Runderen, waarvan de prijzen waren: vette 1e qual. *f* 0 76 a —, 2e qual. *f* 0.66, 3e qual *f* 0.56 per KG. Melk- en Kalfkoeien *f* —— a ——, vette Kalveren 1 qual. *f* —, 2e qual. *f* —— per KG., — Gras-Kalveren *f* —, 122 nuchtere kalveren *f* 7.— à *f* 12, 1 Schaap *f* —, Lammeren *f* —, 284 vette varkens 46 a 50 c. per KG.

Suikerberichten.

LONDEN, 24 Febr. (*Part. tel.*) Biet- zeer vast; Feb. 12.6 plus ¼ verkoopers, Maart 12.6 betaald, April 12.7½ betaald, Mei 12.9 minus ½ koopers.

MAAGDENBURG, 24 Febr (*Part. tel.*) Biet- vast Maar stil; Febr./Maart 12 45, April/Mei 12.63 koopers.

HAMBURG, 24 Febr. (Bericht van J. E. BRUGMAN te Amsterdam). 10.45. Biet- vast, Maart 12 45, Juli 12.90, Oct. 12.60 en Nov./Dec. 12.65.

Koffieberichten van J. E. BRUGMAN.

ANTWERPEN, 24 Febr.

	Maart.	Sept.
10.42 kalm.	106¾	104¼

HAMBURG, 24 Febr. (Dep. van JOSWICH & Co.)

	Febr.	Mei	Sept.	Dec.
10.45 vast.	86	85¾	84¾	82

HAVRE, 24 Febr.

	Maart.	Mei.	Juli.	Sept.
9.50 prijsh.	105½	105 W.	105	104¾ W.
12.— „	106	105½ K.	105½	105¾ V.

LONDEN, 24 Feb.	Maart	Mei	Juli	Sept.
11.23 kalm.	75/-	76/-	76/3	76/6

AMSTERDAM. **Koffie** op termijn,

	24 Febr. te 10 u. 30 m. Java.	Santos.	24 Febr. te 2 u. 30 m. Java.	Santos.
Febr......	55¼	50⅛	55½	50⅛
Maart.....	55⅝	50⅛	55⅞	50¾
April......	56	50¾	56¼	51
Mei.......	56¼	51⅛	56½	51¼
Juni.......	56¼	51⅛	56½	51¼
Juli.......	56¼	51¼	56½	51½
Aug......	56¼	51⅜	56½	51½
Sept......	56⅜	51¼	56⅝	51⅝
Oct.......	56⅜	51½	56⅝	51½
Nov......	56⅜	51⅛	56⅝	51½
Dec.......	56⅜	50¼	56½	50¾
Jan.......	56⅜	50¼	56½	50⅜
Stemming:	vast.		vast.	

Omzet 7000 b.

ROTTERDAM. **Koffie** op termijn,

	24 Febr. 10 u. 15 m. Java.	Santos	24 Febr. 2 u. 15 m. Java	Santos.
Febr......	55¾	50¼	55¾	50⅜
Maart.....	55¾	50⅛	55¾	50¾
April......	55⅞	50¾	55⅞	50⅞
Mei.......	56⅛	51	56⅛	51⅛
Juni.......	56⅛	51⅛	56⅛	51¼
Juli.......	56⅛	51¼	56⅛	51⅜
Aug......	56⅛	51⅜	56⅛	51½
Sept......	56⅛	51½	56⅛	51¾
Oct.......	56⅛	51¼	56⅛	51¾
Nov......	56⅛	50⅛	56⅛	50¾
Dec.......	56⅛	50⅛	56⅛	50⅜
Jan.......	56⅛	50⅛	56¼	50¼
Stemming:	vast.		levendig.	

Omzet 5000 b.

Rotterdam, Maandag 24 Februari.

Koffie. Goed ord. Java 56 c. Afgedaan 196 b. Java W.I.B. Djoenga, ex. Prins Alexander.

Suiker Biet- vast, Febr. *f* 15¼ gedaan, Maart *f* 15⅜ gehouden, nieuwe oogst *f* 15.

Drogerijen. (Bericht van H. A. C. WISCHERHOFF.) Van Gom-Elastiek afgedaan 50 tons Thimbles, verwacht per Afrikaan.

Tabak. Afgedaan 30 v. Ohio, 13 v. Baaij.

Tin stil; prijzen onveranderd.

Verfwaren. Meekrap zeer stil.

Petroleum. (Bericht van OANTZLAAR & SCHALKWIJK.) Vast; loco *f* 8.30.

Antwerpen, Maandag 24 Februari.

Koffie kalm; Februari fr. 106, Mei fr. 105, Sept fr. 104 25.

Suiker vaster; Febr. fr. 31¼, Maart/April fr. 31¼, Oct/Dec. fr. 31.

Huiden. Afgedaan 521 st. droge Paragay tot fr. 63 en 1700 st. gez. La Plata tot fr. 44 a 54.

Terpentijnolie kalm; loco *f* 20⅜, Sept./Dec *f* 17½.

Vetwaren. Spek onveranderd. Reuzel kalm, loco fr. 81¼, Febr. fr. 81, Maart fr. 81¼, April fr. 81¾.

Granen. Tarwe prijshoudend, Amerik. fr. 18 a 19½, Mais stil; Amerik. fr. 10⅝.

Petroleum vast; loco fr. 17 bet., Sept./Dec. fr. 18.

Alkmaar, 24 Febr. **Vee.** Aangevoerd 5 Koeien *f* 200 a 240, 71 vette Kalveren *f* 40 à 110, 79 nuchtere id. *f* 5 a 14, 2 Schapen, *f* 20 a *f* 28, 107 vette Varkens, *f* 0.42 à 0.52 per KG., 29 magere Varkens *f* 16 a 19.

Hoorn, 22 Febr. **Granen.** Aangevoerd 4 HL. Tarwe *f* 6.25 a 7.25; — HL. Rogge *f* — a —; 7 HL. Gerst *f* 4.75 a 5.50; 10 HL. Haver *f* 3.50 a 4.25; 2 HL. witte Erwten *f* 9.50 a 11.—; 2 HL. groene id. *f* 9.50 a 11.75; 4 HL. grauwe id. *f* 11.75 a 13.50; 1 HL. vale id. *f* 11.50 a 13.25; 5 HL. Bruineboonen *f* 7.50 a 9.—; Karwijzaad *f* 9 50 a 10. **Vee.** stuks Paarden *f* —; 154 Kalveren *f* 7.— a 21.—; 23 Schapen *f* 24 a 36; 190 Lammeren *f* 22 a 29; 27 Varkens *f* 12 a *f* 25; 14 Zeugen *f* 30 a 70; 80 Biggen *f* 8.— a 13.—; 50 Kippen *f* 0.75 a 1.50; — Eenden *f* — a —, alles per stuk. 1200 stuks **Kipeieren** *f* 3.50 a 4.— per 100 stuks. 1150 kop **Boter** *f* 0.60 a 0.65 p. Kop.

Schiedam, 24 Febr. **Moutwijn** per HL. zonder fust of bel. *f* 9.75. **Jenever** *f* 13.75, id. Amst. proef *f* 16.25. **Spoeling** beurs per ketel *f* —.

Rotterdam, 24 Febr. **Binnenlandsche Granen.** Aanvoer redelijk, stemming flauw. **Buitenlandsche Granen.** Vast, maar stil; afdoeningen van eenige beteekenis vinden niet plaats.

Rotterdam, 22 Febr. **Margarine.** (Bericht van de makelaars F. N. & W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT). De vraag naar prima en tweede qualiteiten ging deze week door, doch daar het aanbod beperkt was, was ook de omzet niet groot, en konden prijzen zich dientengevolge goed staande houden. De omzet van Amerikaansche bedroeg deze week 2221 tierces, tegen 416 t. der vorige week, de aanvoer 12,141 t., terwijl de loco-voorraad in eerste hand op heden 16,440 t. bedraagt. Aangevoerd per s.s Albano van Baltimore 1540 t. en per s.s. Obdam 6912 t.

Heerenveen, 22 Febr. **Boter.** Landbouw 1e keur *f* 51, 2e keur *f* 49.50, 3e keur *f* 48.50, 4e keur *f* 47.50

Zevenwouden, 23 Febr. **Vee**prijzen. Vette koeien 26, 30 en 34 cts., Kalve id. *f* 140 a 220, Melke dito *f* 110 a 220, Stieren *f* 55 a 185, Vaarzen *f* 110 a 175, nuchtere Kalveren *f* 5 — a 10, Hokkelingen *f* 40 a 85, Varkens *f* 22 a 46, Schapen *f* 14 a 30, Lammeren *f* 10 a 22. Handel in Koeien tamelijk prijzig, in Varkens iets lager, in Schapen vlug.

Wijhe, 23 Febr. In de afgeloopen week besteedde men in deze streek voor: vette **Varkens** ruw 47 à 50 c., schoon 52 a 56 c., gerookt Spek 70 a 75 c. **Huiden** 20 a 26 c., alles per KG. **Eieren** *f* 3.25 a 3.50 per 100 stuks. **Eikenbossen** *f* 6.25 a 6.50 per vim (104 bos).

Londen, 24 Febr. (*Part. Tel.*) **Tin** Sh. C. £ 89.17.6, forward £ 90.10, stil. **Koper** G.M.B. Sh. C. £ 46.15, 3 md. £ 47 5, prijshoudend.

Londen. 24 Febr. **Granen** vast en gevraagt Beet-wortel **Suiker** Feb. lev. 12.6 **Tin** straits £ 8917.6 do per mud £ 90.10, **Boter** (Friesche) 110 a 112.

Londen, 24 Febr. (*R. O.*) Ter **Vee**markt zijn aangevoerd: Runderen 200, Schapen en Lammeren 8000, Kalveren 300, Varkens —. Prijzen: Beste Runderen 2.4 a 5/-, Schapen en Lammeren 4.8 a 7/-, Kalveren 3.9 a 6.6, Varkens — a —.

Liverpool, 24 Febr. (*R. O.*) (1e Dép.) **Katoen.** Verkocht 6000 b. Stemming gedrukt. Invoer 11,000 b.

Liverpool, 24 Febr. (*R. O.*) (2de Dép.) **Katoen.** Verkocht 6000 b. Stemming Amerik. en Surats stil. Speculatie 500 b. American any port L. M. C. levering Febr./Maart —, Maart/April 5.63, April/Mei 6.2, Mei/Juni 6.4, Juni/Juli 6.5.

Glasgow, 24 Febr. (*R. O.*) **IJzer** (ruw) 51.9, wekelijksche verscheping 6700 ton, tegen 7300 ton in het vorige jaar.

Budapest, 24 Febr. (*R. O.*) **Tarwe** vast, 5 kr. hooger.

Berlijn, 24 Febr. (*R. O.*) 12 u. 30 m. **Rogge** April/Mei 169.75, Mei/Juni 169 —. Juni/Juli 168.50, **Raapolie** April/Mei 69.50. Sept.-Oct. —.—. **Tarwe** April 195.50, Juni/Juli 194 75.

Berlijn, 24 Febr. (*R.O.*) Slotkoersen. **Rogge** April/Mei 169.75, Juni/Juli 168 25 **Raapolie.** April/Mei 69 40, Sept./Oct. 58.50. **Tarwe** April/Mei 195 75, Juni/Juli 195.—. **Spiritus** loco 33 40, Februari 33.10, April/Mei 33.20.

Bremen, 24 Febr. (*R. O.*) **Petroleum**, loco 6.80 betaald, stemming vaster met koopers. **Reuzel** Wilcox loco 35½, Armour 34. **Rijst.** Stemming prijshoudend.

Keulen, 24 Febr. (*R. O.*) **Tarwe** vreemde 21 50, Maart 20.10, Mei 20.35, Juli 20.45. **Rogge** dadelijk vreemde 19 —, Maart 16 80, Mei 17.—, Juli 17. **Raap-olie** dadelijk 72.—, Mei 70.80, Oct. 61 20.

Tarwe en Rogge onveranderd, Raapolie hooger.

Parijs, 24 Febr. (*R. O.*) **Olie.** *Raap-* Sept/Dec. 71.25. *Lijn-* loopende maand 55.—, Maart 55.—, 4 maanden van Maart 55.25, 4 maanden van Mei 55.50. **Spiritus** loop. maand 35.50, Maart 36.25, Maart-April 36.50, 4 mnd. van Mei 37.75. **Suiker van 88° dadelijk** 29 75 à 30.25, dito witte No. 3 loop. mnd. 35.—, Maart 35 25, 4 mnd. van Maart 35.50, 4 mnd. van Mei 36.10, dito geraff. 105.— a 105.50. **Granen.** *Meel* 12 merken loop. mnd. 52.60, Maart 52.80, 4 mnd van Maart 53.25, 4 mnd. van Mei 53.80. *Tarwe* loop. mnd. 24.40, Maart 24.40, 4 mnd. van Maart 24 30, 4 mnd. van Mei 24.10 *Rogge* loop. mnd. 16.25, Maart 16 30, 4 mnd. van Maart 16.30, 4 mdn. van Mei 16.25.

Spiritus en Suiker van 88° vast, witte dito hooger, Meel, Tarwe en Rogge kalm.

Havre, 22 Febr. **Koffie** in loco met eenigen omzet tot onveranderde prijzen; o. a. werden 500 b. Macassar verkocht tot 116 fr, **Katoen** in loco kalm maar onveranderd. Het verkoopbulletin meldt 816 b. Amerik. en 75 b. Indische. Termijnen 25 c. hooger voor de loopende maand, daarentegen fr. ⅛ a ¼ lager voor latere levering. Afgedaan werden 450 b. tot de volgende prijzen: Febr. fr. 71⅝. Maart fr. 71¼ en Aug. fr 72¾ a 72⅝. **Indigo.** Van loco werden 10 ceroenen Guatemala verhandeld tot geheimen prijs.

Laatste berichten
en vervolg der Nieuwstijdingen.

NEW-YORK, 23 Febr. (*R. O.*) In de rivier Hussa Yampa beneden Prescott in Arizona is door de kracht van den stroom een dijk doorgebroken. Voor zoover bekend, zijn 40 personen omgekomen. De naburige stad Wickenburg wordt bedreigd.

WASHINGTON, 22 Febr. (*R. O.*) De parlementaire commissie, in zake de verdediging van de kust der Stille Zuidzee, heeft het wetsontwerp goedgekeurd tot het verleenen van een krediet van 123,000,000 dollars tot dat doel.

BERLIJN, 24 Febr. (*Part. tel.*) De sociaal-democraten Domela Nieuwenhuis en Van Beveren, (een Belg), die in hechtenis waren genomen, zijn gisteren in het hoofdbureau van politie verhoord. Toen bij onderzoek bleek, dat zij geschriften bij zich hadden, welke verboden waren, werd hun gelast op grond van den kleinen staat van beleg, waaronder Berlijn zich nog steeds bevindt, terstond het gebied der hoofdstad te verlaten.

PARIJS, 24 Febr. (*R.O.*) De heer Tirard had heden een onderhoud met president Carnot en daarna met den minister van binnenlandsche zaken, Constans. Tot dusver heeft de ministerraad nog geen besluit, van welken aard ook, genomen betreffende den hertog van Orleans.

Er is ook nog geen gratie verleend. Trouwens dit kon ook eerst in overweging worden genomen, nadat de termijn voor het hooger beroep was verstreken. Tot later orde blijft de hertog in de *Conciergerie* en zal dan naar een cellulaire gevangenis, welke zal later worden aangewezen, worden overgebracht.

Heden zal de regeering in de Kamer den staat van zaken mededeelen. Tevens zal de regeering verklaren, dat zij is tegen het verleenen van amnestie voor misdrijven tegen het gemeene recht naar aanleiding van de werkstakingen.

Gisteravond liep het gerucht, dat de hertog reeds naar de gevangenis te Clairvaux is vervoerd, maar dit is niet juist. Hedenochtend ten minste was de hertog nog in de *Conciergerie.*

Bij een feestmaal, gisteren gehouden bij den minister van justitie Thevenet, waren alle ministers tegenwoordig. De ministers schenen van meening, dat de kwijtschelding van straf zou worden uitgesteld, en wel omdat president Carnot overtuigd is, dat hij de republikeinsche partij zou ontstemmen, indien hij den hertog nu amnestie verleende.

Uit Apeldoorn seint men ons: Baron Æ. M a c k a y en jhr. mr. A. F. d e S a v o r n i n L o h m a n, zijn hedenmiddag te één uur op het Loo door Z. M. den Koning, onderscheidenlijk als minister van kolonien en van binnenlandsche zaken, beëedigd. Na vervolgens ook door H. M. de Koningin ontvangen te zijn, verlieten beide heeren te half drie in een huurrijtuig het Paleis.

Op verzoek is eervol ontslag verleend aan den ontvanger der directe bel. te 's-Gravenhage, R. W. Raap van Canstein, met behoud van aanspraak op pensioen onder dankbetuiging voor de diensten door hem gedurende meer dan vijftig jaren bewezen.

Benoemd tot ontvangers der directe belastingen: te Helder, B. C. Charbon, thans te Zevenbergen; te Purmerend K W. van Sandick, thans te Medemblik; te IJsselstein, D. N. Houwing, thans te Alkemade; te Slochteren F. J. A. Pastoors, thans te Termunterzijl, te Kampen P. A. Broers, thans te Harderwijk.

Naar wij vernemen heeft de krijgsraad in het 4e militair Arrondissement uitspraak gedaan in de bekende duëlzaak tusschen een eerste luitenant der huzaren en een eerste luitenant der vesting artillerie. Eerstgenoemde is gestraft met 4 en laatstgenoemde met 2 dagen celstraf.

Men schrijft ons uit Rozendaal:

Nauwelijks zijn hier de honden van den muilkorf verlost, of een nieuw geval van h o n d s d o l h e i d kwam deze week weder voor. Tengevolge daarvan zijn heden in deze en aangrenzende gemeenten de honden weder voor vier maanden tot den muilkorf veroordeeld.

De hond, waarbij verschijnselen van dolheid voorkwamen, was van een ingezetene alhier en heeft vele andere honden gebeten. Niet minder dan 17 honden, 3 katten en 1 paard zijn deswege afgemaakt moeten worden.

Amsterdamsche Tramomnibusmaatschappij.

(*Vervolg.*)

Mr. C a r o l i verklaarde (na voorlezing der stukken, zie *Tweede Blad*) daarna het woord te nemen voor zichzelf, toelichtende de aankondiging van het comité van onderzoek, waarvan een volzin zeker niet sloeg op den geëerden raadsman der tegenpartij, maar overigens op allen, die meenen mochten dat de schoen hun past. Spr. wees vervolgens op het gebeurde in het Paleis voor Volksvlijt en waarschuwde tegen een dergelijk kunstje in deze Maatschappij. Met een gelijksoortige manoeuvre hebben we hier te maken. Men heeft aangevallen en beleedigd; een onderzoek naar hen die aanvallen of beleedigen mag niet uitblijven, al behoort ook elk debat over personen zooveel mogelijk te worden vermeden. *Bona-fide* aandeelhouders houden geen openbare vergadering om *geruchten* te bespreken ten nadeele in eener Maatschappij. Zij die de vergadering in het *American Hôtel* belegden, kunnen dus geen *bona-fide* aandeelhouders zijn geweest. De heer Van der Tas heeft zelf erkend geen aandeelhouder te zijn in een brief aan een der leden van het comité; toch is hij hier als houder van een aandeel waarop trouwens beslag is gelegd, zoodat hij nu weder ex-aandeelhouder is.

Spr. lichtte het in de stukken vermelde breedvoerig toe, o.a. naar aanleiding van brieven door de heeren V a n d e r T a s en J a g e r geschreven aan het comité, en waaromtrent spr. van die heeren, als ze hier zijn, volle inlichting vraagt in deze openbare vergadering.

De oppositie gaat uit van de firma B o e r t j e, de heeren V a n d e r T a s en J a g e r; het centrum der beweging schijnt te berusten in H u i z e n g a's Financieel Nieuwsblad, en is dit inderdaad het geval, dan meent spr. de aandeelhouders te mogen waarschuwen onder herinnering aan hetgeen met den Zweedsch-Nooren en met het Paleis voor Volksvlijt is geschied. Die oppositie kan alleen worden gebroken door krachtige aaneensluiting van alle aandeelhouders, door rehabilitatie van het bestuur tegen laster en aantijging. (*Luide toejuiching.*)

De heer V a n d e r T a s toonde uit zijn verleden aan, technicus te zijn, en door de heeren der oppositie te zijn gevraagd meê een onderzoek te doen naar de toestanden der A. T. O. M. Spr. nam dat aan tegen betaling, zonder zich in te laten met eenig beursspel. Deden de andere heeren dat, welnu dat moeten zij weten. Te goeder trouw heeft spr. medegedeeld in de vergadering van 30 Januari, wat hij meende de waarheid te zijn.

Terwijl spr. nu een betoog begint ter verdediging van het door hem gesprokene in de vergadering van 30 Januari jl., merkt de V o o r z i t e r hem op, dat spr. zelf heeft erkend geen aandeelhouder te zijn en met allerlei grieven opnieuw komt, die reeds zijn weêrlegd in het rapport.

Mr. K a p p e y n e nam toen het woord, betuigde zijn leedwezen over den inhoud der door mr. Caroli bedoelde advertentie, tot zijn dubbel leedwezen geteekend door een man zoo geacht en geëerd als de voorzitter, wiens wenk, geen personaliteiten ter sprake te brengen, niet is opgevolgd door den consulent mr. Caroli, wiens rede niet anders was dan een akte van beschuldiging tegen personen. 't Komt er niet op aan *wie* grieven ter sprake brengt, de vraag is welke zijn de grieven.

De „auteur" van de vergadering van 30 Januari jl. was niet de heer Huizenga, de pers was niet daar noodig maar werd toegelaten volgens besluit der vergadering. Toont men spr. aan dat deze vergadering een *baissiers-manoeuvre* is dan zal hij 't moeten erkennen, maar hij is van het tegendeel overtuigd. Er is duidelijk op de vergadering gezegd, dat het belang van aandeelhouders en de loyauteit tegenover het bestuur al zijn daarin elementen die men er liever niet zag — op den voorgrond stonden. Er is niets gedaan om een kunstmatige meerderheid te vormen. Inlichtingen worden gevraagd, en gegronde inlichtingen zullen worden geloofd.

Over taxatiën van rollend materieel zal spr. zich niet uitlaten. Wijziging der statuten kan niet geschieden zonder meerderheid; de bedoeling met dit argument gold niet het bestuur in discrediet te brengen. Het stelsel van veelhoofdig bestuur werd in het belang der Maatschappij afgekeurd, er zijn anomalieën in de statuten die wijziging behoeven. Omtrent de perceelenquaestie achtte spr. meer inlichtingen noodig. De grieven zijn dat de heer S n e l t e n blijkens de statuten voor 40 aandeelen huizen heeft ingebracht die gehypothekeerd zijn; dat de Maatschappij speculant is in huizen, woningverhuurster; voorts dat de heeren Spijker te gelijker tijd adviseurs, leveranciers, controleurs en reparateurs zijn. Nog vraagt spr. of 't waar is, dat na betaling van het nu nog verschuldigde voor gebouwen en rijtuigen de kasmiddelen der Maatschappij [illegible] zijn. Den heeren Zegers Veeckens en Schener, de militairen mannen van eer, mede-bestuurders der Maatschappij, aan deze tafel gezeten, vraagt spr. is 't waar dat er in de kas der Maatschappij een tekort is van *f* 19,000. Bij voorbaat neemt spr. het antwoord aan als afdoende.

De V o o r z i t t e r antwoordt namens beide heeren: *Neen.*

Mr. C a r o l i meent dat de aanleggers der vergadering op 30 Januari jl. 't in de hand hadden de pers al dan niet toe te laten. Onder het voorgeven zaken te bespreken, werd er gelasterd, bepaaldelijk tegen personen werd geageerd. Ware 't niet te doen om oppositie te voeren, dan hadden inlichtingen kunnen worden gevraagd aan het bestuur; na weigering die te geven ware een vergadering gewettigd geweest. 't Doet er wel degelijk toe wie de personen zijn die aantijgingen te berde brengen. 't Is gebleken dat de personen niet in staat waren inlichtingen te geven. Wat meer is, de bedoeling was stukken in handen te krijgen, want de uitnoodiging stukken in te leveren, geschiedde door den heer Jager. Geen beursmanoeuvre was de bedoeling. Maar in een advertentie werd bericht, dat aandeelen op een jaar levering, ad 60 pCt., waren verkocht, toen de beursprijs 80 was. Op 30 Januari jl. is recht gedaan op geruchten zonder dat bij het bestuur vooraf inlichting was gevraagd.

De heer L. W e r t h e i m bevestigt de mededeeling dat in de kas geen tekort is van *f* 19,000 en licht toe op welke wijze het gerucht van een dergelijk tekort kan zijn ontstaan, door de uitruiling van prolongatieposten.

Mr. Z. v a n d e n B e r g, adviseur der Maatschappij, merkt op, dat als hoofdgrieven niet mochten zijn beantwoord, dit de schuld is der oppositie, die wel geen enkele grief het bestuur kennis gaf maar eenvoudigweg vergaderde. Op hetgeen daar werd vernomen slaan de voorgelezen rapporten, door spr. verdedigd en toegelicht. De verkooper van de perceelen heeft geen recht op de aandeelen als de huizen niet van hypotheek zijn gezuiverd; trouwens de Maatschappij heeft van hem zwart op wit dat hij van haar niets meer heeft te vorderen. De heer Spijker *was* adviseur, *werd* leverancier. Van alle grieven blijft over de eenig juiste, dat de statuten beletten het bestuur aan te vullen vóór September e.k.

De heer V a n d e r T a s trad nu in beschouwingen ter verdediging van het door hem medegedeelde in de vergadering van 30 Januari jl. en toen in dit blad vermeld.

De V o o r z i t t e r legt vervolgens nogmaals, terwijl hij zich van zijn zetel verheft en de heeren Henny en W e r t h e i m naast hem opstaan, de plechtige verklaring af, dat van het tekort van *f* 19,000 geen woord waar is, en vervolgens staat de

Segers Veeckens op, om als militair op zijn woord van eer te verklaren, dat het bericht omtrent het tekort is *gelogen*.

Mr. Kappeyne zegt nu dat de mededeeling van verkoop van aandeelen tot lagen prijs ook door twee zijner committenten, welke hem er over spraken, is afgekeurd en betreurd. Na een korte repliek bracht spr. dank aan de commissie, namens de zoogenaamde oppositie, voor haar belangrijken arbeid, hopende dat de gunstige verwachtingen der commissie niet zullen falen, hetgeen de hartelijke wensch is der zoogenaamde oppositie.

De heer Holtz stelt als motie voor:

De algemeene vergadering van aandeelhouders in de A. T. O. M.;

Gehoord het verslag der commissie tot onderzoek van de boeken en bescheiden der Maatschappij;

Gelet op de inlichtingen door of vanwege den Raad van Bestuur verstrekt;

Overwegende dat haar overtuigend is gebleken dat de grieven, bij wijze van gerucht tegen het bestuur en diens gestie verspreid, zijn ongegrond;

Overwegende, dat verder gebleken is, dat het beleid van het bestuur niets te wenschen laat;

Betuigt haar vertrouwen in de leiding van den Raad van Bestuur en gaat over tot de orde van den dag.

Deze motie wordt bij acclamatie, onder vele bravo's, *aangenomen.*

Niemand vraagt hoofdelijke stemming.

Met een slotwoord van den Voorzitter wordt de vergadering gesloten.

ADVERTENTIËN.

Heden overleed, na een smartelijk en langdurig lijden, mijn geliefde Zoon JAN ARY, in den ouderdom van 32 jaren.

A. VOORENDIJK.

ROTTERDAM, 22 Februari 1890. (4340)

Een actief JONGMENSCH, welke eerstdaags de Boek- en Papierhandelaars in Nederland en België zal bezoeken, wenschte nog een **prima binnenlandsch huis in druk- en schrijfpapier en kantoorboeken** te vertegenwoordigen. Slechts op aanbiedingen van prima huizen zal gereflecteerd worden, daar wederzijds prima referentiën ten dienste staan. Franco brieven, onder lett. **CF** motto *Papier*, aan het Centr. Adv. Bur. van GEBR. BELINFANTE 's-Gravenhage. (4279)

CENTRALE BANK
VAN HET
GRONDCREDIET VAN RUSLAND.

32ste Trekking
van de 3de Serie der 5% pCt. Obligatiën,
GEHOUDEN TE
St. Petersburg den 1 (13) Februari 1890.

No. 208, 372, 412, 676, 785, 1155, 1290, 1773, 1832, 1934, 1964, 2706, 2886, 2927, 3222, 3877, 3924, 4049, 4091, 4177, 4671, 4888, 5143, 5223, 5224, 5334, 5338, 5587, 5660, 6535, 6977, 7348, 8130, 8198, 8913, 9053, 9073, 9191, 9274, 9289, 9410, 9427.

De terugbetaling der 42 Obligatiën der 3de serie, waarvan de nummers hierboven zijn opgegeven, zal plaats hebben van **1 (13) April e.k.** af; op dien datum **vervalt** tevens de **32ste Coupon** van de Obligatiën van genoemde Serie. (4338)

Te huur gevraagd.

met Po. Mei in de nabijheid van den Dam een **huis** geschikt voor Kantoorlokaal en tevens voor woning. Aanbiedingen verzocht onder lett. **ZUZ**, met opgave van huurprijs. Bureau Handelsblad. (4291)

B. SINNIGE en verdere in het biljet vermelde Makelaars, zullen op **Maandag 31 Maart 1890**, des avonds na Zes uur, in het Verkooplokaal *Frascati*, ten overstaan van den Notaris H. F. J. STRAATMAN, in Veiling brengen:

Een **Winkelhuis**, waarin Manufactuur-Affaire, met afzonderlijk verhuurd wordende Bovenwoningen en **Erve**, aan de

2e Egelantiersdwarsstraat No. 2,

hoek Tuinstraat, groot 47 Centiaren.

Te bezichtigen des Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag, van 2 tot 4 uur.

De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën liggen op den gewonen tijd ter lezing, ten Kantore van den Notaris H. F. J. STRAATMAN, Keizersgracht 631. (4265)

F. A. VAN OS, L. J. NEUMEIJER, T. COOL J. C. KOFFIEBERG, P. VAN DIJK en L. J. NEUMEIJER Jr., Makelaars, zullen op **Maandag 24 Maart 1890**, des avonds na Zes uur, in het Verkooplokaal *Frascati*, ten overstaan van den Notaris C. VAN MOURIK, in veiling brengen:

N°. 1. Een **Winkelhuis**, met afzonderl. verh Bovenwoningen, Open Plaats en Erve, aan de

Eerste Parkstraat N°. 65,

Kad. Sectie A N°. 4035, groot 87 Centiaren.

N°. 2 Een **Huis**, met afzonderl. verh. Bovenwoningen, Open Plaats en Erve, aan de Eerste Parkstraat N° 63, naast voorgaand perceel, Kad. Sectie A N°. 4034, groot 87 Centiaren.

N°. 3. Een **Open Terrein** achter voorgaande perceelen en met toegang van af de Eerste Parkstraat, ter breedte van de halve aldaar bestaan hebbende sloot, ongenummerd, Kad. Sectie A N°. 4036, groot 1 Are, 32 Centiaren.

N°. 1 à 3 worden afzonderl. en gecombineerd geveild.

N°. 4. Een **Woonhuis**, met afzonderlijk verhuurde Bovenhuizen, Tuin en Erve, aan de

Joan Melchior Kemperstraat N°. 4,

Kad. Sectie C N°. 6869, groot 1 Are, 4 Cent.

Te bezichtigen des Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 1 tot 3 uur.

De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën liggen op den gewonen tijd ter lezing ten kantore van den Notaris C. VAN MOURIK, Heerengracht 479.

Nadere inlichtingen bij de Makelaars F. A. VAN OS of L. J. MEUMEIJER. (4269)

J. BROUWER, H. E. VAN DAM, A. J. BOS en verdere in het biljet vermelde Makelaars, zullen op **Maandag 17 Maart 1890**, des avonds na Zes Uur, in het Verkooplokaal *FRASCATI*, ten overstaan van de Notarissen G. RUIJS en TH. RUIJS Gz. in veiling brengen:

N°. 1. Een **Huis** en **Erve**, met Voor- en Achtertuin, aan de

WAGENAARSTRAAT N°. 31,

Kad. Sectie A, N°. 1569, groot 1 Are, 56 Centiaren

N°. 2. Een **Huis**, met drie afzonderlijk verhuurde Bovenhuizen, Voor- en Achtertuin en **Erve**, aan de

WAGENAARSTRAAT N°. 39,

Kad. Sectie A, N°. 1565, groot 1 Are, 56 Centiaren.

N°. 3. Een **Winkelhuis**, met drie afzonderlijk verhuurde Bovenhuizen, Tuin en **Erve**, aan de

CONRADSTRAAT N°. 18B,

bij de Oostenburgergracht, Kad. Sectie N, N°. 1370, groot 52 Centiaren.

Te bezichtigen des Dinsdags, Donderdags en op den verkoopdag van 2—4 uur.

De bewijzen van eigendom en de veilconditiën liggen op den gewonen tijd ter lezing ten kantore van de Notarissen G. RUIJS en Th. RUIJS Gz., Binnenkant 28. (4165)

P. F. A. ANTUSCH, J. H. KEIJSER, F. DREES, J. DE LANGE en JOHS. GIJSELMAN, Makelaars, zullen op **Maandag 24 Maart 1890**, des avonds na Zes Uur, in het Verkooplokaal *Frascati*, ten overstaan van de Notarissen POUW & SCHULTZ, in veiling brengen:

Een **Winkelhuis**, waarin sedert onheuglijke jaren een Goud- en Zilverkashouderij is en nog wordt uitgeoefend, met Bovenwoning en **Erve**, aan de

Oude Leliestraat N°. 16,

Kad. F, No. 513.

Het Perceel is van Gas- en Duinwateraanleg voorzien, en kan worden bezichtigd des Dinsdags en Donderdags, alsmede op den Verkoopdag van 1 tot 3 uur.

De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën liggen op den gewonen tijd ter lezing ten Kantore van de Notarissen POUW & SCHULTZ, Keizersgracht 54. (4268)

Amsterdamsche Kantoren.

Een liberaal persoon, eene goede hand schrijvende en vlug in rekenen, zag zich gaarne geplaatst als **Kantoorlooper**, voorzien van goede referentiën. Brieven lett. **AZA**, Bureau Handelsblad. (4309)

TABAK.

Voor een JONGMENSCH uit den fatsoenlijken stand, die 17 jaar oud en flink gezond is en goed heeft geleerd, wordt tegen April e.k. plaatsing gezocht als **Volontair** in het Tabaksvak, hetzij bij een makelaar of grossier, of in eene Fabriek. Bewijzen van goed gedrag kunnen in ruime mate worden verstrekt. Adres onder Lett. **K.** in den Kantoorboekhandel van BLIKMAN & SARTORIUS, Rokin 17. (4278)

'T IS ONGEHOORD
voor 24 Stuivers.

Pauline, Jacht- en Reisavonturen, Tooverwerk, Spelen, enz. enz., alles zamen voor ƒ 1 20.

N°. 1. **Alex. Dumas, Pauline of het Grafgewelf**, echte mooie Rooversgeschiedenis, 220 pag. dik, een werk dat alleen stellig wel **ƒ 2** à **ƒ 2 50** waard is.

N°. 2. **Zes fraaie Vouw- of Tooverplaten**, aangename verrassende bezigheid voor Kinderen.

N°. 3. **De Vroolijke Toovenaar**, vermakelijke kunststukjes, gemakkelijk uit te voeren.

N°. 4. **Een Album waarin ongeveer 50 schaduwbeelden**, om uit te knippen en dan te vertoonen.

N°. 5 en 6. **Twee mooie Boeken** vol met merkwaardige Jacht- en Reisavonturen.

N°. 7. **Een groot mooi Circusspel**, fraai in kleuren gedrukt, onderhoudend spel voor jong en oud.

N°. 8. **Een Kritiek Oogenblik, eene Vertelling van mijn Vriend Anton Oostlandt**, door A. Werumeus Buning, met Platen.

Hoe zonderling, hoe fabelachtig het schijnt, toch is het waar, toch geef ik alles hiergenoemd bij **1—8** voor **sl. ƒ 1.20.**

Wie dat nu allemaal voor 24 Stuivers hebben wil, moet zich haasten, want het is de laatste voorraad, **die tegen zoo'n spotprijs wegvliegt**, wie dus te lang met zijne bestelling talmt, komt zeker te laat. (4327)

Verkrijgbaar bij **D. BOLLE**, Bazaar van Goedkoope Boeken, Hang b/d. Vischmarkt te **Rotterdam.** Franco thuis op ontvangst Postwissel van slechts **ƒ 1 20**, waarbij moet staan: **Het Wonderpak.**

F. A. VAN OS, J. TEKELENBURG Jr., J. C. SCHOGT, W. G. F. HEIJMANS, A. KLEEMAN, W. HAAKSMA en G. F. MEIJLINK, Makelaars, zullen op **Maandag 24 Maart 1890**, des avonds na Zes uur, in het Verkooplokaal *Frascati*, ten overstaan van den Notaris P. C. LASONDER, te Hilversum, in veiling brengen:

Een **Winkelhuis** en **Erve**, waarin Koek- en Banketbakkerij, van ouds genaamd „De Olifant", aan den (4270)

Nieuwendijk N°. 82,

hoek N. Z. Armsteeg, benevens van het daarachter gelegen **Huis** en **Erve** aan de

Nieuwezijds Armsteeg N°. 1

Kadastraal bekend in sectie F N°. 2128 en 2129, te zamen groot 60 Centiaren en in één koop.

Het perceel is gedeeltelijk van Gas- en Duinwaterleiding voorzien en kan worden bezichtigd des Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag, van 2 tot 4 uur, mits vertoonend een Toegangsbewijs, door een der gemelde Makelaars geteekend.

De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën liggen op den gewonen tijd ter lezing ten kantore van den Notaris P. C. LASONDER te Hilversum, en Kopie der Veilconditiën bij den Makelaar W. G. F. HEIJMANS, N. Z. Voorburgwal 198 Amsterdam.

VERFWAREN.

Een JONGMENSCH, met den handel bekend, **zoekt plaatsing** tegen Mei a.s. als Bediende en op het Kantoor in eene Zaak van Verfwaren en aanverwante Artikelen, is tevens genegen te reizen. Br. fr. onder het motto *Bediende-Reiziger*, aan den Boekh. J. RÖMELINGH, Groningen (4276)

De *DELI-MAATSCHAPPIJ* te Amsterdam zal op **Vrijdag 28 Februari 1890**, onmiddelijk na afloop der veiling van de Heeren VERSTEEG en KOOIMAN, in het lokaal *De Brakke Grond* veilen:

401 Pakken
SUMATRA TABAK,
als:
399 PAKKEN A/LANKAT
2 " L. B

De monsters zullen te bezichtigen zijn in het lokaal *De Brakke Grond.* (4341)

GAS-COKE.

De Ondergeteekende bericht Handelaren in bovengemeld artikel, dat door hem in de maand Maart a.s. zal worden aangevoerd **2000 Tons prima Engelsche GAS-COKE**, van New-Castle Steenkolen, waarvoor aanvragen worden ingewacht.

BONSEMA BENKUM.

AMSTERDAM, 24 Februari 1890. (4299)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
J. P. OPPERS.
Opvolger H. SIKKES
Singel 405, AMSTERDAM.

Verkrijgbaar een fraaie photographie formaat 27 × 31 van den
verbranden Schouwburg.

KOFFIE, SIGAREN, KOLONIALE WAREN

Vertegenwoordiging gezocht voor Oberbayern adres E. HERTRICH, Agentuur, Munchen Corneliusstraat 31. (H. 8708) (4329)

BRAND
STADSSCHOUWBURG.

Hoe bewaart en beveiligt men het zekerst bedrijfkapitaal, opgespaard geld of waarde bij Brand en tegen Inbraak??

Door het te bergen in een **Brandkast** van de *MARVIN SAFE Co.*, te NEW-YORK.

Verkrijgbaar bij (4300)

L. DAKE en ZOON,
30 Damrak, Amsterdam.

VERLOREN

een **GRANATEN ARMBAND.** Vinder of vindster dezes wordt beleefd verzocht dezelve tegen goede belooning aan VAN CREVELD & Co's. Alg. Advertentie-Bureau J. D. Meijerplein 8—10 terug te bezorgen. (4311)

VERMIST

een klein, bruin gladharig HONDJE, met zwart snoetje, reu, luisterende naar den naam van Tom, met rood-lederen halsbandje, belletje en belastingpenning. Die het terugbezorgt P. C. Hoofdstraat 139, of aanwijzingen kan doen, die het vinden ten gevolge hebben, zal ruim worden beloond. (4288)

Medewerkend Vennoot.

Een JONGMENSCH, een zaak hebbende in Bieren, Cognac en Likeuren zoekt een **Vennoot** om samen de zaak uit te oefenen, zaakkennis geen vereischte. Brieven Lett. **PSP**, Bureau Handelsblad. (4332)

AANGEBODEN

Kost en **Inwoning** met huiselijk verkeer bij eene deftige familie te Amsterdam. Vergoeding ƒ 1000 per jaar. Franco brieven onder lett. **E**, bij de Boekhandelaars Gebrs. SCHRÖDER, Rokin 30, Amsterdam. (4297)

WIJNKOOPERIJ.

IEMAND, goed op de hoogte der Wijnkooperij, zoekt **verplaatsing** voor Kantoor of Kelders, Adres lett. **UUU** Bureau Handelsblad. (4285)

PALEIS VOOR VOLKSVLIJT

TE HUUR twee uitstekend ingerichte **Kelders.** Informatiën te bekomen aan het Paleis voor Volksvlijt. ( )

HUIS GEVRAAGD

met **tuin** tegen Mei of eerder. Huurprijs ƒ 1000 à ƒ 1200. Brieven franco letter **A** bij den Boekh. A. C. ROLFF, Utrechtsche straat No. 88. (4302)

Gebouw „GOLCONDA."

Te Huur twee ruime **KANTOORLOKALEN**, voorzien van Gas, Waterleiding en Stookplaats. *Dadelijk te aanvaarden.*

Te bevragen N. Heerengracht 47, bij het J. D. Meijerplein. (4324)

Amsterdamsche
TRAM-OMNIBUSMAATSCHAPPIJ

Het BESTUUR bericht, dat van het VERSLAG DER COMMISSIE VAN ONDERZOEK en van de MEDEDEELINGEN VAN HET BESTUUR, uitgebracht ter Buitengewone Algemeene Vergadering van Aandeelhouders van heden, **eenige afdrukken** ten Kantore der Maatschappij, Leidschekade 83, verkrijgbaar zijn.

AMSTERDAM, 24 Februari 1890. (4308)

SCHOLTE's
SIMPLEX LAMP

is de **doelmatigste Petroleumlamp** die tot heden bekend is.

Dr. KAPTEIN zegt in *Het N. v. d. D.:*

Deze lamp verdient werkelijk den naam *Simplex*; schroeven, raderen en tandjes zijn vermeden; vullen, regelen, uitdoven en schoonmaken, alles is even eenvoudig en doelmatig.

Een onzer geachte oogheelkundige verklaart dat de Simplex de minst schadelijke voor de oogen is, omdat het licht zoo stil staat.

De SIMPLEX is daarom zeer aan te bevelen, *ook voor scholen, de prijs is zeer goedkoop.*

De **Simplex** is en detail te verkrijgen bij ARNOLDS & Co., Reguliersbreestraat bij de Munt. En-gros: SCHOLTE's *Metaalwarenfabriek*, Plantage. ( )

Om spoedig in dienst te treden, wordt tot het verrichten van gewone kantoorwerkzaamheden, op een kantoor verlangd een **Jongmensch**, die accuraat werkt, vlug en net schrijft. Brieven franco onder Lett. DZD, Bureau Handelsblad. (4315)

WORDT VERLANGD

voor een gehuwd paar, zonder Kinderen, tegen 15 April e. k. een **Gemeubileerde Zit- en Slaapkamer**, benevens **Keuken**, op netten stand Adres met franco Brieven, onder lett. **USU**, Bureau Handelsblad. (4331)

Naar Soerabaya
en Tjilatjap
ligt alhier in lading

het Snelz. Eerste Klasse Nederl. Barkschip

ANTONIA,

Kapitein H. DE BOER.
Laatste Laaddag 6 Maart.

Adres bij DE VRIES & Co. (4310)
en de Wed. JAN VAN WESEL & ZOON.

SCHEEPSTIJDINGEN.

A. = Aangekomen. V. = Vertrokken.

Amsterdam 22 Feb.
A. (W. D.) *Prudhoe Castle*, S. Blyth. *Steenkolen.* Carg. Meyer & Co.
23 Febr.
(O.D.) *Berenice*, S. Hamburg. *Stukgoed.* Carg. De Wed. Jan Salm & Meijer
Arion, S. Bremen. *Suiker en Stukgoed.* Carg. Van Es & van Ommeren.
(H.K.) *Amstelstroom*, S. Londen. *Stukgoed.* Holl Stoombootmaatschappij.
(W. D.) *Carrie Louise*, Pengelly, Londen. *Cokes.* Carg. Canne & Balwé.
Granton, S. Lond. *Stukgoed.* Cargad. Nobel & Holtzappfel.
IJmuiden 23 Febr.
A. *Carrie Louisse*, Peacock, Shoreham
Amstelstroom, S. Londen
Granton, S. id.
Arion, S. Bremen
24 Febr.
Frans Naerebout, Nederl. loodstransportstoomboot Nieuwe Waterweg op sleeptouw hebbende betonningsvaartuig N°. 1
23 Febr.
V. *Urania*, S. Koningsb.
Czaar Peter, Guijt, Leith
Rembrandt, S. Kopenh
Elve, S. Hamburg
Activ, S. Newcastle
24 Febr.
Dolfijn, Z. M. stoomschip. Noordzee
Nieuwediep 24 Feb
A. *Alblasserdam*, S. Warkworth
Hercules, S. Bremerhaven
Vlie 24 Febr.
A. *Widgeon*, S. Londen
Alert, S. Hull
Terschelling 22 Febr.
V. *Falka*, (Duitsche kotter) Bremen
Nordstar, (id.) id.
Maassluis 23 Febr.
A. *German*, S. Hamburg
Rosella, S. Huelva
Cornubia, S. Ibrail
Oakville, S. Bilbao
Woodlands, S. Huelva
Burgem. van Vollenh., S. Duinkerken
Holland, S. Londen
Fitz Clarence, S. id
Adelaide, S. Harwich
Lincoln, S. Grimsby
Kinghorn, S. Leith
Seagull, S. Hull
Altona, S. Goole
24 Febr.
Johanna, S. Laurvig
Ella, S. Middlesbro
Egret, S. Londen
Berrington, S. Newcastle
Derwent, S. Goole
Emma, S. Danzig
Winnebah, S. Hamburg
Grangemouth, S. Grangemouth
Wind: ZO.
23 Febr.
V. *Ary Scheffer*, S. Havre
Ouse, S. Goole
Swift, S. Hull
Edith, S. id.
Ashton, S. Grimsby
Cintra, S. Hamburg
Maas, S id.
Portia, S. id.
Rallus, S. Liverpool via Southampton
Chamois, S. Cardiff
Rosenborg, S. Sunderland
Wilhelm, S. Middlesbro
Peterboro, S. Harwich
24 Febr.
Iberia, S. Bilbao
Vlissingen 24 Febr.
A. *Princes Marie*, S. Queensbro'
V. *George Marie*, Wheater, Antwerp. n. Swansea na volbrachte reparatie.
22 Febr.
Gep. naar Antwerpen: *Alio-Otto*, S. Sulina
23 Febr.
Port Victor, S. Australie

Boyern, S. China
St. Jacques, S. Lissabon
24 Febr.
Noordland, S. Newyork n. Antwerpen
Terneuze 22 Febr.
V. *Whimbrel*, S. Barrow
Aden 22 Febr.
V. *Wilcannia*, S. Sydney n. Londen
Antwerpen 21 Febr.
A. *Galileo*, S. Brazilië
Senior, S. Rotterdam
Darial, S. Newyork
Methley Hall, S. Kurrachee
Delbruck, S. Rotterdam
22 Febr.
Monmouthshire, S. Hamburg n. China
Heraclides, S. La Plata
Idaho, S. Bombay
Scotsman, S. Savannah
22 Febr.
V. *Elbe*, S. Bremen
Adriana Hendrika, Kramer, Berwick
Waesland, S. Newyork
Amulet, S. Leith
Gulf of Venice, S. Australië via Londen
23 Febr.
Altmore, S. Rio Janeire
Gauss, S. Lissabon
Kaiser Wilhelm II, S. Bremen n. Australië
Bahia 20 Febr.
V. *Gulf of Papua*, S. Liverpool
Baltimore 22 Febr.
V. *Tetartos*, S Bordeaux
Bombay 21 Febr.
A. *Knight Companion*, S Cardiff
Bordeaux 21 Febr
A. *Oruba*, S. Liverpool en vertr. n. Valparaiso
Boston 21 Febr.
A. *Assyrian*, S. Liverp.
Bremerhaven 22 Febr.
A. *Leander*, S. Lissabon
23 Febr.
Ingerid, S. Rotterdam
22 Febr.
V. *Fulda*, S. Newyork
Gut Heil, S. id.
B.-Ayres 18 Febr.
A. *Broomhaugh*, S.
19 Febr.
Hawkhurst, S.
Calcutta ...
A. *Drumfell*, S. Liverp.
Cardenas 20 Febr.
A. *Black Prince*, S.
Cardiff 21 Febr.
A. *Olaf*, S. Rotterdam
Cuxhaven 22 Febr.
A. *Cassandra*, S. China
Whitley, S. N. Orleans
V. *Santos*, S. Brazilië
Buenos Ayres, S. id.
Ensenada 19 Jan.
A. *Handel*, S.
Falmouth 22 Febr.
A. *Dario*, Lenzino, Limassol
Albis, Folkerts, Laguna
Jacob, Johannesen, St. Marc
Rap, Ericksen, Mazagan
Jason, Henderson, Iquique
Genua 19 Febr.
A. *Ino*, S. Messina
Gibraltar 21/22 Febr.
Gep. De stoomschepen: *Isla of Iona. - Zigomala. - Nicholas Vagliano.-Naples City of Newcastle.- Etta.- Larpool.-Ranzani.- Arietta [illegible] - Kirklands.- Apex.- Argovia.-Idar.-Rosario.*
Gravesend 22 Febr.
A. *Iris*, S. Rott.
Grasbrook, S. Boston
Victoria, S. Sydney
Fremona, S. Baltimore
V. *Enterprise*, Dordt
Eastern Belle, id.
Greenock 20 Febr.
A. *Devonia*, S. Newyork
Hamburg 21 Febr.
A. *Metapedia*, S. Sydney
22 Febr.
Russia, S. Newyork

Tijuca, S. Brazilië
Sorrento, S. Newyork
22 Febr.
V. *Exe*, S Penang
Havana 20 Febr.
A. *Ville de St. Nazaire*, S., Havre
Havre 22 Febr.
A. *Avon*, S. W.-Indië
Ville de Buenos Ayres, S Brazilië
Concordia, S. La Plata
Elberfeld, S. Hamburg n. W.-Indië
21 Febr.
V. *Pampa*, S. La Plata
22 Febr.
La Normandie, S. Newyork
Canada, S. W.-Indië
Holsatia, S. Hamburg
Hongkong 14 Jan
V. *Cathrine*, Hansen, Celebes
Bennevue, S. Soerabaya
18 Jan.
Osaka, Jones, id.
19 Jan.
Taiwan, S. Joana
Hull 21 Febr.
A. *Albert* S. Rotterdam
Konstantinopel 21 Febr.
Gep. de stoomschepen: *Oka. - Mexico. - Thraki. - Kura. - Alsatian. - Trevose. - Eastbourne.*
Labos de Afuera 27 Nov.
V. *Elsa*, Pfeiffer, Kanaal
Liverpool 22 Febr
A. *Corribean*, S. New Orleans
Benwick, S. Mobile
Guido, S. New Orleans
21 Febr.
V. *Lestris*, S. Rotterdam
Lizard 21 Febr.
Gep. *Chrysolite*, S. Rotterdam n. Cardiff
22 Febr.
Ruth Topping, Pepperell, Amsterdam n. Cardiff
23 Febr.
Gellert, S. Newyork n. Hamburg
Londen 22 Febr.
A. *Stad Worcum*, Feenstra, Workum
River Lagan, S. Terneuze
V. *Maroon*, S. Jamaica
Vascongada, S. Rosario
Missouri, S. Baltimore
Heeg, Visser, Workum
Madera 22 Febr.
Gep. *Eduard Bohlen*, S. W.-k. v. Afrika n. Hamb.
Curityba, S. Hamburg n. La Plata.
Malta, 21/22 Febr.
Gep. De stoomschepen: *Straits of Magellan. - Glengarry. - Kaisar-i-Hind. - Canton. - Lundy. - Duke of Cornwall. - Cogent. - Allie.- Blackheath,*
Middlesbro 20 Febr.
A. *Ella*. S. Amsterdam
Montevideo 19 Febr.
V. *Deucalion*, Falmouth
21 Febr.
Cordoba, S. Havre
Newcastle 23 Febr.
V. *Prim*, S. Elseneur
New Orleans 20 Febr.
A. *Efficient*, S.
V. *Reading*, S. Glasgow
Newport 21 Febr.
V. *General Roberts*, S. Buenos Ayres
Newyork 22 Febr.
A. *Assyrian*, S.
Willkommen, S. Bremen
V. *Tjerimai*, Van Duyn, Macassar
Dania, S. Hamburg
Saxonia, S. West-Indië

Werra, S. Bremen
Par 21 Febr.
V. *Mary Ann*, Phillips, Dordt
Penzance 21 Febr.
V. *Rob the Ranter*, Coode, Rott.
Perim 21 Febr.
Gep. de stoomschepen: *Fiery.- Arabia.- Rothesay.- Denbighshire. - County of Salop - Moyune.*
Philadelphia. 22 Febr.
A. *Stuart Prince*, S. Maceio
Portland 21 Febr.
A. *Sarnia*, S Liverpool l. v. Halifax
Portsaid 21 Febr.
A. *Preuszen*, S. Bremen n. Oost-Azië
21/22 Febr.
Gep. De stoomschepen: *Rockcliff. - Tenasserim. - Africa. - Eden Hall.*
Probolingo 13 Jan.
V. *Emanuele Mainetto*, Rixi, Kanaal
Rio Janeiro 19 Febr.
A. *Bresil*, S. La Plata en vertr. n. Bordeaux.
21 Febr.
Portugal, S. Bordeaux n. La Plata
Rosario 28 Jan.
A. *Oldambt*, Mulder, San Francisco
18 Febr.
Iron Prince, S.
20 Febr.
Roddam, S.
Zoe, S.
Rochester 23 Febr.
A. *Voorwaarts*, S. Warkworth
Rye 20 Febr.
V. *William and Mary*, Bourner, Rott.
Santos, 16 Febr.
V. *Capua*, S. Newyork
Seaham 21 Febr.
A. *Murton*, S. Rott.
Semarang 22 Jan.
A. *Hangchow*, S. Hongkong
Shields 22 Febr.
V. *Alberigo*, Bruzzene, Java
Singapore 22 Febr.
A. *Braunschweig*, S. Oost-Azië n. Bremen
27 Jan.
V. *Smit*, S. Bangkok
St. Nazaire 21 Febr.
V. *St. Germain*, S. West-Indië
St. Thomas 16 Feb.
A. *Blakemoor*, S.
St. Vincent 19 Feb.
Gep. *Ville de Bahia*, S. Havre n. Brazilië
21 Febr.
Wartburg, S. B.-Ayres n. Antwerpen
Soerabaja 22 Febr.
A. *F. H. von Lindern*, Zwart, Kema
Suez 22 Febr.
Gep. *Merkara*, S. Batavia n. Londen
Clan Monroe, S.
V. *Khalif*, S.
Glengyle, S.
Sydney 21 Febr.
A. *Oceaga*, S Londen
Tarifa 21 Febr.
Gep. *Huntsmann*, S. Odessa n. Rott.
Taroena 18 Dec.
V. *Coquette*, Grussewald, Lissabon
Vera Cruz 19 Febr.
A. *Scott Greys*, S. Newport
Yarmouth 21 Febr.
V. *Aurelio Gruno*, Speelman, Groningen

Dankbaarheid. (*Hansweerd*, 23 Febr. Het Nederlandsch schip Dankbaarheid schipper J. Magiels, met Haver en Gerst, van Tolen naar Lillo is gisteren onder Gorishoek gezonken. Volk gered. Het schip was niet verzekerd.

Denderah en **Scandia.** (*Hamburg*, 23 Febr.) Het stoomschip Denderah, van Valparaiso naar hier, zit bij Schulau, en het stoomschip Scandia, van New-York naar hier, bij Lühe aan den grond.

Ehrenfels (*Hamburg*, 22 Febr.) Het stoomschip Ehrenfels, van Bombay naar hier, zit bij Finkenwärder aan den grond.

Loodskotter No. 3. (*Terschelling*, 23 Febr.) De Loodskotter N°. 3 is heden aangevaren door een onbekende stoomboot en heeft belangrijke schade beloopen.

Oriental. (*Londen*, 24 Febr.) Het stoomschip Oriental, van Shanghae naar Londen, is bij het binnenkomen van de haven te Malta aan den grond geraakt, maar later met adsistentie weder vlot gebracht. De roersteven is beschadigd, zoodat het stoomschip zal moeten dokken, om de schade te herstellen.
(*Vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam.*)

Teviot (*Gravesend*, 21 Febr.). Het stoomschip Teviot is hier geankerd met eenige schade aan stuurboordzijde, zijnde gisteren bij Blackwall Point in aanvaring geweest met het schip St. Margaret.

Vesta (*Hamburg*, 22 Febr.). Het stoomschip Vesta, alhier aangekomen van Amsterdam, is bij Neumühlen in aanvaring geweest met het gesleept wordende en naar Australië bestemde schip Windsbraut. De Vesta kreeg eenige schade aan het voortuig, terwijl de Windsbraut slechts lichte schade bekwam aan een der stengen.

IJs. (*Cuxhaven*, 22 Febr.) Het vaarwater is hier vrij van ijs.
(*Bremerhaven*, 22 Febr.) Zoo ver het oog reikt is tamelijk veel drijfijs in de rivier.
(*Brunshausen*, 22 Febr.) Dikke mist en zware ijsgang. Wind NO. 2° vorst. IJsbrekers zijn werkzaam.
(*Riga*, 21 Febr.) 10° vorst. De golf is met ijs bedekt.
(*Emden*, 21 Febr.) Op de Eems is tamelijk veel drijfijs.

Nederlandsche Stoomvaartlijnen.

Ariel vertrok 22 Febr. van Neufahrwasser naar Kopenhagen.

Burgemeester den Tex, van Batavia naar Amsterdam, vertrok 23 Febr. van Port-Said.

Drenthe arriveerde 23 Febr. van Rotterdam te Batavia.

Hebe is 24 Febr. van Smirna te Marseille aangekomen.

Juno is 23 Febr. van Lissabon te Savona aangekomen.

Koningin Emma, van Batavia naar Amsterdam, passeerde 23 Febr. Galle.

Mars is 23 Febr. van Kopenhagen te Reval aangekomen.

Merapi, van Batavia naar Rotterdam, is 22 Feb. te Marseille aangekomen en heeft 23 dito de reis voortgezet.

Pollux is 23 Febr. van Genua te Livorno aangekomen.

Saturnus is 23 Febr. van Palermo te Algiers aangekomen.

Werkendam, van Rotterdam naar New-York, vertrok 23 Febr. des namiddags te 1 uur van Boulogne-sur-Mer.

Zeeland, van Rotterdam naar Batavia, arriveerde 23 Febr. te Southampton.

Zaandam, van Amsterdam naar de Platarivier, vertrok 23 Febr. van Lissabon.

PASSAGIERS.

Vertrokken van Rotterdam, per stoomschip **Zeeland**, naar Java: de heeren F. K. der Kinderen en echtg.*, P. Ph. van der Poel*, A. de Vletter*, mevr. E. Bilgen—Van Dissel en dochtertje*, mevr. wed. J. van Dissel*, A. Rijnbendel jr.*, J. Bransen*, K. A. Schneider*, G. M. G. M. Ingenluijff, mevr. R. Meijer en 2 kind.*, D. H. Andeweg*, E. J. W. van Dijk en dochtertje en F. H. de Kock*.
* Van Marseille.

Per stoomschip **Werkendam**, naar New-York: de heeren J. G. Drost, F. Frankl, mevr. M. J. Dodge, mej. N. Dodge, Fr. Dodge, C. Bohrmann, H. Dearth, Wm. Poehler, mej. D. van der Wall, dr. Ph. H. Livingston, A. J. Prins, J. Keizer, A. Schüttler, mevr. A. de Lange, J. Bakker en echtg., mej. A Bakker, T. Bakker, mevr. M. Timme, J Edelman, F. Schlimmer, J. Frei, H. C. Kiekheim, A. Jens en echtg., P. Mahler; benevens 252 tusschendekpassagiers.

WEER- EN RIVIERBERICHTEN.

Opgaaf v/h. Kon. Ned. Meteor. Instituut.

Maandag 24 Febr. (v. m. 8 u.)

Het centrum van het gebied van hoogen druk verplaatste zich sedert Zaterdag in westelijke richting, zoodat thans de hoogste barometerstand voorkomt te Stornoway nl 780 mM.; de laagste 755 mM. te Bodö. Tengevolge dezer verplaatsing waren tot gisteren de barometers rijzende en op heden weder dalende. De depressie in 't noorden veroorzaakt hevige ZW.lijke winden langs 't noordelijk gedeelte der westkust van Scandinavië; de barometerverschillen zijn daar dan ook zeer groot. Over 't overige gedeelte van Europa veroorzaakten de kleine verschillen in luchtdrukking veranderlijke en zwakke winden. In 't Kanaal en langs de Biscaiesche Golf waait eene frissche Oostelijke koelte.

De toestand der lucht is zeer afwisselend; in 't Noordzeegebied wordt veel melding gemaakt van mist.

Over 't algemeen nam de temperatuur toe; eenige plaatsen op 't Vasteland, waar zij een weinig afnam, maken hierop eene uitzondering. In 't Noordelijk gedeelte van Europa ligt de temperatuur boven den normaal, in het Zuidelijke daar beneden.

De hoogste temperatuur was 45° Fahr. te Valentia, de laagste 10° Fahr. te Haparanda.

Verwachting: Wind veranderlijk.

PLAATSEN.	Barometer. Stand in mM. 700 +	Barometer. Afwijking.	Wind. Richting.	Wind. Kracht.	Toestand van de lucht.	Temp. gr. Fahr.	Temp. Afwijking.	Regen in m M. (hoogte)
Delfzijl	75.0	+14.0	wzw	0	regen.	35		
Groning	74.8	+14 0	NW.	0	mist	35	+ 0	
Helder	75.6	+15.8	"	0	"	38	+ 1	
Amst.(*)	75 7	+14.4	wzw	2	betrokk.	35	— 2	
Utrecht	76 4	+14.5	stil.		zw. bew.	33	— 3	
Vliss.	76.9	+14.7	ONO.	2	betrokk.	33	— 5	
Maastr.	77 1	+14.2	N.	0	"	30	— 7	

(*) Gisteravond 8 uur: Barometer 778 7.
Hedenmiddag 2 " Barometer 774 3.

KEULEN, bedekte lucht. PARIJS —

Opgaaf van het Stads-Waterkantoor.

23 Febr	5 uur	's midd.	Therm	34	gr. Fahr
	12 "	's nachts.	"	32	" "
24 "	8 "	's morg.	"	35	" "
	12 "	's midd.	"	40	" "
	2 "	's midd.	"	42	" "

Waterstanden 24 Febr. (v. m. 8 u.)

PLAATSEN.	hoogte AP.	Sed. 22 Febr. hooger	Sed. 22 Febr. lager	AMSTERDAM
Keulen (vm.7u.)	37.72	—	0.11	*Kanaalwater:*
Keulen(" 11u.	37.70	—	0.12	8u. 0.47 M.—AP
Lobit	10 52	—	0.13	12" 0.47 " — "
Nijmegen	8.15	—	0.08	2" 0.47 " — "
St. Andries, Waal	3.46	—	0.10	*Stadswater:*
Arnhem	8.45	—	0.08	8u. 0.47 M.—AP.
Vreeswijk	1.86	—	0.07	12" 0.47 " — "
Westervoort	8.97	—	0.07	2" 0.47 " — "
Deventer	2.94	—	0.12	*Amstelwater:*
Kampen	0.11	0.05	—	8u. 0.47 M.—AP.
Maastr., brug.	42.70	0.15	—	12" 0.47 " — "
" hoofdsl.	42.30	0.14	—	2" 0.47 " — "
Roermond	15 58	—	0.10	*Zuiderzeewater:*
Venloo	10.45	—	0.23	8u. 0.32 M.—AP.
Grave	6.51	—	0.21	12" 0.48 " — "
St. Andries, Maas	3.45	—	0.20	2" 0.20 " — "

IJMUIDEN, 24 Febr. 3.2. Laagwater 70. Wind N. Flauwe koelte.

Minste diepten (sedert 24 Feb.)

VAARWATERS.	DIEPTE en BREEDTE.	WATERSTAND.	TOELICHTING.
Boven-Rijn Onder Hulhuizen.	2.15 M	Mannheim 2.75 M. + 0	Nog val.
		Keulen 1.90 M. + 0	id.
Bij Millingen	2.30 " br. 95 "		
Waal Beneden Tiel	1.85 " br. 55 "	Nijmegen 8.10 M. + AP.	id.
Neder-Rijn Kop v.d. IJsel	2.20 "	Arnhem 8.40 M. + AP.	id.
Ben. Arnhem	2.15 " br. 55 "		
De Lek. Bov. Kuilenburg.	1.85 "	Vreeswijk 1.85 M. + AP.	id.
Ben. Hagestein.	1.90 "	Schoonhoven M. E. 0.87 M. + AP.	
Bov. Ammerstol.	2.20 "		Eb en vloed
De Noord Kinderdijk—Dordt.	2.80 "		id.
Geld. IJsel. Bij de Kleij.	2.— "		
Westervoort.	2 10 " br. 25 "	Westervoort 8.95 M. + AP.	Val.
Holl. IJsel. Goudscherak.	2.75 "		Eb en vloed
Boven-Maas. Bij Boksmeer	1.90 "	Maastricht 42.35 M. + AP.	Val.
Over-Asselt	2.— "	Grave 6.40 M. + AP.	id.
De Wijk	2.— "		gereg. verh.

Sedert de vorige opgave (17 Feb.) bleef het water nog geregeld vallende, dientengevolge wordt de vaargeuldiepte op eenige punten voor de groote scheepvaart minder voldoende en is het noodig dat de uitbakening goed gevolgd wordt.

De meeste kanalen, alsook de Linge, de Vecht enz. kunnen met een diepgang van ongeveer 2.10 M. gepasseerd worden.

Deze opgaven worden bij belangrijke veranderingen gewijzigd.

BEURS EN NIJVERHEID.

Amsterdam, Maandag 24 Februari.

Integralen bij den aanvang in flauwe stemming hebben zich later eenigzins kunnen verbeteren. Van de Industrieele soorten gingen aand. Afrik. Hand.-Vennootschap ¼, aand. Deli-Mij. 5 pCt., W.-I. Maildienst 3 pCt., James Barge ⅜, Handelm. rescontre ½, Soerab. Bank 1 pCt. vooruit, terwijl Cultuurmaatsch. ½, Kol. Bank ¼, Westindische Maildienst 3 pCt. zijn teruggegaan.

Op de buitenlandsche markt was de stemming ongeveer als Zaterdag. De omzet was over het geheel weder van minder belang.

De aandeelen Warschau-Bromberg en Warschau-Weenen onveranderd.

Ook de Russ. Spoorwegmarkt leverde niet veel variatie op.

Zweedsch-Noorwegen onveranderd.

De Amerikaansche spoorwegmarkt was voor het meerendeel in flauwe stemming. Inzonderheid voor de Messouri Shares die 1 pCt. zijn teruggegaan.

Geld op prol. 3 pCt. **B.**

KOERS VAN HET GELD *bij onderstaande Banken.*

Ned. Bank	Disc. v. wiss. m. 3 handt. wit aanvrb.	2½ pCt.
	" " " " 2 " en prom. bl.	3 "
	Beleening van binnenl. effecten	2½ "
	" " buitenl. "	3 "
	" " goederen	3 "
	Korte beleeningen	4 "
Londen	5 pCt. vóór 20 Febr.	6 "
Parijs	3 " " 7 Febr.	3½ "
Berlijn	4 " " 22 Febr.	5 "
Brussel	4 " " 28 Sept.	3 "
Weenen	4 " " 13 Febr.	4½ "
Petersburg	5½ " " 2 Dec.	6 "

Couponprijzen: Oostenr. papier ƒ 21.30 dito Zilver ƒ 21.30; Diversen in £ ƒ 11.52½; dito dito met affidavit ƒ 11.92½; Portugeesche ƒ 11.97½; Fransche ƒ 47.55; Belgische ƒ 47.45; div. Reichsmark ƒ 58.75; Hamburg Rusland ƒ 1.17½; Russ. goud Roebel ƒ 1.91; Russ. zilv. Roebels ƒ 1.28; dito papier Roebel ƒ —; Poolsche per zilv. Roeb. ƒ 1.83; Spaansche Piaster buitenl. ƒ —.—; dito dito Juli ƒ 47.55; dito dito binnenl. ƒ —; dito dito Juli ƒ 2.24; Amerik. goud Dollar ƒ 2.47.

Wisselkoers.		GELD.	PAPIER.
Parijs kort	p. 100 Fr.	ƒ	ƒ 47.95
" 2/m	" 100 Fr.	" 47.40	"
Belg. Bankpl. kort	" 100 Fr.	" 47.90	"
Id. Id. 3/m.	" 100 Fr.	" 47.25	"
Zwits. Bankpl. kort.	" 100 Fr.	" 47.75	"
Id. Id. 3/m.	" 100 Fr.	" 47.15	"
Spanje 3/md.	" Piaster.	" 223.—	"
Portugal 3/m.	" 100 Reis	" 262.—	"
Italië 3/m.	" 100 Lire	" 46.30	"
Petersburg 3/m.	" 100 Rb.	" 128.—	"
Weenen 3/m.	" 100 Fl.	" 99.50	"
Oostenr. Bankpl. 3/m.	" 100 Fl.	" 99.—	"
Pruis. Bankl. kort.	" 100 Rm.	" 59.10	"
Id. Id. 3/m.	" 100 Rm.	" 58.35	"
Londen kort	" ..... £	"	" 12.12
Id. 2/m	" ..... £	" 12.—	"

— **Turksche loten.** Tot 20 December 1889 waren volgens een opgaaf in de *Frf. Ztg.* 20,684 loten door de administratie teruggekocht, waarvan 45 werden uitgeloot. De terugkoop loopt dus over 20,639 stuks (die echter aan de trekkingen blijven deelnemen) tot den kostprijs van £T 50,574.

— **Staking van betaling.** Uit Hamburg wordt aan de *Köln. Ztg.* de staking van betaling der firma H. Frensdorff & Co., groothandelaars in papier bericht.

— **Vrachtverlaging voor het spoorwegvervoer van Westfalen.** In de te Dusseldorf gehouden conferentie der spoorwegen tot herziening der tarieven, is besloten den 1sten Mei, wanneer het verlaagde vrachtgoederentarief tusschen Antwerpen en Westfalen in werking treedt, ook het tarief voor het goederenverkeer tusschen Amsterdam—Rotterdam en Westfalen te verlagen.

— **New-Yorksche effectenbeurs.** In de officieele noteering zijn opgenomen: *Illinois Central Sprwg.* nog $ 1,673,000 4 pCt. goud oblig. makende het totaal op de lijst $ 12,039,000. *Louisville & Nashville Sprwg.* $ 13,000,000 aandeelen. *Missouri-Pacific Sprwg.* nog $ 265,000 algemeene gecons. hyp. spoorweg en land grant 5 pCts. goud obl., brengende het totaal op $ 18,439,000. *Norfolk & Western Sprwg.* nog $ 174,000 alg. hyp. 6 pCt. obl., brengende het totaal op de lijst op $ 7,283,000. *Michigan Central Sprwg.* $ 2,400,000 4 pCts. hyp. obl. van 1940.

— **De Nationale Bank van België** heeft haar disconto verlaagd van 4 pCt. tot 3½ pCt.

Weenen Sl.k. (R.O.)	21 Febr.	22 Febr.	24 Febr.
5 pCt. Papierrente Mei.	88.90	88 90	88 80
5 " Zilverrente Jan..	89.—	89.—	88.90
4 " Goudrente	110.30	110.40	110.30
Aand. 1854	133.50	133 50	133 20
" 1858	183.—	183.50	183 50
" 1860	—	140.50	140.20
" 1864	178.—	178.—	178.—
" Cred Anst.	322.—	322.—	321.—
4 pCt. Hong. Goudrente.	103.50	103.60	103.50
5 " " Pap.r. not.	99.50	99.50	99.40
4½ " Zilverr. Spw. leen.	95.70	95.60	95.80
Bank-Actiën	932.—	932.—	932.—
Hongaarsche Loten	137.50	137.70	137.70
Staatsspw. Aand.	220.—	220.—	220.—
Loten Stad Weenen	144.—	143.70	144.—
Theissloten	127.70	127.70	127.70
Aand Theiss-Spoorweg..	247.—	247.—	247.—
Turksche Loten	36.40	36.—	35.90
Beursstemming	vast.	kalm.	flauw.
Wissel: Londen	118.80	118.80	118.80
" Hamburg	58.—	58.—	58.—
" Parijs	47.—	47.—	47.—
Napoléons d'or	9.41	9.40	9.40
Zilveragio	100.—	100.—	100.—
Wissel Amsterdam kort.	98.—	98.—	98.—
Plaatsdisconto	3¼	3¼	3¼

Berlijn (R.O.) Slotk.	21 Febr.	22 Febr.	24 Febr.
5 pCt. Papierrente Mei..	76.40	76.60	76.40
5 " Zilverrente Jan..	76.50	76 50	76.40
5 " Rusl. 2e Oost. lg..	68.80	68.90	68.80
5 " Aand. Z. W. Spw.	73.30	73.40	73.20
4 " Russ. 1889 Goudl.	—	—.—	—.—
4 " " '89 gec. S. Is.	94.—	93 70	94.—
4 " " 1880	93.80	93.90	94.—
Russen 6e Serie	95.50	93 —	93.—
Russische Sporen	—.—	127.50	127.70
" Bankn. à 100 Rb.	221.10	220.75	220.25
Duitsche Rijksbank	139.40	138.20	138.20
Aand. Disc. Com. Maats..	241.90	240.50	237.—
5 pCt. Italië	94.30	94.20	93.80
Geconv. Turken	18.—	18.—	18.—
Warschau-Weenen	193.—	192 50	192.90
5 pCt. Transvaal	103.70	103.90	103.90
6 pCt. Mexico	97.—	96.90	96.90
Wisselk. Londen 8/d. dato	20.43½	20 45	20.45
" " 3/m.	20.26	20.27½	20.27½
Parijs kort	80.95	81.—	81.—
Amsterdam 2/m	168.—	168.—	168.—
" kort	168.65	168.70	168.70
Weenen 2/m	171.30	171.05	171.05
Petersburg 3/m	217.85	217.75	217.50
Plaatsdisconto	3⅛	3⅜	3⅝

Frankfort Sl.k.R.O.	21 Febr.	22 Febr.	24 Febr.
5 pCt. Papierrente Mei.	76 30	76.30	76.20
5 " Zilverrente Jan..	76.50	76.40	76.30
Oostenrijksche Bank-Act.	802.—	800.—	800 —
" Cred.-Act.	276.—	275.—	273.—
Fr. Oost. Spoorweg	189.—	190.—	189.—
5 pCt. Douane Turken..	83.30	83.20	83.60
4 " Hong. Goudrente	89.30	89.20	89.—
4 " Spanje	73.10	73.10	73.10
4 " Russen 1880	94.—	93.90	94.10
5 " Oosterl.	68 60	69.30	68.90
Wissel: Parijs k.	80.90	81.—	81.—
" Londen k. z.	204.40	204.50	204 50
" Weenen k. z.	172.10	172 —	171 90
" Amsterdam k. z	168.70	168 70	168 70
Plaatsdisconto	3¾	3½	3½

TELEGRAMMEN.

NEW-YORK, 24 Febr. (*R. O.*) Volgens latere berichten uit Prescott is ook de stad Wickenburg onder water gezet. Slechts aan een gering aantal inwoners gelukte het te ontkomen. De telegrafische gemeenschap is verbroken en daarom ontbreken nog juiste berichten over het aantal slachtoffers en de materieele schade, welke zeker zeer aanzienlijk zal wezen.

PRIJZEN VAN OLIE per HL.
Raapolie 6/w. *f* 38, vliegend *f* 37.
Lijnolie " " 24½, " " 23⅛.
MATTHES & PORTON, *Makelaars.*
AMSTERDAM, 24 Februari 1890.

---

5 pCt. Pandbrieven
NEDERLANDSCH-ZUIDAFRIKAANSCHE HYPOTHEEK-BANK
zijn heden door ons ter Beurze verhandeld
à 102 pCt.
J. H. G. Helmers & C°.
AMSTERDAM, 24 Februari 1890.

Certificaten van Preferente Aandeelen
TRANSVALIA,
LAND EXPLORATIE EN MIJN Mij. (beperkt)
à *f* **620—1200.—**
zijn heden door ons ter Beurze verhandeld
à 97 pCt.
DE CLERCQ & VAN ESSEN.
AMSTERDAM, 24 Februari 1890.

MISSOURI KANSAS & TEXAS
SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.
4 pCt. Obl. 1ste Hyp.
Rente ingaande 1 Juni 1890,
76¼—77½.
4 pCt. Income Bond Obl. 2de Hyp.
44¼—44¾. } uit de Conversie.
Preferente Aand. **24½—24¾.**
Certificaten van Aandeelen waarop de 1ste Storting is voldaan à $ 10¾,

zijn heden verhandeld door
ED. DENTZ & C°.
JOS. HESS.

De Heeren HOPE & C°. berichten, dat te Moskau eene **Uitloting** heeft plaats gehad van **71 Obligatiën** der
5 pCt. Leening
VAN DE
MOSKAU-JAROSLAW
Spoorweg-Maatschappij,
welke op den **2den Juni a. s.** zullen worden betaald.

NUMMERS:

113	2720	7163	8956	12170	14591
249	2958	7342	9086	12182	14833
256	3010	7623	9710	12457	15061
347	3182	7726	9952	12486	15197
447	3310	7939	10063	12667	15974
586	5149	7985	10067	13058	16398
930	5226	8039	10871	13259	16644
1413	5752	8422	11193	13422	16799
1451	6018	8446	11518	14028	16960
1536	6573	8549	11668	14349	17910
2339	6847	8577	12053	14469	18738
2438	7046	8680	12090	14548	

Nummers van vroeger uitgelote Obligatiën, welke nog niet ter betaling zijn aangeboden:
10de Trekking van 30 Januari 1878
N°. 15180.
21ste Trekking van 30 Januari 1889
N°. 11613, 12912, 18665.
AMSTERDAM, 24 Februari 1890. (4318)

WISSELKANTOOR.
B. SANDERS Ezn.,
Nieuwendijk 220,
het vierde huis van af den Dam, (465)
koopt en verkoopt vreemd Geld. Effecten en Coupons

Naamlooze Vennootschap
WESTER SUIKERRAFFINADERIJ.

De DIRECTIE bericht dat de **Coupon N°. 16** van de 4½ pCt. Obligatieleening groot *f* 600,000, vervallende 1 Maart 1890, evenals de op 1 Februari jl. uitgelote Obligatiën van af 1 Maart door de *Kasvereeniging* zullen worden **uitbetaald.**
AMSTERDAM, 24 Februari 1890. (4289)

NEDERLANDSCH-BORNEO CULTUUR-MAATSCHAPPIJ.

GEWONE ALGEMEENE VERGADERING van Deelhebbers ingevolge Artikel 23 der Statuten, ten Kantore 8 Oosteinde, op **Maandag 10 Maart 1890,** 's namiddags 3 uur.
(4295) *DE DIRECTIE.*

MAATSCHAPPIJ
VOOR
GEMEENTECREDIET.
GEWONE ALGEMEENE VERGADERING van AANDEELHOUDERS op **Zaterdag 15 Maart e. k.** des middags te *twaalf* uur, ten kantore der Maatschappij **Oosteinde 18.**

Punten ter Behandeling:
Verslag van den Raad van Toezicht over 1889.
Balans van 31 December 1889.
Bepaling van het Dividend over 1889.
Voorziening in de periodieke aftreding van Leden van den Raad van Toezicht overeenkomstig Art. 21 der Statuten, en van den Directeur overeenkomstig Art. 23 der Statuten.

De Directeur
J. CONINCK WESTENBERG.
AMSTERDAM, 22 Februari 1890. (4283)

---

5 pCt. Norfolk & Western Goud Obligatiën,
losbaar 1990,
zijn heden door mij ter Beurtze verhandeld
à 9511/16 pCt.
L. KEERS.
AMSTERDAM, 24 Februari 1890.

---

3 pCt. GEMEENTE-OBLIGATIËN
Credit Foncier de France
zijn heden door ons ter Beurze verhandeld:
à 89—89¼ pCt.
C. A. ARENDS.
LOUIS KORIJN.
AMSTERDAM, 24 Februari 1890.

Jaarlijks zes Trekkingen.

Bij elke trekking is	1 Prijs	van Frs.	**100,000.**
	1 "	" "	**25,000.**
	6 Prijzen	" "	**5,000.**
	45 "	" "	**1,000.**

---

5 pCt. Obligatiën Katoenspinnerij
ZAWIERCIE
zijn heden door mij ter Beurze verhandeld
à 96 pCt.
W. J. MANGER.
AMSTERDAM, 21 Februari 1890.

AMSTERDAMSCHE VEREENIGING
VOOR
Gezondheids- en Vacantiekoloniën

Algemeene Vergadering op VRIJDAG 28 FEBRUARI, des namiddags te 3¾ uur, in het Gebouw van de Maatschappij voor den Werkenden Stand, Kloveniersburgwal. (1321)

MAATSCHAPPIJ
tot verkoop en bebouwing van gronden op Feijenoord te Rotterdam.

Aan Aandeelhouders wordt kennis gegeven dat de **Coupon N°. 10***a* van den 24en Februari e. k. af **betaalbaar zal zijn** ten kantore van de Heeren R. MEES & ZOONEN, Rotterdam.
DE DIRECTIE.
ROTTERDAM, 5 Februari 1890. (3607)

Missouri Kansas & Texas Spoorweg-Maatschappij.

De ondergeteekende heeft de eer te berichten, dat zij ter UITVOERING VAN HET PLAN VAN REORGANISATIE dd. 27 November 1889 (OLCOTT-plan) **ten Kantore der Amsterdamsche Bank** de gelegenheid openstelt:

1°. **Voor de houders van hare Certificaten van Aandeelen,** tot toetreding en bijstorting (assessment) van $ 100 in geld op $ 1000 aandeel.

2°. **Voor de houders van hare Certificaten voor Aandeelen en 5 en 6 pCt. Obligatiën** tot deelneming aan de inschrijving op het in art. 8 van het Plan van Reorganisatie bedoelde geldfonds van $ 18 millioen; een en ander op de voorwaarden van haar Bericht dd. 15 Februari 1890.

Exemplaren van dit bericht en van het *plan van Reorganisatie* alsmede *Inleveringslijsten* zijn verkrijgbaar bij de Heeren **ELLERMAN HARMS & C°., Rokin alhier.**

De Ondergeteekende herinnert Houders van 5 en 6 pCt. Obligatiën en Aandeelen, dat de gelegenheid tot inlevering ter verwisseling in Certificaten van hare Vereeniging ten kantore der *Amsterdamsche Bank* tegen betaling van *f* 12.50 voor elke Obligatie of Aandeel van $ 1000 blijft opengesteld.

Inleveringslijsten zijn verkrijgbaar bij de Heeren ELLERMAN HARMS & C°.

Nederlandsche Vereeniging ter behartiging van de rechten van belanghebbenden bij de Missouri Kansas en Texas Railway Company.

AMSTERDAM, 15 Februari 1890. (3725)
VAN NIEROP, *Voorzitter,*
R. VAN REES, *Secretaris.*

Nederlandsche Vereeniging ter behartiging van de rechten van belanghebbenden bij de
MISSOURI KANSAS & TEXAS RAILWAY COMPANY.

OVERDRACHT
VAN HET
INSCHRIJVINGSRECHT (CLAIM) op het Fonds van Doll. 18,000,000.

In aansluiting aan hare Circulaire dato 15 dezer, bericht bovengemelde Vereeniging aan Houders van Certificaten voor 5 pCt. en 6 pCt. Obligatiën en voor Aandeelen, die de uitoefening van het Inschrijvingsrecht (Claim) aan derden wenschen over te dragen, dat:

1°. **De Inschrijvingslijst in dat geval moet zijn onderteekend door den verkrijger van den Claim;**

2°. **dat de Houder der Certificaten zijne Stukken met de sub 1°. bedoelde Inschrijvingslijst, ter afstempeling bij de Amsterdamsche Bank moet aanbieden**

en 3°. **de Certificaten onmiddellijk zullen worden teruggegeven met een bewijs, vermeldende, dat de inschrijving ten name van den verkrijger van den Claim is genoteerd.**

De Vereeniging voornoemd:
VAN NIEROP, *Voorzitter.*
R. VAN REES, *Secretaris.*
AMSTERDAM, 24 Februari 1890. (4293)

SANDERS & C°.,
Kalverstraat 17 b/d Dam. Amsterdam,
koopen en verkoopen Effecten, Premieloten en Coupons; Wisselen vreemd Geld en Banknoten, geven voorschot op Effecten en belasten zich met de uitvoering van Beursorders. (466)

WISSELKANTOOR
Premiënbank CARL BRUCK.
120, *Kalverstraat* 120, *Amsterdam.*
Aan- en verkoop van Effecten, met onmiddellijke afrekening. **Beursorders** tegen 1/16 pCt. provisie. **Voorschot** op Effecten. **Prolongatiën. Premiën-affaires, speculatieorders** worden op de meest voordeelige wijze uitgevoerd.

DE TWENTSCHE BANKVEREENIGING
neemt gelden à déposito:
met één dag opzegging tegen eene rente van 2 pCt.
" ééne maand vast tegen de prolongatierente der Amsterdamsche Beurs; (772)
" 3 maand vast tegen eene rente van 3 pCt.

ADOLPH BOISSEVAIN & C°.,
Amsterdam,
AMERIKAANSCHE BANK- en COMMISSIEZAAK.
Incasseering van Dividenden, Wissels, Kwitantiën, Facturen, enz.; uitbetalingen ook per telegraaf, aan- en verkoop van Effecten in Amerika. Credietbrieven aan Reizigers, koop en verkoop van Wissels op de voornaamste steden in de Vereenigde Staten en Canada. (1980)

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
HÔTEL-ADRIAN-MAATSCHAPPIJ
te AMSTERDAM.

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL *f* 250,000
verdeeld in 250 Aandeelen van *f* 1000 elk.

RAAD VAN COMMISSARISSEN:
Mr. A. H. VAN NIEROP . . . . . . te *Amsterdam.*
C. VAN STOLK Azn. . . . . " *Rotterdam.*
J. J. DOYER Azn. (Gedelegeerde) . . . " *Amsterdam.*

DIRECTEUR:
A. A. KRIZ, te *Amsterdam.*

De gelegenheid tot Inschrijving op 250 Aandeelen à *f* 1000.— wordt opengesteld op **Vrijdag** den **28sten Februari 1890,** van 's Morgens **10** tot 's Middags **4** uur, ten Kantore van de Heeren:

RUTGERS & DE BEAUFORT te Amsterdam,
JULIUS OPPENHEIM . . . . " Groningen
en **A. VAN DEVENTER & ZOON " Zwolle,**

alwaar *Prospectussen* en *Inschrijvingsbiljetten* verkrijgbaar zijn.

PRIJSCOURANT van niet officiëel genoteerde Fondsen:

	Vorige Koers:	*Koers van heden:*
Aand. Amsterd. Tram-Omnibus-Maatschappij	81	82—85
3 pCts. Oblig. Panama-Kanaal Mij.	7⅞—8	8
5 " " Norfolk & Western	95 11/16	95 11/16
5 " " Avion Tin-Maatschappij	— —	— —
Pref. Aand. Great Northern	68⅞	— —
5 pCts. Oblig. Peninsular Koper-Maatschappij	45—47¼	46—50½
Pref. Aand. Transvalia		97

AMSTERDAM, 24 Februari 1890. (2428) **T. A. HUIZENGA.**

Pond Sterling	=	*f* 12.—
Frank of Lire.........	=	" 0.50
Zilveren Roebel	=	" 2.—
Papieren Roebel	=	*f* 1.—
Oostenrijksche Florijn...	=	" 1.20
Zuidduitsche Florijn	=	" 1.—
Duitsche Reichsmark ...	=	*f* 0.60
Portugeesche Milreis ...	=	" 2.70
Spaansche Piasters	=	" 2.50
Spaansche Peseta	=	*f* 0.50
Deensche Kroon.....	=	" 0.66⅔
Amerikaansche Dollar	=	" 2.50

OFFICIEELE PRIJSCOURANT DER VEREENIGING VOOR DEN EFFECTENHANDEL.

De met * gemerkte Fondsen zijn noodlijdend. Wanneer in de laatste vier weken een fonds niet is genoteerd, vervalt de opgaaf van den VORIGEN koers.

AMSTERDAM. 24 Februari 1890

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.	G. K.
Staatsleeningen.				
Nederland. pCt.				
Cert. Nat. Werk. Sch.2½	82 7/16	82	82½	
dito dito.......3	96¾	96 13/16		
dito dito.......3	102 13/16	102⅝	102¾	
Oblig. dito.......3	102⅜	102¾	102⅝	
dito Amort. Synd....3	101⅝			
België. Obl.......3	97¾			
dito.......2½	76			
Denem. Obl.Lond.4				
dito Binnenl.......3½				
do. Tol-Kroon L. & W.3½				
Finland. Staatsl.3½				
Frankr. Inschr...3	84⅞			
dito 4½				
Hong. Obl.Papier..5	84¼	84¾		
dito Goudleening....4	97⅜	98		
dito dito 1881/88....4	88 9/16	88⅛	88¾	
dito Invest. Lg. '88..4½	99⅜			
do. Spwl. 1889 goud..4½	99¾			
dito dito in zilv....4½	81 13/16	81⅞	81 15/16	
Italië. 1862/81...5	89⅝	88⅞		
Leening 1890.......5	89 9/16			
Cert. Adm. Lamaison.5	86⅝			
do. Tut. Nolthenius..5	82			
Paus. Leen. 1860/64..5				
Noorw. Obl. 1886.3½				
dito 1888.........3	91			
Oostenr. Mei/Nov.5	75 1/16	75	75 1/16	
Pap. Febr./Aug.....5	75⅜	75¾		
dito Maart/Sept.....5	86⅜			
Zilv. Jan./Juli......5	75 11/16	75½	75⅝	
dito April/Oct.......5	75 3/16	75½		
In Goud..........4	93⅛			
Polen. Obl. 1844..4	89⅜			
Portug. O.'53/84.3	62 15/16	62⅝		
dito 1888/89.......4½	91 11/16			
Pruisen. Gec.Obl.4	105⅛			
dito Rm. 2/5000....4	105⅛			
Rum. Stsl. Am. ..5	98			
Rusl. O.Hope'98/'15.5	104 9/16	104⅜	104⅝	
Cert. Hamb. 1820....5	66⅛			
Obl. Londen 1822...5	103⅛			
Cert. Ins. 5e ser. '54.5	68⅛			
dito dito 6e " '55.5	88⅜	87¾	88¾	
Obl. 1862 £ 50/100..5	103			
" £ 500/1000.....5				
" 1864 *f* 1000.....5	102 11/16	102 13/16		
" 1864 £ 100.....5	101 1/16	101⅛		
" 1866 *f* 1000.....5	102 11/16	102 13/16		
" 1866 £ 100.....5	101 1/16	101⅛		
" Oosterleening....5	65 3/16			
" dito 2e serie.....5	65½	65 3/16	65 5/16	
" dito 3e " 5	65⅝			
" 1850 1e Lng.£100.4½	102			
" £ 500/1000....4½	101			
" 1860 2e Lng.£100.4½	102	101½		
" £ 500/1000....4½	101¼			
" 1875 Gec.£50/100.4½	101 13/16	101⅝	101¾	
" £ 500/1000.......4½	100 9/16			
" 1880 Gec.......4	89 7/16	89	89⅝	
" 1889 do. 1e en 2e s.4	89 5/16	89⅛	89 11/16	
" dito dito onbep..4	89			
" 1889.............4	90	90¼	90⅛	
" 1887.............4				
" 1867/69..........4	93¾	94	94¼	
" 1859 £ 100.......3	83⅛	83½		
" £ 1000.........3				
Inschr. Bank-Assign.6	45 5/16			
Cert. van dito.......6	45			
Obl. in goud 1883....6	106	105¾	106	
dito 1884...........5	100¼	100 3/16	100¼	
Spanje. Btl.Perp.S.4	69⅛	69		
dito 1876 dito........2	50			
Binn. Amort. Schuld.4		75⅛		
dito Perpetueele....4	64⅝			
Turkije. Gepr.Ob.5	93	93¼	94	
dito Douane Obl.'86.5	79 11/16	79⅞	79 13/16	
dito Leen. 1888.....5	85¼			
Obl. Gereg. 1865.....				
dito Gecv. serie D...	18 3/16	18⅛	18¼	
dito dito Gereg. 1869.	16⅜			
dito Gecv. serie C...	18 3/16	18⅛	18¼	
Zwed. O.300/600'75.4½	102			
dito 1500/3000 ......4½	102			
Col. Leen. 1880.....4	104¾			
Zwitsl. Bondsl...3½	96 7/16			
Egypte. Leen.'76.4	94⅜	94½	94⅞	
Spw. dito 1876........5	102⅞			
Z.-Afr. Rep. '75.5	105			
dito 1886.........6				
KaapG.H.1873.4				
Ver.-Staten.'77.4				
dito 1876.........4½	102¼			
Mex. Binnl.Sch. Ob.3	33⅛	33½		
Gec. Obl..........6	95⅛	95 15/16	96	
Spw.leening Recep. .5	81⅞			
Arg. Rep. 86/87...5	94⅛			
Braz. O. Lond.'65.5	100⅜			
dito dito 1863.......4½	100¼			
dito dito 1883.......4½	84			
dito goud 1879.......4½	86¾			
dito Leen. 1888.......4½	84⅜	84		
dito dito 1889.....4	75⅛	74¾	75⅛	74 13/16

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.	G. K.
***Columbia.** Obl.4½	41 11/16			
Dom. Rep. Dito.6	81½			
***Ecuador** 1855..1	24¾			
***Peru** 1870 gereg..6	19⅝	19¾		
*dito 1872 dito.......5	16⅛	16 7/16	16 9/16	
Urug. Obl. £ 100..6	88⅛	88		
dito £ 500/1000 5				
Venezuela.'81..4	51¾	51 13/16	52⅛	
Prov.enSted.Leen				
Amsterdam 1861.....3½	101⅜	101¼		
dito 1886............3½	101⅛	101⅛		
Noordzeekanaal 3	97½			
Arnhem Oblig.1889.3½	100⅜			
Breda 1886..........3½	100½			
Delft 1888..........3½				
Deventer 1886......3½				
Dordrecht 1886......3½				
Enschedé dito 1889..3½	99⅞			
's-Gravenhage 1886..3½	100¾			
dito 1889...........3½				
Gron. Prov. Leen....3½	100⅞			
dito Sted. 1887/89...3½	101			
Kampen dito 1889..3½	100½			
Leiden 1889........3½	100⅛			
Limburg 1887 ....3½				
Maastricht 1886.....3½				
Nijmegen 1885.......4				
dito dito 1888.......3½				
Rotterdam 1886.....3½	101			
dito 1888...........3½	100¼			
Schiedam 1886......3½	100			
Utrecht Sted. 1886 ..3½	100½			
Zutfen Sted. 1886....3½				
Ind.enFin.Ondern				
Ned. Afr. H.-Ven. A.	119¾	120		
Alg.Hyp.-Bk. Pandbr.3½	99¾			
Amst. Bank dito	148			
dito Droogd.-Mij. dito	140			
dito dito Obl.........4	100¼			
do. Gal.-Maats. Aand.	85			
do. Born.-Tab.-Mij.A.	116			
Amst. Deli-Co. dito..	490			
dito Certificaten				
Arendsburg Aand....				
dito Certificaten....	998			
Deli-Bat.-Mij. Aand.	445			
dito Certificaten	450	449		
Deli-Maats. Aand...	570	575		
dito Certificaten				
Deli Lan. T.-M. C.v.A.	265			
Lankat-Maats. Aand.	110			
Noord-Borneo Aand.	95			
Amst.Hyp.-Bnk. Pb..4½	101 15/16			
dito dito dito.........4	100¾			
dito dito.............3½	99¾			
dito Kanaalm. Aand.2	52½			
Arnh. Hyp.-Bk. Pb..4½	101			
dito dito.............4	101			
Bouwm. Schevening.3	83⅝			
O. Ven. Lens & B. A.				
dito dito Oblig.....				
do. liq.Bew.en gest.do.	6 13/16	6⅞		
Cr.en H.-V. Banda A.	131¾			
Cult.-Mij.Ngredjo do.				
dito Penampean dito	100			
dito Vorstenl. dito...	53	52½		
dito dito pref. dito...	129	126½	127	
dito dito Winst-do...*f*	14¼	14	14½	
Cult.-Mij. Wonokitri A.				
Dainw.-Mij. Oblig....4	101⅛			
dito 1885/87 dito...4	101⅛			
dito 1889...........3½	98½			
Gem. Cred. do........4	102⅛			
dito dito............3	93⅜	93¾		
's-Grav. Hyp.-Bk....4½	101			
dito dito.............4	101			
dito dito.............3½	99⅝			
Gron. Waterlm. Aand.				
Handelsv. Amst. do..	111	111		
dito dito Oblig.....4	98			
Hav.-Stoombd. Aand.				
Holl. Hyp.-Bk. Pb...4½	101½			
dito dito.............4	101			
dito dito met premie.3½	101⅜			
dito dito zonder dito.3½	99⅝			
Int. C.en H.-Ver.R.A.	95			
dito dito Obl.......4½	102			
Java-Bank Aand....	136	136		
Kas-Vereen. dito....				
K. K. C. Pagilaran.O.6				
Kol. Bank Aand....	57	56¾		
dito dito pref. A....	76¼			
dito Obl.............5	103¼			
K. Fab. v. St. e. a. W.4½	78			
K. N. B.-Bier-Br.1e H.4½	100	100		
dito dito Stbm. Aand.	127	127		
dito dito Obl.........4				
K. M. De Schelde do.5		106½		
do. Pakketv.-Mij.Aand.	106½			
dito dito Oblig.....4	102½			
Kon. W.-I. Maild. A.	111	113	115	115
dito Obl.............4	101¾			
Likw. Aand. Barge cs.	83½	83¼	83⅞	83⅞
Maastr. Hyp.-Bank..4½	102			
dito dito.............4	100¾			

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.	G. K.
Mts. Brakke GrondA.	95			
dito dito Oblig...4				
do.Hand.Ned.Z.-A A.	105			
dito Krasnapolsky A.				
dito Obl...........4				
do. hyp. Cr.Pandbr...3½	100½			
do. Feijenoord Aand.	25			
Rv. Mich. Arn.C.v.do	103⅛			
do. Suik. O. Sent.Lor.5	101⅜			
do.t.Exp.v.Waterl.A.	97			
do.Zee-B. Scheven.do.	103			
Blauwhoedenv. dito..	140			
Nat. Hyp.-Bk. Pb...5	102⅞			
dito dito...........4½	102¼			
dito dito...........4	101½			
dito dito...........3½	99 9/16			
Nat. Artis Magistra.4	102			
Ned.Am.L.-Mij.Aand.	104			
dito Pandbr........5	105			
dito Stoomv.-Mij.A..	123¼	122⅞	123	
dito dito Obl.......4½	112½			
Ned. Bank Aand....	250	250		
do.enCr.-V.Z.Afr. do.	110			
Ned. Handelm. dito.	146	145¾		
dito dito Cert. v. dito.	146½	146½		
dito dito resc.......5	142⅞	143⅛	143½	143½
N.-I. Handb. Aand..	98 3/16	98⅜		
dito dito Obl.......5	103	103		
dito dito...........4	99			
dito Landb.-Mij. dito.5	107			
Ned. Panopt. Aand..	52	52¼		
N.-Brab. Gem.Cr.Ob.4				
Noordel. H.-Bk. Pbr.4	101			
Nw.&PacHyp.-B.Pbr.5	102½	102½		
Ontv. en Betaalk. Ad.				
Oostersche Hyp.-Pbr.5	104½			
O.-JavaCult.-Mij.Ob.5	101			
Pal.v.Volk.*f* 200 And.	42½	40		
Pass. Rott. dito.....				
Rott. Bank dito.....	130			
Rott. Hyp.-Bnk.Pb..4½	102			
dito dito...........4	101⅜			
dito dito...........3½	99⅞			
Rott. Lloyd Aand...	122¾	122 1/16	122¼	
dito Oblig.........4	101⅝			
*Sam. Hand.Comp.Ob.6				
dito Afgest.........				
S.P.d. R.Grosk.&C°.A.	113½	114½		
dito dito Oblig......5	103⅛			
Stv.-M. Nedl. Aand..	128¾	128½		
dito dito Oblig.....5	112½			
dito dito dito.......4				
dito Zeeland Aand..				
dito dito pref. dito..				
dito Oblig..........3	81⅞			
Surin. Bank Aand...				
Twentsche Bank dito	134			
dito dito Cert......	134			
Utr. Hyp.-Pb.......4½	101⅛			
dito dito.............4	101			
dito 3½	99⅛			
dito Waterl.-Mij. dito.4	102⅛			
Waterleiding Rott. A.				
dito dito Oblig.....4½	102			
W.-JavaCult. Mij. A..	48			
West.Suikerr. Aand..	118⅛	115⅛		
dito dito Obl.......4½	99¾			
Z.-A.Mij. v. Ontpl.Stof.				
Gc.Bew.v.Aand A&B. *f*	1145			
Z.-Holl. Hyp. Pb....4½	101¾			
dito dito.............4	100⅛			
dito dito.............3½	99⅛	99¼		
België. Wag.LitsO.5	98			
dito dito dito.......4½	91¾			
Dtschl. Frankf. H.4				
Rijksbank Aand......	134			
Cert. Adm. Amst. do.	136⅜			
Hong. Pbr.Bod.-Cr.4				
dito dito.............4½	85¾			
do. do. Hyp.-Bk.....5	86			
do. kl. Grundbesitz..5½	88⅛			
Pst.Hon.Com.Bank..4½	86			
Témes Béga Thal Obl.5	85 9/16	85⅝	85⅞	
Oostnr. O.-H.Bk.A.	132¼	132½		
Pbr. Bod. Cr. Anst...4				
Rusl. B.v.Buit.Hnd.				
Pbr. Hyp.-Bank.....5	97⅛			
dito dito.........4½	94⅛	94¾		
dito Centraalb......5	82⅛			
Spanje. Sal.C.v.A..	53⅛	52		
Zwed. K. Hyp.-Bk 4				
***Amer.** Col.Lnd-M.7	9⅞			
*dito Cert..........7	9⅞			
Col.Ctr.Cons.Min. C.A.	9			
Crt.Louis.Citiz.Bank.	7			
Maxwell prior. Rec...6				
Cert. v. dito........6	78	78		
Aand. MLGC. afg. O.	13⅛	13⅛		
do. Inc. afgest. do...	20¾	20⅝		
Oreg. Impr.Co.C.v.A.	47			
dito pref. dito....	99			
Pac.CoatsElev.Com..6	105	101¾		
Brazilië. Suikerf.5	86	85		
Spw.-Leeningen.				
Ned. Aken-Maast.O.4				

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.	G. K.
Almelo-Salzb. Obl..3½				
Bat Oost.-Spw.Aand.				
dito Oblig.........4½	97	97		
Deli Aand..........	149	149		
dito Oblig..........4	101¼			
Geld.-Ov. Lc. Spw.A.				
dito Oblig..........4		100½		
Haarl.-Zandv. Aand.	57¾			
Holl. IJzeren dito...	159½	159⅛		
dito dito Oblig.....3	97			
dito dito dito.......3½	101 3/16	101 3/16		
Kon.Loc. Spw.W.III.4½	101¼			
Expl. St.-Spw. Aand.	138½			
dito Leen. 1887.....3½	100⅛	100⅜		
dito 1870..........5				
Ned. Centr. Aand...	35¾			
dito Oblig..........				
dito dito Gestemp...	91⅛	90⅞	91	
Bew Uitg. Sch. *f* 100.	30⅜	30½		
Ned. Ind. Spw.-Aand.	138½			
dito Obl. 1879......3	97⅛	97¼		
N. Rhijn volg. Aand.	116¼			
dito gefourn. £ 3...				
dito dito " 3...				
dito leening 1886...3½	100⅛			
dito 1887 £ 100...3½	100⅛			
dito dito 1870......6				
Ned. Westf. Aand....	198			
Ned. Z.-Afr.Spw.do. 5	125⅞	126		
dito dito...........5	104½	105		
dito dito...........4	99 7/16	99 7/16		
N.-Br.-Bokstel Aand.	9½	9½		
*dito Oblig.........4½	11½			
*dito dito 1875......5				
dito gest. 1875/80...	60⅜			
*dito 2e Hypotheek .	9⅛			
Zuid-Ooster Spw....4				
do. do. 2e Hyp. Ink.				
Hong. Theiss Aand.5	105			
War.-Golub. pref. A..5	78			
Ital. Spl.'87/89A-&E.3	54 15/16	54 13/16	55	
Victor Emanuel Obl.3	59⅜			
West-Sicil. Spw. dito.5	99¾			
Z.-Ital. Spw. dito....3	59 5/16	59¼	59½	
Oostenr. Fr.-O.A.				
dito dito Oblig.....3	78			
dito 9e Emissie....3	77½			
dito 10e " 3	75½			
K.Elis.Spw.(Gis)afg.5	88			
do. Staats-Schldbr.do.5	102			
Lemb.-Czern.Jassy A.				
Loc. Spw. 1e hyp....4				
Polen. Wars.-Br.A.4	58½	58½		
Warsch.-Weenen dito	110½	110½		
dito Act. de Jouiss..*f*	121			
dito Oblig..........5	101¾			
Portugal.				
K. T.-Afr. Sp. 1ehyp.5	96⅛			
do. Port. Sp.-Maats..4½	96¼			
Rusl. Gr. Maats. A.5	121¾	121 9/16	121¾	
dito Act. de Jouiss..*f*	58⅛	58½		
dito Gr. Spw. M. Obl.4½	99½	99½		
dito 1861 dito......4	93¾			
dito 1888 dito......4	93	92¾		
dito dito............3	74⅞	74½		
Baltische Aand.....3	63	62½	62⅝	
dito dito Obl.......5	98			
Brest-Grajewo Obl...5	101 3/16	101⅜		
dito in R. M. dito...5	97¾	97½		
Don.-Steenk. Sp.M.A.5	95⅜	95⅜	96⅜	
Fastowo Spw. Mij. A.5	67⅝	67 9/16		
Iwang.-Dombr.Aand.5	98 3/16	98⅛		
dito Oblig...........4½	95 1/16	94¾	96	
Koslow-Woron.-Rost.4	90⅝	90⅝		
K.-Ch.-As. £ 100 do.4	93	93		
dito R. M. 600.......4	89¾	90⅛	90⅜	
dito dito 500/2000...4	90⅝	90⅝		
Los. Sew. Oblig......5	101 1/16	101	101⅛	
dito in R. M.........5	97¼			
Morsch. Sysran A....	32⅞	32 13/16	32 15/16	
Mosk.-JaroslowObl...5	103⅛	103		
dito Prior. dito.......5	64⅛			
Mosk.-Kursk dito....4	86 7/16	86⅝		
Mosk.-Smol. dito....5	103⅜			
Orel-Griasi Obl......4	90⅝	90⅝		
Orel-Vitebsk Aand...5	102	101⅞	102	
dito ZR. 1250 dito..5	102	102¼		
dito Oblig...........5	102¾	102¼		
Poti-Tiflis *f* 1000 do.5	103⅝			
dito dito £ 100 dito.5	103			
Biaschk-Wiasma A...	32⅞	32⅞	32 15/16	
Transcaucas. Oblig...3	73⅛	73⅛	73⅜	
Weichsel Spw.-Mij.A.5	66⅝			
Wladikawkas Oblig..4	88 5/16	87⅞	88⅛	
Zuid-West Sp. Aand..5	69⅝	69⅝	69⅝	
Dito ZR. 3000 dito...5	69⅛			
dito dito Oblig......4	88 9/16	88⅜	88⅞	
***Zwed.** Zw.N.CvO.5	22 11/16	22 11/16	22⅞	
dito Receiver Cert..5				
Amerika.				
Atchis.-Top. Aand...	32	31½	32	
Gen. Mortg. Bonds .4	83½	83⅜	83⅝	
Incom. Bond.........5	54 11/16	54½	54⅞	
Cert. van dito.......5	55			

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.	K. G.
dito Sink-FundOblig.6	97			
dito dito..........7	19			
Atl.Pac.(W.D.)Trust 4	71⅛	71⅛	71⅜	
Centr. Pac. Aand....	32 9/16	32⅛	33¼	
dito Obl............6	111¼			
dito dito...........5	100⅝			
Calif. Oreg. dito.....5	106¼			
dito B. 1/5860 dito...6	102⅞			
San Joaq. Valey dito.6	112	112		
Calif.Pac. 2e Hyp.do.6	100⅛			
Ches. Oh. N°. 1/18116				
1e Hyp. Obl.........5	98½	98½		
dito South 1e Hyp...6	109			
dito 2e Hyp.........6	81½	81		
*Chic. Atl. C. v. O....6	79½	79 5/16	79¾	
do. N.W. Commonst.				
do. Cert. v. A. pref...	140¾			
do. 1e Hyp. Cert.....7	134½			
do. Sinking Fund ...5	109	109		
do. gecons. Obl......7	124⅜			
do. Jowa Midl. do...8	131			
do. Madison Ext. do.7	136½			
do. Menominee do...7	136½			
do. N. W. Union do..7	138⅝			
do. Win.St.Peter do..7	136⅜			
do.Burl.& Quin.C.v.A.	105⅛			
do.Milw.St.P.C.W.D.5	104			
do. St. Paul(pap.)Ob.7				
do. (goud) dito......7				
do. Lake Sh. D. dito.5				
Min. Sault&Atl. 1eH.5				
do. Gr. Tr. 2e H. Obl.5	98 1/16	98		
doSt.-P.&K.-Cityafg 5	82¼			
dito R.-Island C. v. A.	97⅛			
do. South. West Obl.7	121½			
Cl. Ak. & Col.Cert.Ad.	32¼	32¼	32 5/16	
do. 1e Hyp. Obl.....6	102⅜	102		
do. Alg. Hyp 5	99	99½		
do. Col. & Cinc. Chic.				
St. L. Cert. v. Aand.	71			
Denv.-Rio-Gr. C.v.A.	16 3/16	16⅛		
do. do. pref. Aand...	49	47⅝	48	
do. do. Cert. v. dito..	48⅞			
do. Oblig...........4	77¾	77⅝	77 13/16	
do. Impr. Goud do...5	82¼	82		
do. Oblig...........7	116¼	116 7/16		
Des Mon. Fortdodge.4	84			
do. Extens. bonds...4	84 3/16			
East. Tenn.-Virg.a.G.5	91 9/16	91⅛		
Fl.C. & Pen.C.v.gew.A.	7 9/16	7 9/16		
dito dito 2e pref. dito	24¼	24	25	
dito dito 1e pref. dito	67			
dito dito Obl........5	99 9/16	99¾	100	
Georg. Trust-Bds....5				
Illinois Cert. v. Aand.	120½			
do. Oblig. in goud...4	100½			
do. Leas. L. St. Ct...4	99⅛			
do. Springf.Div.Obl...6				
Kans. Pac. Obl......6	113⅛			
St. L., Ark. Tex.Cert.6	84	86		
St. Louis-CaïroC.v.A.	8 1/16	8	8⅛	
do. do. 1e Hyp......4	79¾	80		
Louisv. Nashv. Cert..	84¾	83¾	84¼	
do. do. Obl 6	120⅛			
do. do. 2e Hyp.......3	66 11/16			
do. (Sink. Fund)Obl.6	109⅝			
do. Adj.Bds. v.1/4000.6	104⅜	104¼	104⅜	
do. Goudbonds.......5				
S. Franc.Ad. 1e pref.	87¼			
do. do. 2e pref......	36			
do. Common Stock...				
do. do. Obl..........6	115			
do. Alg. Hyp. do....6	109½			
do.Wich.&West.Spw.6	109¼			
1e Hyp.Sal.&Kansas.5	96			
Mex.Nat.Sp.-Mij.1H.6	98⅛	99		
Mich. Centr. C. v. A.	98			
Milw. St. Pau dito..				
Miss.Kans.Tex.Aand.	8⅜	7⅛	7 13/16	
dito Cert. van dito...	8 1/16	7⅞	8⅛	
*dito dito van Obl....7	111	111¼	112¾	
*dito dito van dito....6	76⅞	76	77	
*do. C. v. O.Alg.gec.H.5	66 9/16	65⅝	66¼	66¼
do. Incomebonds.....				
*do.Un.Pac.S.B.C.v.O.6	109	109¼	109½	109⅛
do. Pac. South do....				
N.-Y. Erie W. Aand.	24½	24⅞		
do. Cert. v. pref. do..				
do. Cent.&Huds Cert.				
do.Ont.C.m.Com.Bew.	18	18	18⅛	18
do. Pensylv.OhioObl.6	107 9/16	107 11/16		
Norf.&W.Sp.Eq.hyp.5	94 1/16	94¼		
North-Miss 1eH.Obl.7				
Or. Calif. goud 1e H..5	99¾			
St. P. en Man.C.v.Ad.	110½			
dito dito Oblig......7	111	110⅝		
dito gec. Sch. dito...6	116½			
St.-P. do. goud do....4½	100¾	100¼		
dito 2e Hyp. Oblig...6	118	118⅛		
dito Coll. Trust Bds..5	99⅛	99⅛		
St.-P.Dakota Ext.do.6	115			
dito Mont Centr.1e H.6	114¾	114½		
dito dito Ext. do....4	87¾			
do.EastRCofMinn do.5	102	102		
Pens. Spw. C. v. A...				

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.	G.
Pitts. F. W. Oblig...7	149¾			
P.-Royal. Aug. Inc....	82			
South. Pac. Obl......6	113¼			
Tex. & N.O., sab. div..6	105¼	105	105 5/16	
U. P. Hoofdl. C.v.Ad.	65⅝	65	65⅛	
do. do. Obl...........6	111¼			
dito Col. Trust Bds.5	103 1/16			
dito dito dito........6	107⅛			
dito Eq.-Bonds Cert.5	101¼			
dito Linc.&Col.1e H..5	101⅛	101¼		
Utah-North. C. v. O..5	101⅛			
dito Gec. do. 1e hyp.5	103⅛	103⅝	103 13/16	
Wab. St. L.&P.C.v.A.				
dito met storting...	31			
W. N. Y. Pens. C. v.A.	9 3/16	9	9¼	
dito in goud 1e Hyp.5	94⅜	94⅜	94⅜	
dito Obl. 2e Hyp.Obl.	32¼			
Argent. Spoorw..5	82⅛			
Brazilië. Spoorw.4½	81⅛	80⅞		
Oeste de Minas.......5	91⅛			
Canada. S.-Ct.v.A.	54⅛			
dito Obl. 2e Hyp....5	98¼			
Canadian Pac. C.v.A.	76 1/16	75⅞	76	
dito 1e Hyp. Obl....5	112			
Atl.&N.West.1e Hyp.5				
do.(Alg.-branch) Ob.5				
dito Landgrant.......3½				
Man. W. C. 1e Hyp..5	107			
Tor. Grey 1e Hyp....4	95¾			
Venez. Fr. Maats.				
(Carenero) 1e hyp..6	84 5/16	84		
dito (Merida).......5	67			
Tram-Maatsch.				
Amst.Omnibm. Aand	189			
dito dito Oblig.....4	102	102		
do. Rijtuigm. Aand. .4½				
Arnh. Tramw. dito..	118			
Bresk.-Mald.-Sp.do..				
GooischeStoomtr.do.	68			
dito dito Oblig.....4	90⅝			
Haag.Tram-Mij. do..4½	101¾			
Ned. Tramw. Aand..	58			
dito Oblig..........	101			
do. Ind. do. Aand...	100	100		
dito Oblig..........4				
N.-Brab. Stmtr. And.				
N.-H. Trw.-Mij. Obl.3	75			
N.-enZ.-H.Trw.Aand.				
Ooster Stoomtram...4½	101¾			
Oost-Java dito Aand.	102			
Rott. Tramw. dito...	165			
Sam.-Joana Stmtr.do.	122			
dito dito Oblig.....4	101			
Stt.'s-B.-Helm.pr.Ad.				
dito dito Oblig.....4				
Westl. Stoomtr.Aand.				
Zuider- dito dito....				
Premieleeningen.				
Nedrl. Amst. *f* 1000.3	107⅛	106⅝	107	
dito *f* 100...........3	108⅛	108⅞		
do. Kanaalm. C. v. A.	107¾			
Rotterdam...........3	107	107⅛		
Gemeente-Crediet...3	103⅛	102⅛		
N.-H. V. Witte Kruis..	80	80		
Pal. v.Volksvl.'67 *f* 10	129	129		
dito 1869 à *f* 2.50...*f*	2.35			
Belg. Antw.1887..2½	89⅛	87¾		
Brussel 1886.........2½	88	88⅛		
Maats. v. Buurt-Spw.2½	82¼			
Hong. Staatsl.'70.	118¾			
do. Hyp.-B. Budap...4	95 5/16	95⅛	95⅜	
Stuhlweissenb. Spw..4	105⅛	104¾		
Theiss 4	108⅛			
Italië. R.Kruis Ad.	123			
Oostenr. Stl.1854.4	114⅜			
dito 1860..5	119⅛	119		
dito 1864..	152½	152⅛		
Cred.-Anst. 1858.....	155⅛			
Bod.-Cred.-Anst.Obl.3	92⅞	92⅞		
dito dito 1889.......3	93⅛			
Stad Weenen 1874...	122¼			
Pruisen. Lot.'55.3½	164			
Keulen-MindenSpw.3½	140			
Rusl. St.-leen.1864.5	156			
dito 1866.5	150¾			
Servië. Staatsl....3	74 3/16			
Spanje. Madr.'68.3	50⅝			
***Turkije.** Sp.-leen.	17 15/16	17⅞	18	
Zwitsl. Genève A...3	94⅛			
Amerik. Pan.-Kn. *f*	59			
Diversen.				
Ct.V.Am.Spwf.1e ser.	92¼			
dito dito 2e ser.	130¼	130		
dito dito 3e ser.	78			
dito Ver. Am. fonds.3½	72⅝			
Vg.Am.H.-Spwf.Obl.	104			
dito Cert. 2e reeks..	89			
Pr. St. Fé(Arg.Rep.).5	83			
dito Bahia (Braz.) 5	90			
do.San Paulo(Braz.).5	96⅜			
dito Queb. (Canada).5	107			
1e N.-Tr. Gm.-Mij.A. *f*	18⅝	[illegible]	18¼	
The South Stand....*f*	9⅛	9⅛	9⅝	

Koers van het Geld: Beleening —; Prolongatie 3 pCt.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Vereeniging voor den Effectenhandel
D. OOLGAARDT JBZN., *Comm.*

Nº. 19093. **Nieuwe Amsterdamsche Courant.** 63e jaar.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

Dinsdag 25 Februari.

AVONDBLAD.

Tweede Blad.

Openbare kennisgevingen.

STERFTE.

Het aantal overledenen te Amsterdam gedurende de maand Januari 1890 zonder levenloos aangegevenen was 1484. Verhouding der overledenen met levenloos aangegevenen tot 1000 inwoners per jaar 45.14. Geboren zonder levenloos aangegevenen 1391 kinderen. Overleden 265 kinderen beneden den leeftijd van 1 jaar, d. i. bijna 18 pCt. der sterfte. Overleden 445 kinderen beneden den leeftijd van 5 jaar, d. i. 30 pCt. der sterfte. Overleden zijn: aan gebrekkige voeding, uittering en klierziekten 110 kinderen, typhus 7 personen, pokken 0 personen, mazelen 17 kinderen, roodvonk 0 kinderen, kwaadaardige keelziekte 16 kinderen, croup 9 kinderen, kinkhoest 11 kinderen, long- en keeltering, bloedspuwing 184 personen, acute ziekten der ademhalingswerktuigen 436 personen, chronische ziekten der ademhalingswerktuigen 113 personen, ziekten der spijsverteringswerktuigen 90 personen, ziekten van het kraambed 5 vrouwen, de gevolgen van een val enz. 8 personen, door verdrinken 10 personen, door zelfmoord 2 personen.

PATENTRECHT.

De burgemeester van Amsterdam brengt ter kennis van belanghebbenden, dat hij van de controleurs der directe belastingen in de 2de en 3de afdeeling heeft ontvangen vier suppletoire kohieren van het patentrecht (2de, 3de, 4de en 5de kantoor), over het dienstjaar 1889/90, welke executoir verklaard en aan de daarbij betrokken ontvangers verzonden zijn.

NIJVERHEID.

Ter secretarie der gemeente (afdeeling Publieke Werken) zijn ter visie gelegd verzoekschriften met bijlagen, van: 1º. P. Rijkenberg, betreffende het oprichten van eene koek- en banketbakkerij in het perceel 2e Tuindwarsstraat 19; 2º. P. A. J. Janssen, betreffende een ijzeren tabakseest in het achterhuis van het perceel Oetgenspad 14.

Op Vrijdag 7 Maart a. s., des namiddags te 1 en 1¼ uur precies, zal ter Secretarie gelegenheid worden gegeven, bezwaren in te brengen.

Uit Parijs.

PARIJS, 20 Februari. (*Part. Corr.*)

Daar zijn wintervermaken, die even geregeld terugkeeren als in het voorjaar de bloemen. Zoo weten wij, Hollanders te Parijs, dat we ieder jaar mogen rekenen op een concert van onzen landgenoot Louis Coenen. En ieder jaar is deze muziekuitvoering vol genot, ieder jaar weet de talentvolle pianist een uitmuntend programma vol afwisseling te maken; ja zelfs geloof ik wel, al ben ik helaas geen *grand clerc* in deze dingen, dat eder jaar het programma fraaier wordt en ijker.

Van hunnen kant komen de hoorders ieder jaar in grooteren getale. De heer Louis Coenen is hier iemand geworden met wien in de muzikale wereld rekening wordt gehouden. En schijnt dit aan u, Nederlander in Nederland niet vreemd, daar het er bij hoort, wanneer men Coenen heet, muzikaal talent en muzikaal succes te hebben; gij moogt niet vergeten, dat — wat het volksgezegde ook bewere van profeten in hun eigen land, — naam te maken in den vreemde, te Parijs, en dan nog wel met muziek, geene kleinigheid is! Onze „hofpianist" is hier tegenwoordig de salonpianist, bijna schreef ik, de.... lijfpianist van tal van familiën en die alle stellen er prijs op, hem te komen toejuichen, wanneer hij in de vroolijke zaal van Pleyel op een kostelijken vleugel de volle maat geeft van zijn groot talent.

Hedenavond had de heer Coenen de medewerking verkregen van mejuffrouw Antonia Pouget, zang, den violist Rivarde, den heer Metzger en *last not least* van zijnen landgenoot Joseph Salmon. In een artikel over de voornaamste, hier verblijvende Nederlandsche musici heb ik u indertijd, op gezag van een deskundige, een kleine karakteristiek gegeven van het talent diens jongen mans, solist op de violoncelle en een der groote krachten in het concert van Lamoureux. Ook ditmaal heeft de heer Solman, zoowel alleen als samen met den heer Coenen, weder verrukkelijk gespeeld.

Onlangs is hier eene beschrijving gegeven van het nieuwe windgeweer, naar het schijnt een werkelijk wondergeweer, uitgevonden door den heer Giffard alhier. In verscheidene landen heeft deze uitvinding een zeer goed onthaal gevonden. Thans moet ook onze minister van oorlog den wensch hebben uitgesproken het wapen te zien en onze landgenoot, de ingenieur Henri Lienders, die met den heer Giffard in relatie staat, vertrekt daartoe eerstdaags naar de residentie.

Men weet met welk een ijver de heer Van Lier, de Nederlandsche consul-generaal alhier, zich bezig houdt met verscheidene katholieke werken van liefdadigheid. Sedert eenigen tijd stelt hij pogingen in het werk om te Batignolles, in de nabijheid van den door hem opgerichten coöperatieven winkel, een gasthuis te stichten, waarvan de heer Thijssen, in den afgeloopen zomer secretaris van het Nederlandsche comité alhier voor de tentoonstelling, de geneesheer zoude zijn en dat voor zieken van alle gezindten zou open staan.

Naar ik verneem, is de heer Van Lier thans er in geslaagd, eene commissie van damesbeschermvrouwen voor het gasthuis samen te stellen, waarvan te Parijs lid is mevrouw C. Freiwald, terwijl te Amsterdam de dames mevr. Reeckers, Van der Vliet en Gompertz zullen trachten geld bijeen te zamelen.

Gemengde buitenlandsche berichten.

De directeur der mijnmaatschappij te St. Etienne heeft een der voorwaarden der werkstakende mijnarbeiders ingewilligd. Na onderhandeling met de vertegenwoordigers der mijnwerkers werd de arbeider, die ontslagen was, weder aangenomen.

— Te Warschau zijn drie vrouwen en een jongen gevangen genomen wegens het vermoorden van kleine kinderen. De jongen heeft bekend bij verschillende gelegenheden kinderlijkjes, in 't geheel 50 in aantal, te hebben vervoerd. Het geval wekt groot opzien en heeft tot verdere huiszoekingen en gevangennemingen aanleiding gegeven.

— De officier van justitie bij het hof van appèl te Brussel, Edmund Picard, tracht in België eene anti-semietische beweging in het leven te roepen. Te Antwerpen hield hij dezer dagen voor een talrijk gehoor een rede, waarin hij heftig tegen de Israëlieten uitvoer. De toespraak viel niet bijzonder in den smaak maar heeft tot velerlei besprekingen aanleiding gegeven. In het begin van Maart wil Picard ook te Luik eene anti-semietische rede houden.

— In den *Grand Cercle* te Parijs had dezer dagen de wedstrijd plaats, waarin de bekende schaakspeler Rosenthal te gelijker tijd 8 partijen blind zou spelen. Het spel duurde 2 uur en er werden 84 zetten gedaan. Toen, na een half uur pauze, het spel werd voortgezet, gaf Rosenthal, zonder de schaakborden gezien te hebben, niet alleen alle zetten aan, die tot dusver gedaan waren, maar zelfs den geheelen stand van elk spel.

Om 1 uur des nachts had Rosenthal de 8 partijen gewonnen.

— De postwagen van Sonderburg naar Flensburg werd op een avond omstreeks 10 uur bij Gravenstein door roovers aangevallen. De dieven hadden den weg met boomen versperd, maakten den postillon onschadelijk en braken de kas open, waaruit zij voor omstreeks 10,000 Mark ontstolen. Vervolgens kozen zij het hazenpad.

— Op de Chineesche kust hebben hevige stormen gewoed. Omstreeks 1000 visschersschepen geraakten los en dreven zeewaarts en velen er van zijn verongelukt. Men schat het aantal visschers, die het leven verloren, op ruim 3000. Geheele dorpen aan de kust zijn in rouw.

— De Fransche generaal Hubert Castex heeft, toen de minister van oorlog hem wegens zijn hoogen leeftijd op pensioen stelde, te Rouaan voor zijn regiment dragonders een rede gehouden, waarin hij zeer hevig uitvoer tegen den heer De Freycinet. De generaal, die tot de monarchistische partij behoort, zal voor den krijgsraad terecht staan.

— Graaf Daru, een der voornaamste steunpilaren van Louis Philippe's regeering, later minister van buitenlandsche zaken, is te Parijs overleden. De graaf was 82 jaar oud. Hij was door keizer Napoleon's gemalin Josephine ten doop gehouden.

— De toestand van den koning van Wurtemburg, die reeds eenigen tijd ongesteld is, is in de laatste dagen verergerd.

— Volgens een officieus blad dat te Petersburg verschijnt is op dit oogenblik de cholera uit Mesopotannië verdwenen. In Perzië breidt de ziekte zich nog uit, vooral te Tabris en Homadan, verscheidene honderden wersten van de Russische grens.

De Russische regeering heeft een geneeskundige naar de besmette streek gezonden om de uitbreiding der ziekte na te gaan en heeft aan de grens hare maatregelen genomen. Russischen Mahomedanen is verboden pelgrimstochten naar Perzië en Turkije te doen.

— De aanvaring, die Woensdagmorgen in het Engelsche Kanaal plaats had tusschen de ijzeren boot *Highgate* en het zeilschip *Sovereign*, blijkt ernstiger dan eerst gemeld werd. Beide vaartuigen zonken en er worden nog 2 booten met 12 man gemist. De beide kapiteins en ruim 20 van de manschappen zijn in hulpbehoevenden toestand uit de andere booten gered.

NEDERLANDSCHE KOLONIEN.

Fransche Mail.

BATAVIA, 18—25 Jan.

Aan een brief uit Atjeh, gericht aan de *Java-Bode* d.d. 12 Januari, ontleenen we het volgende: Heb ik in mijne vorige correspondentie in grove trekken de inbezitname der 3 vijandelijke bentings gemeld, thans kan ik daaraan nog toevoegen, dat de 3 detachementen uit Kota Pohama, Pakan Kroeng Tjoet en Lamjong gecommandeerd werden respectievelijk door de luitenants Web, Schröder en Mathijsen, terwijl het geheel geleid werd door den chef van den staf, den kapitein Van Heutz. De weg die genomen werd, was dezelfde als die indertijd door de patrouille Veerman gevolgd, zoodat men dan ook evenals Veerman, het eerst voor Kota Toeankoe kwam. Na de lagune overgetrokken te zijn vond men Kota Hagoe, de door ons op 26 Juli 1889 genomen benting en noordwaarts van deze Kota Baroe. Kota Hagoe scheen na 26 Juli door de Atjehers reeds gedeeltelijk geslecht te zijn, om het dicht bijgelegen Kota Baroe meer te kunnen versterken. Deze benting had een aarden wal van ± 5 meter dikte, en ware de benting dien nacht bezet geweest, zoo had men geduchten tegenstand ontmoet. Het 14e en 3e bat. waren echter in de nabijheid, om zoo noodig hulp te verleenen. Het verdere van dien dag (6 Januari) werd besteed om de genomen bentings in eenigszins bewoonbaren toestand te brengen, waarbij de aanwezige troepen voorwaarts in stelling bleven liggen. Gedurende dien nacht bleven 100 man van het 14e bat. de bentings bewaken. Den volgenden morgen kwamen 2 compagnieën van het 12e bat. inf. en ongeveer 150 dwangarbeiders een begin maken met het openkappen van het terrein, en deze compagnieën bleven den volgenden nacht de benting bewaken.

Met den te Poeloe Waij gewonden luitenant ter zee 2e klasse gaat het minder goed. De wond was spoedig genezen, doch daarna bleek het dat een slagader in de nabijheid getroffen was en op die plaats een breuk was ontstaan. Door de geneesheeren echter wordt zijn toestand niet hopeloos geacht.

Het vinden van patronen bij de onlangs te Kota Pohama getroffen Atjehers heeft weder eene menigte orders in het leven geroepen, waarbij de controle over scherpe patronen meer verzekerd wordt. Zoo ook wat hulzen betreft: dikwijls lieten de manschappen de hulzen op de plaats van het gevecht achter, thans, nu den man voor elke teruggebrachte hulze een cent wordt uitbetaald, is de ijver om de hulzen thuis te brengen een massa grooter geworden.

De Keuchenius-rustorders zijn thans ook tot Kota Radja doorgedrongen. De heeren van het postkantoor mogen op Zon- en feestdagen hun kantoor gesloten houden. Alleen worden zij uitgenoodigd, indien booten op zulk een dag vertrekken of aankomen en er losten te behandelen zijn, even uit hun zoete rust te ontwaken. Natuurlijk dat *kleine* posten voor vertrekkende schepen een „*niet thuis*" krijgen en tot een voor de heeren gunstiger tijdstip blijven bewaard. Er komen en gaan zooveel schepen naar en van Penang!! Men zegt dikwijls dat eene goede Hollandsche order nimmer langer dan 24 uren duurt, maar dan blijken de Keuchenius-orders al zeer slecht te zijn, want die zullen zeker met hand en tand gehandhaafd worden, vooral die op de Zondagsviering. Waarlijk als Keuchenius nog eens aftreedt en er zou ooit sprake van kunnen zijn, dien minister een souvenir aan te bieden voor zijne belangrijke diensten aan de kolonie bewezen, dan mogen zij, die bij zijn Zondagsorders het meeste belang hebben gehad, ook wel met ruime handen geven.

Als laatste nieuws van Kota Toeankoe kan ik u nog melden, dat in dien benting een schedel gevonden is, vermoedelijk afkomstig van een Europeaan en volgens verklaring der geneesheeren van iemand niet boven de 23 jaren. Vermoedelijk zoude hiermede het lot bekend zijn van den Europ. sergeant Van Rijswijk Nº. 20395, die deel uitmaakte van de genietroepen onder wijlen luitenant Hageman.

Wijders is nog gevonden in een alang-alang veld een stel wapens, doch zonder nummers, benevens 26 scherpe patronen; volgens het op het ledergoed voorkomende nummer afkomstig van den inl. sergeant Mangoonresso Nº. 85976, van het detachement te Lampong, die mede onder de vermisten behoorde.

PASSAGIERS. Aangekomen te Batavia 18/25 Jan.: per ss. **Cheribon**, gez. Krijgeer van Soerabaia, Semarang, Pekalongan, Tegal, Cheribon, de heeren Kalenkongan, mej. Van Hemert, Van Bloemen Waanders met echtg. en 3 kind., De Klerk, Coesters, mevr. Van Zugen, Dermout met echtg., Van Schelle, Albrecht met echtg. en 4 kind., Wrück, mevr. Schreul, Croes, mevr. Brouwer, mej. De Does, Scheere.

Per ss. **Tambora** gez. Overgaauw van Atjeh, Muntok, Riouw en Singapore, de heeren Brands, Vermandel, Muller.

Per ss. **Min. Fr. v. d. Putte.** gez. Seepers, van Soerabaja, Samarang, Pekalongan, Tegal, Cheribon: de heeren De la Rambelje, mevr. Wijchers, Breuneeke, mevr. Van de Wal, mevr. Patma en 1 kind, Van Zuijlen met echtg. en 6 kind., Saofin, mej. Monroo, Jongeh. Van Eck, Wolff, Stiphout, Schudel met echtg. en 1 kind.

PASSAGIERS. Vertrokken van Batavia 18/25 Jan. per ss **Billiton**, naar Billiton: de heer J. Ph. Ermeling, vertegenw. in Ned.-Indië van de Bil.-Mij., Schreve en Verniers, opzichters bij de Billiton Mij.

Per ss. **G. G. Mijer**, gez. Berghuis van Woortman, naar Cheribon, Tegal, Pekalongan de heeren Van Delden, Turk, Hees, Gruijter, Martherus, naar Samarang de heeren Jansz met echtg. en 4 kind., Happé, Heijting, Van Santwijk, mej. In der Maur, Bouricius met echtg., Kuhnwael, Bervoets, Van der Kolk, naar Soerabaja, de heeren Cramer, Quarles van Ufford, Lux.

Per ss. **Cheribon** gez. Krijgeer naar Tegal, de heer Kraft van Ermel, met echtg., naar Samarang, de heeren Meerdink, Kasten, Tuinenburg, mevr. Tombrink met dochter, mevr. Fraser met 2 kind., Nahapiet, mevr. Van Lingen, Van der Rest met echtg. en 4 kind., Marr, Brandt, Adam, Martin, naar Soerabaya de heeren Oudkerk, Koene met echtg. en 3 kind., Gordon met echtg. en 4 kind., Schoonhoven van Vliet met echtg., Buijn.

Per ss. **Atjeh** gez. Sexauer naar Telok Betong, Benkoelen, Padang, Atjeh de heeren Tulleners met echtg. mej. Van Hemert, Nijenhuis, mevr. Van Geusau, mevr. Van Diederiks, Koorders, Toorn, Kroesen, De Klerk, Kirckhoff, Bos, Reed, Van Essen, Brons Smits, Waiboer, Hempenius.

BINNENLAND.

Verkoop aan de Leeuwarder Waterleiding-Maatschappij.

De Regeering heeft beantwoord het afdeelingsverslag der Tweede Kamer over het wetsontwerp tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop aan bovengenoemde Maatschappij, van de niet voor de scheepvaart benoodigde deelen van het Pikmeer en de Ee, onder Grouw, gem. Idaarderadeel.

De talrijke adressen tegen de goedkeuring van deze overeenkomst maken met geen enkel woord gewag van het gebruik van de verkochte wateren ter irrigatie of besproeiing der aanliggende landerijen, zoodat voor het daaraan in het afdeelingsverslag ontleende hoofdbezwaar geen grond schijnt te bestaan. Gedep. Staten hebben, naar hunne bevoegdheid en hun recht, geoordeeld, dat zij de voorwaarden van het aanbrengen eener afpaling of afscheiding noodig achten. Die voorwaarde is niet gemaakt in het belang van den verkooper (het domein) of van den Rijkswaterstaat, doch in het belang van het verkeer te water in de provincie Friesland, zoodat Gedep. Staten moeten kunnen beslissen wanneer het de goede nakoming dier voorwaarde betreft. Onder „bevoegd gezag" in de overeenkomst is dan ook niets anders bedoeld dan Gedep. Staten zelve.

Voor 't overige verwijst de minister van financiën naar de te gelijker tijd rondgedeelde

NOTA VAN INLICHTINGEN,

naar aanleiding van het adres en van den gemeenteraad van Idaarderadeel en 5 andere adressen, houdende bedenkingen tegen den verkoop van bovenbedoelde vaarwaters.

Was — zegt de Minister in die nota — het gevaar voor verandering van toestand op de onderwerpelijke wateren met het gevolg van last of nadeel voor de vaart, ofschoon uiterst gering, dan toch niet volstrekt uitgesloten, de Minister heeft getracht het contract in dezen zin gewijzigd te krijgen, dat uit het oogpunt der scheepvaart geene bedenkingen meer tegen den verkoop zouden kunnen gemaakt worden, en dit is hem, naar zijne meening, gelukt.

Het tegenwoordige (nieuwe) art. 3 der voorwaarden van den verkoop waarborgt in alle opzichten het behoud van den bestaanden toestand, dat is het openbaar gebruik der verkochte wateren, zoowel voor de gewone als voor de plezier vaart, zoolang er geen bekadingen plaats hebben.

Naar de bepalingen toch van dat artikel (nieuw) zullen de verkochte deelen van het Pikmeer en de Ee, evenals ieder andere tot openbaar gebruik bestemde plas of meer, slechts dan aan dat gebruikt worden onttrokken, wanneer zij door kaden worden afgesloten, en dan nog zal de scheepvaart de gereserveerde vaargeulen — waarlangs de jaagpaden zullen liggen — behouden.

Zoodanige splitsing nu der verkochte oppervlakte door kaden is van deze koopster zeker het allerminst te wachten, daar zij het Pikmeer en de Ee in eigendom wenscht te bezitten, juist om ze met zekerheid voor verkleining door indijking of droogmaking te kunnen verhoeden.

Zoolang de Leeuwarder drinkwaterleiding zich uit het Pikmeer en de Ee van het noodige water voorziet, kan men er dus zeker van zijn, dat die wateren reeds daarom tegen verkleining van eenige beteekenis behoed zijn, terwijl art. 3 (nieuw) van het contract gelijke zekerheid geeft, dat geene belemmering in het vrije gebruik van deze vaarwateren uit den verkoop kan volgen.

Hiermede is, naar 's Ministers meening, aan de bezwaren van eenig gewicht, die tegen den verkoop zijn ingebracht, hunne beteekenis geheel ontnomen.

Wat de visscherij in het Pikmeer en de Ee betreft, het overgaan daarvan in particuliere handen, waaromtrent geen voorbehoud kon gemaakt worden, kan evenmin als 't voor andere vischwateren het geval is, weinig bezwaar opleveren, te minder omdat de Staat nog altijd de visscherij in de gereserveerde vaargeulen behoudt, zoodat de koopster daarvan niet eens geheel meesteres wordt.

Tegen het willekeurig door de koopster wegnemen van het langs de oevers der plassen groeiend riet, wordt gewaakt door het nieuwe art. 3 der verkoopconditiën.

Het vaarwater de Grouw zal niet mogen worden afgesloten en ook op de belangen der gemeenten, dorpen en particulieren is bij dezen verkoop genoegzaam gezet.

De Vereeniging: *Zendelingen-Instituut „Sint Theresia"*, te Geleen, is erkend volgens de wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* nr. 32).. Hare statuten zijn in de *Staatscourant* van 23/24 Febr. opgenomen.

De Amsterdamsche Sportclub zal niet, zooals door ons medegedeeld is, hedenavond, doch eerst Donderdagavond 27 Februari vergaderen.

* PURMEREND, 22 Febr. In de gisteravond gehouden raadsvergadering werd het volgende ter tafel gebracht:

a. Eene missive van Ged. Staten, houdende goedkeuring der gemeentebegrooting, dienstjaar 1890, ten bedrage van *f* 101,827.22 in ontvang en uitgaaf.

b. Eene missive van dezelfden, waarin het raadsbesluit van 3 Januari jl. wordt goedgekeurd, betreffende het verhuren van grond en water aan de ontworpen stoomtramlijn Schouw—Purmerend.

c. Een kon. besluit waarin de heffing van wikweegloonen voor het jaar 1890 wordt toegestaan tegen den prijs van 70 cents per KG.

d. Eene missive van de raadsleden D. Bakker Cz., C. Stuijt en D. Schoen, waarin zij het dag. bestuur verzoeken in de eerstvolgende vergadering een plan in te dienen tot uitbreiding der gemeente en daarvoor beschikbaar te stellen de onlangs door de gemeente aangekochte landerijen aan de zuidzijde der stad.

De voorstellers verzoeken tevens de uitvoering van het plan ditmaal niet aan den stadsarchitect op te dragen, maar daarover eene prijsvraag uit te schrijven.

Wegens te late indiening wordt het voorstel teruggezonden aan het dagel. bestuur om advies.

e. Eene missive van den commissaris des Konings in deze provincie betreffende den slechten toestand, waarin de weg en boorden zich bevinden langs het Groot Noordholl. Kanaal en wel het gedeelte van de groote Schutsluis tot aan de Amsterdamsche poort. Deze missive werd begeleid door een ontwerp-overeenkomst tusschen den Staat en de gemeente, waarbij de laatste zich zou verbinden, om het beheer en onderhoud op zich te nemen van het gedeelte spuiingsriool tot en met de Amsterdamsche poort.

Na breedvoerige gedachtenwisseling is het ontwerp aangenomen.

f. Een schrijven van het bestuur der Kweekschool voor bewaarschoolhouderessen te Leiden, waarin subsidie gevraagd wordt ter instandhouding dezer inrichting.

Een vooraf gevraagd advies aan het bestuur der Johanna bewaar-, naai- en breischool alhier luidde tot verwerping van het verzoek, waarmede de Raad zich vereenigde. Het bestuur der laatstgenoemde school deelde echter mede, dat het onderling reeds iets had gedaan tot ondersteuning.

Bij de gewone rondvraag wordt door den heer Schoen aan het dag. bestuur in overweging gegeven, de Vrijdagmarkt tijdelijk te schorsen. De Voorzitter deelt hierop mede, dat het dag. bestuur zich hiermede zeer goed kan vereenigen en nader dienaangaande een besluit zal nemen.

DE PERS.

Een fout in den vorm. „Een oud-constitutioneel" verzoekt aan de *Arnh. Ct.* het volgende op te nemen:

„Ik zou het koninklijk besluit betrekkelijk de laatste verandering in het ministerie wel eens *in originali* of in volledig afschrift willen zien. Naar de mededeeling in de *Staatscourant* van 19 dezer te oordeelen, moet daarin staan: „Wij Willem enz... hebben goedgevonden enz, te benoemen tot *Onzen* minister van binnenlandsche zaken enz. enz."; want in de courant staat, dat de Koning tot „*Hoogstdezelfs* minister van enz." heeft benoemd.

„Is dit zoo, dan is het fout, en ik weet dat die fout vroeger niet werd begaan. Men heeft de ministers vroeger nooit beschouwd als dienaren van den Koning, maar als dienaren van den lande. De benoeming luidde dan ook alleen tot „Minister (niet *Onzen* Minister) van dit of dat departement", evenals de Koning te allen tijde allerlei Staatsdienaren heeft benoemd zonder possessief bijvoegsel, dat misschien op zijn plaats was in een naar de begrippen der landsvaderlijkheid geregeerd land, niet echter in een constitutioneelen Staat. Alleen voor commissarissen in de provinciën werd, met het oog op hunnen wettelijken titel, eene uitzondering gemaakt.

„Ik behoef over het koninklijk besluit zelf echter niet verder te fantaseeren, want ik ben overtuigd dat het luidt precies zooals dergelijke besluiten altoos geluid hebben, en dat de heer De Savornin Lohman evengoed en eenvoudig tot „minister van binnenlandsche zaken" is benoemd als zijn talrijke voorgangers. In den vorm der vermelding in de *Staatscourant* kan niets anders gezien worden dan zekere „voornaamdoenerij" van de tegenwoordige Regeering, die, niet tevreden met bovennatuurlijke privileges, aan haar Christelijk bewustzijn verbonden, ook nog positie wil nemen onder het hermelijn van 's Konings mantel. In zooverre teekent deze dwaasheid, die anders voor de praktijk hoegenaamd niets beteekent, die geen verstandig man zal over bluffen noch met vrees vervullen."

De Billitonquaestie. De tinmijnen op het eiland Billiton hebben aan de maatschappij welke ze exploiteert, zeer groote voordeelen opgeleverd, zoodat de aandeelhouders hun oorspronkelijk kapitaal reeds eenige tientallen malen hebben terug ontvangen. De concessie der maatschappij loopt echter in 1892 af. Zal men nu, zooals de Gouverneur-Generaal 's Jacob wenschte, die concessie eenvoudig, zonder voordeeliger voorwaarden voor de schatkist te bedingen, voor 35 jaren verlengen?

Met het oog op den berooiden toestand der Indische financiën zou het, verklaart *De Tijd*, geheel onverantwoordelijk wezen de aanzienlijke voordeelen welke Billiton oplevert, en waarop de Staat na 1892 het volle recht verkrijgt, prijs te geven ten behoeve van enkele particulieren.

Zal de Staat de mijnen met 1 Jan. 1893 in eigen exploitatie nemen of zal hij, de exploitatie aan particulieren overlatend, het leeuwendeel der winst aan de schatkist verzekeren?

De omstandigheden doen aan het laatste de voorkeur geven. De G. G. 's Jacob heeft indertijd de concessie verlengd met 35 jaren, dus tot en met 1927. Uit de discussies over de Billiton-quaestie in de Tweede Kamer is gebleken, dat deze verlenging onwettig was. Rechten heeft dus de Billiton-maatschappij niet. Het zou alleen billijk zijn, dat, wanneer besloten mocht worden de tinmijnen ook verder door particulieren, natuurlijk op voor den Staa voordeeliger voorwaarden te doen exploiteeren, dan aan de tegenwoordige maatschappij de voorkeur werd gegeven.

Vrees voor een proces behoeft men niet te koesteren, daar de Staat voorzeker zijn zaak winnen zou.

Hoe echter ook de beslissing moge zijn, welke de Regeering aan de hand zal doen, het algemeen belang zal daarbij voorzeker moeten voorgaan bij dat van enkelen.

In de Machinekamer op zee.

2)

Vier uren werk voor de vuren van een snelstoomer op den Atlantischen Oceaan voelt de sterkste man zelfs in mooi weêr, en overschrijdt de grens van menschelijke krachten wanneer die arbeid nog vermeerderd wordt door het slingeren en stampen van het schip in hooge zee.

De stoom evenwel te laten zakken is een misdaad die niet spoedig door den hoofdmachinist wordt vergeven, en de machinist drijft en zet de stokers aan, die met riek, stookijzer en schop de vuren nagaan totdat het zweet in stroomen van hen afdruipt.

Kolen! kolen! Er worden meer kolen verstookt dan de kolentremmers uit de kolenruimen aanbrengen, doch gedreven door het commando, komen twee of drie karretjes uit een kleine donkere gang te voorschijn, voortgeduwd door mannen even zwart als de kolen; die bukken wanneer zij achter hun karretje door den lagen doorgang tusschen de ketels heenglijden, en hunne kolen op de middenstookplaats neerwerpen, terwijl eenige onzichtbare helpers hoopen zwarte diamanten uit de deuren der kolenruimen op de platen der voor- en achterstookplaatsen schieten. Zoodra de stoom rijst gaat de machinist in de machinekamer, en loopt bijna in de armen van den assistent, die hem juist wil roepen.

Hoe laat is het?

Kwartier over elf.

Hoe is het met de geleibaan?

Slechter en slechter, zonder water wordt ze niet koud.

Samen gaan zij op het rooster, waar de olieman vlak onder den cylinder staat, terwijl hij massa's olie uit een groote kan tegen de geleibaan laat loopen, wanneer de kruiskop bij iederen slag neergaat, doch de geleibaan is te heet, en is telkens wanneer de slof over het oppervlak gaat zoo droog als het binnenste van een oven. De hand uitstekende laat de machinist haar gedurende een seconde op de gepolijste oppervlakte rusten, doch trekt ze onmiddellijk terug, daar de groote hitte pijn er bijna blaren op trekt.

Zet er water op.

De olieman geeft den assistent de oliekan en loopt naar het magazijn, waarna hij met een gutta-percha slang terugkomt. Hij schroeft één einde aan de waterleidingpijp, die langs de kolom der machine naar boven loopt, en maakt het andere mondstuk aan een oogbout onder aan den cylinder vast, zoo, dat een kleine straal water op de heete geleibaan loopt, dat in gloeiende droppels door den kruiskop wordt weggeworpen, terwijl hij bij iedere omwenteling der machine op en neer snelt. De olieman is weggezonden om het overige der machine na te gaan, terwijl de adsistent een mengsel van olie en zwavel gemaakt heeft, waarmede hij onder den gloeiende regen de geleibaan met behulp van een lange teerkwast iedere paar seconden besmeert.

De machinist, die naar de stookplaats is gegaan om de stokers aan te sporen, verschijnt weer op het platform beneden en roept. Hoe gaat er nu mee?

't Wordt slechter.

Nu, het is kwartier voor twaalf, roep de wacht en haal den hoofdmachinist van beneden bij die verduivelde geleibaan.

All right, en onder de cylinders vandaan komende, door en door nat van water en olie, gaat de adsistent naar boven om de wacht van den derde-machinist te roepen, waarna hij naar de hut van den hoofdmachinist gaat. Hij vindt dien heer in zijn hemdmouwen in een stoel zitten, bezig een paar laarzen aan te trekken en luisterende naar het geraas der machines beneden.

Waar stuit dit water op? is zijn eerste vraag, als de adsistent aan zijn deur komt. De lage druk geleibaan is heet, mijnheer.

Kunt ge het zonder water niet koud krijgen?

Neen mijnheer, het water staat nu twintig minuten op, en nog wordt het slechter.

Hoe zijn de middelkrukpen en het trustblok?

In orde mijnheer.

Overigens alles in orde?

Ja mijnheer.

All right, en de assistent gaat zoo vlug hij bij het slingeren van het schip kan naar beneden, nu een paar sporten der ladder naar beneden, als het schip over bakboord ligt, en dan zich vastklemmende aan de leuning ten einde niet languit naar beneden geworpen te worden, wanneer het naar de andere zijde overhaalt.

De machinist, die gedurende zijn afwezigheid zijn plaats op het rooster zoolang heeft ingenomen, laat nu den smeerkwast varen en gaat naar beneden om het vervangen der wacht te regelen. Binnen weinige minuten komt de hoofdmachinist naar beneden en kijkt naar de geleibaan: één blik is voldoende. De wijze waarop het gepolijste oppervlak droog en bijna rookende wordt gemaakt bij iederen slag, toont hem, dat indien hij slechts voor een twintigste gedeelte eener seconde zijn hand er op wilde leggen, het een blaar zou achterlaten: en zonder dralen geeft hij het bevel:

Haal den tweede-machinist.

Terwijl de adsistent heengaat zooals hem bevolen was, slaat men aan dek acht glazen, nauwlijks hoorbaar door het gedruisch van den wind over de schijnlichten, en acht slagen, helder en duidelijk, antwoorden van de machinekamer.

Vóór het geluid is weggestorven, zijn de derde-machinist en zijn wacht halverwege de ladder, ter welkomene vervanging hunner voorgangers, en de adsistent zucht, bij de gedachte dat hij beneden moet blijven totdat de heete geleibaan koud is, daar zij nu zooveel zorg vereischt dat de machinisten der wacht niet te gelijker tijd naar de geleibaan en de machines kunnen kijken.

Weer met den tweede-machinist naar beneden gaande, bevindt hij dat de geleibaan is beginnen te rooken en het water, dat door den hoofdmachinist er vol op gezet is, komt er in wolken stoom af.

Hier, mijnheer Smith, schreeuwt de hoofdmachinist als de tweede-machinist te voorschijn komt, haal die waarlooze slang, en leidt het water der middelgeleibaanleiding hier heen.

De wacht van acht tot twaalf is vervangen en allen gaan heen behalve de twee machinisten, en de wachthebbende machinist volgt den tweede naar het magazijn, met een tweede gutta-perchaslang, die zij aan de middelwaterleidingpijp bevestigen en naar de lage-drukmachine geleiden, waar de adsistent het mondstuk aanvat en de volle straal op het verticale vlak der geleibaan zet, die nu begint te vonken en een dof rooden band in het midden vertoont, die helderder en helderder wordt en langzamer breeder en breeder bij iedere op- en neergaande beweging van den kruiskop, en de slof over de spiegelgladde oppervlakte heengaat. Steeds loopt het water, dat wanneer het de verhitte oppervlakte van de geleibaan aanraakt, in wolken stoom verandert, waardoor de gestalten der beide machinisten heenschemeren, die in een regen van heet water staan, waarvan iedere droppel een scherpe en doordringende pijn veroorzaakt, als het tot op de huid doordringt en hen nu en dan dwingt onder het mompelen eener verwensching terug te wijken, als een heeter regen dan gewoonlijk op hen neervalt.

Achter hen staat de hoofdmachinist, stilzwijgend zich aan de leuning vasthoudend, de hielen zijner laarzen beknepen tusschen de ijzeren staven der roosters waarop hij staat, om zeevast te staan, als het schip stampt en overhaalt, en de tweede-machinist loopt heen en weer, order gevende aan den magazijnmeester de oliebakken vol te houden (waaruit de vierde-machinist de geleibaan besmeert), nu en dan het water afsluitende, en van tijd tot tijd de plaats van een der machinisten innemende, als zij, bijna blind en verstikt door het spattende water en de dampen der olie, van onder de cylinders vandaan komen om hun oogen eens uit te wrijven en water uit hun natte kleêren te wringen.

Minuut na minuut verloopt en de minuten kruipen voort tot lange uren en nog werken de machinisten door aan hun hevigen strijd tegen de machten der natuur, hun oogen tintelende van pijn, veroorzaakt door het heete zoute water en de brandende olie, hunne lichamen achter- en voorwaarts bewegende met het slingeren van het schip, zich met een hand vasthoudende, terwijl zij met de andere de waterstraal richten en de olie aanbrengen; iedere paar minuten door elkaar geschud als (de schroef uit het water gelicht wordende) de machine wil doorslaan en het rooster schudt waarop zij staan, alsof het van eschen staven in plaats van stevig ijzer was, terwijl de stoomer van voor tot achter trilt.

De passagiers blijven in hunne kooien slapen, of wakker gehouden door het ruwe weder, verwonderen zich onbestemd hoelang dat wel zal duren, en keeren zich dan om en trachten weer te slapen, in zalige onwetendheid omtrent alles wat beneden plaats vindt.

De uren kruipen langzaam voort, en als het begint te dagen wordt het weder beter en het schip begint rustiger te liggen. Ten spijt van al het water dat er op gezet is, wil de geleibaan evenwel niet kouder worden. De ontzaggelijke wrijving veroorzaakt door de groote snelheid der machine houdt de hitte staande en ofschoon het water dat er op gestaan heeft de temperatuur een weinig heeft verminderd, kan het de geleibaan niet tot de normale temperatuur terugbrengen. Het eenige middel is de machines langzaam te laten loopen, doch langzamer loopen is tegenwoordig het allerlaatste hulpmiddel op een oceaan-*racer*, aangezien de duur der reis over den Atlantischen Oceaan zoo nauwkeurig wordt afgemeten dat een stoomer dikwijls met een paar minuten slechts de vorige snelste reis slaat, en geen machinist zou het gevaar willen loopen de plaats te verliezen die zijn schip innam, door langzamer te gaan, zoolang hij veilig volle kracht kan loopen.

Het is vier uur, en als de acht glazen weer geslagen zijn, wordt de wacht van den derde-machinist wederom vervangen door die van den tweede; de derde blijft alleen beneden in plaats van den tweede wijl deze naar de geleibaan kijkt.

De hoofdmachinist gaat voor een paar minuten aan dek, doch komt dadelijk terug. Iets kouder? vraagt hij den vierde.

Neen mijnheer.

Zet haar op langzaam, mijnheer Smith — het bevel wordt eindelijk met tegenzin door hem gegeven.

All right mijnheer, en de tweede-machinist gaat naar het lagere platform, waarschuwt den derde de dempers te sluiten, en nu de stoom een paar pond zakt, sluit hij de smoorklep halverwege.

Zoodra de drie kolossale krukken van lieverlede tot halve kracht vertragen, is het plotselinge bedaren van het voortdurende geraas der machine bijna pijnlijk voor het gehoor, en het slaan der kleppen en het gerammel van zich bewegende massa's lossen zich op in verschillende geluiden, terwijl een lang gerekt gepiep komt van de heete geleibaan, die nu spoedig koud wordt onder de verminderde wrijving en flinke waterstralen.

De electrische lichten beginnen te verbleeken, nu een doffe, grauwe dageraad door de schijnlichten breekt.

De tweede-machinist, die nu vrij van wacht is, stuurt den derde op naar zijn hut, en aangezien de geleibaan nu zeer verbeterd is, worden de machines weer tot volle kracht aangezet, en gaat de hoofdmachinist ten laatste naar bed, daar de geleibaan steeds kouder wordt.

Het water blijft er gedurende eenigen tijd nog op staan, en nadat het afgezet is, gaan de twee machinisten beurtelings de geleibaan met olie en zwavel te smeren.

Het is bijna acht glazen voordat de tweede-machinist ten laatste verklaart dat de geleibaan in orde is, en zij kruipen van dek om te ontbijten en een weinig frissche lucht in te ademen voordat een nieuwe wacht begint. Zoodra de klok slaat gaan zij opnieuw naar beneden om weer vier vervelende uren op wacht door te worstelen, waarna zij zoo vermoeid zijn dat het oplichten der beenen pijnlijk is, en vlug bewegen een foltering. Toch zou een man, wanneer hij langs die machine gaande en voelende hare metalen en stangen, een oogenblik aarzelen de uitgestrekte hand terug te halen om dien zuigerstang te onderzoeken; zij zou verbrijzeld of onbruikbaar gemaakt worden door een meedoogenloozen slag van die machtige, onbarmhartige machine, waarmede gehandeld kan worden als met een gehoorzaam kind. Op den middag wordt de wacht van den vierde door die van den derde-machinist vervangen, en de twee door en door vermoeide machinisten krijgen ten laatste rust, na bijna zestien uur dienst in de machinekamer.

Te 4 uren vervangt de tweede den derden tot 8 uur, waarna de vierde opnieuw op wacht komt, en zoo gaat het dag en nacht in onveranderlijke eentonigheid door, tenzij iets onklaar loopt, totdat het schip Sandyhook passeert, langzaam door de *Narrows* opstoomt en op zijn ligplaats langszijde der kade te New-York gemeerd wordt.

En dan maakt een passagier de onschuldige opmerking: uw pret begint.

Werkelijk!, zegt de machinist waarmede

De oplossing der ministerieele crisis. Zooals men zich herinneren zal, heeft de *Arnh. Ct.* aan de leden der Eerste Kamer, die tegen Hoofdstuk Koloniën stemden, verweten, dat zij blijk gegeven hadden van gebrek aan politiek doorzicht. Het Kabinet toch werd in groote moeilijkheden gebracht, wegens de groote bezwaren, aan het vinden van een opvolger van den heer Keuchenius, in het algemeen van een minister van koloniën, die in het Kabinet paste, verbonden. De thans gedane benoeming van minister Mackay tot minister van koloniën heeft haar, naar zij meent, in het gelijk gesteld. „Niet dat wij, zegt de *Arnh. Crt.*, *deze* oplossing hadden voorzien; wij hadden eer verwacht, dat er na zeer lang zoeken de een of andere koloniale specialiteit, alleen in eigen oogen groot, zou gevonden worden om het opengevallen Departement te besturen, althans de zaken loopende te houden. Maar wij erkennen dat het misbaarlijk optreden der antirevolutionairen de moeilijkheden voor het ministerie nog heeft vermeerderd, en het gedwongen heeft tot eene oplossing, die het, indien het vrij geweest ware, wellicht niet zou hebben uitgedacht. Want met allen eerbied voor den heer Mackay kan een onpartijdig, onbevooroordeeld toeschouwer niets anders getuigen, dan dat het ministerie op het oogenblik, nu er zooveel brandende vraagstukken in Indië op oplossing wachten, *geen* minister van koloniën bezit. Zij die, met al hunne bekommering over de bekende manieren van den heer Keuchenius, zich over zijn optreden in dit Kabinet hebben verheugd, of althans getroost, met de gedachte dat hij door zaakkennis, kunde en geest- en werkkracht de aangewezen man tot handelen was, hebben 't nu te verantwoorden dat hij een opvolger heeft, die noch door persoonlijke ondervinding, noch door studie, noch door zaakkennis eenige betrekking tot de koloniën heeft, een met de beste bedoelingen vervuld, maar met geenerlei ervaring toegerust man. En die verantwoordelijkheid wordt te grooter, omdat de vrienden van Indië in de Eerste Kamer juist den grootsten stoot aan het afkeurend votum hebben gegeven: zij hebben thans bewerkt, dat de belangen der koloniën volkomen aan de partijdrift zijn ten offer gebracht.

„En de nieuwe minister van binnenlandsche zaken! Wij houden niet van perfide politiek, anders zouden wij in zijn optreden alleen dit lichtpunt kunnen ontdekken, dat deze aartsvijand van de openbare school de nieuwe onderwijswet met al die geestdrijverij, drift en scherpte zal ten uitvoer leggen, die de dragers van zijn naam in Europa en Zuid-Amerika beide kenmerken, en waardoor de reactie tegen de partijwet van 1889 slechts kan worden verhaast."

KUNST EN LETTEREN.

Schilderijen-verzamelingen.

Onze stadgenoot, de heer F. H. Wente, heeft zijn kostbare verzameling schilderijen in de loods op het Damrak ter bezichtiging gesteld.

In twee der zalen is zij opgehangen. De oude kunst in de middenzaal en de moderne in een der nevenzalen. Vooral onder de verzameling oude kunst komen schilderijen voor, die de aandacht van kenners zullen trekken. Een paar namen mogen dat bewijzen: Avercamp, Beeldenmaecker, Joost de Beer, Dirck van der Bergen, Sybrandt van Beest, Van Beyeren, Boudewyns, Jan Brueghel, Jan van Bijlert, Michiel Carré, Jacob Willemsz Delff, Govert Flinck, Jacob Gellig, Henricus Goltzius, Jan van Goel, Jan van Goyen, Meindert Hobbema, Arnold Houbraken, Jacob Jordaens, Thomas de Keyser, Albert Jansz. Klomp, Jan en Klaes Molenaer, Paulus Moreelse, Netscher, Isac van Ostade, Paulus Potter, Frans Pourbus, Jacob van Ruisdael, Rembrandt, Santvoort, Jan Steen, David Teniers, Gerard ter Borch, Van Tol, Adriaen van Utrecht, Dirk Valkenburg, Adriaan van de Velde, Jan Wijnants en Adam Willaerts van de Hollandsche en Vlaamsche scholen; Salvator Rosa, Francesco Albani en Cammedo van de Italiaansche school; Juan Antonio Escalante, Murillo en Velasques de Silva D. Diego van de Spaansche school. Achter enkele dezer namen zal men in den catalogus een vraagteeken vinden. Men weet nl. niet van alle schilderijen of ze van de schilders zelf of van hun leerlingen zijn.

Wij hebben met groot genoegen gezien, dat de heer Wente wat werk heeft laten maken van het uiterlijk der zalen.

De wanden zijn nu voorzien van een lambrizeering, waarop de schilderijen rusten, voor de deuren hangen gordijnen, smaakvol geplooid, hier en daar staat een oud-Hollandsche kast met een mooi blauw stel, een tafel en wat stoelen, en in het midden en in de hoeken spreiden groene sierplanten hun breede bladeren uit. Er is met weinig middelen iets smaakvols tot stand gebracht. De schilderijen hangen hier eenigszins huiselijk in een omgeving waaraan de schilder gedacht kan hebben, toen hij ze schilderde.

Ontwerpers van volgende schilderijententoonstellingen mogen er een voorbeeld aan nemen.

De heeren De Vos en Le Grand zorgden met veel smaak voor de stoffeering, en de antiquaar Speijer stond de antieke meubelen kosteloos voor het goede doel af.

Velen zullen ongetwijfeld op het Damrak eens een kijkje gaan nemen. Zij doen daarmede ook een weldadig werk, want de opbrengst der entrée-gelden wordt tusschen Liefdadigheid naar Vermogen en het Burgerziekenhuis verdeeld.

In *De Brakke Grond* waren heden de kabinetten ten toon gesteld, nagelaten door den welbekenden Amsterdamschen makelaar Abel Langerhuizen, van mevrouw de Wed. Schiffer van Bleiswijk te 's-Hage en van den heer J. van der Chijs te Delft.

Het nieuwe en het nieuwste hangt hier bijeen en zóó, dat het een het ander geen schade doet. *Marines* van Mesdag en van Louis Meijer; *zomers* van Schelfhout en van Th. de Bock; *winters* van B. C. Koekkoek en van Oldewelt, enz. Onder de stadsgezichten vinden wij eenige bijzonder fraaie van J. Weissenbruch en C. Springer, onder de figuurschilderijen troffen een kapitaal schilderij van Landelle: *La Messagère des tempêtes*, waarvan evenwel de firma Frederik Muller, door het aanbrengen groen en bloemen, een boschnimf heeft gemaakt. Verder een zeer fraai qualiteit van Brillouin, *Het schildersatelier;* David Bles, *Het troostbaar Weeuwtje;* Corn. Bisschof, *De Aalmoes (Hindeloopen);* Artz, *Op bezoek bij grootmoeder;* en een kapitaal schilderij met veel atmosfeer en zonneschijn, *De kleine herderin* getiteld. Eindelijk noemen wij nog een Isaäc Israëls, *De morgensoep in de kazerne*, waarop de meesterlijke verdeeling van licht en ruimte de aandacht trekt.

Concertgebouw.

Velen zullen zich het wereldberoemde Florentiner-quartet nog herinneren met zijn genialen aanvoerder Jean Becker. Toen dit quartet werd ontbonden, bleef Jean Becker kunstreizen maken met zijne kinderen, waaronder zijne dochter Jeanne (piano) en zijn zoon Hugo (violoncel). Voor een tiental jaren liet deze kunstenaarsfamilie zich ook hier ter stede hooren en trok vooral de jeugdige Hugo de aandacht. Hij gaf toen de schoonste beloften voor de toekomst. Welnu die verwachting is niet beschaamd geworden. Bij zijn optreden op het abonnementsconcert van Donderdag jl. bleek dadelijk, dat men te doen had met een kunstenaar van den eersten rang. In vele opzichten kan men hem vergelijken met den violist Hugo Heermann, even als Becker te Frankfort a./M. gevestigd. Ook Becker bespeelt een prachtig instrument, weet daaraan een zeer welluidenden toon te ontlokken, bezit eene buitengewoon ontwikkelde techniek en heeft een edele voordracht, zonder eenig effectbejag. Hij bracht ten gehoore een concert voor violoncel in D moll van J. Raff met orkestbegeleiding, largo van Bocherini, Menuetto (eigen compositie) en Tarantelle van Popper. Het concert van Raff is hier niet veel gespeeld. Het is een werk, waarin wel geen nieuwe wegen worden bewandeld, doch dat den solist gelegenheid geeft zijne verschillende eigenschappen ten toon te spreiden; ook is het schoon geïnstrumenteerd. Hierin gaf Becker proeven van zijn merkwaardig talent. Ik vermeld slechts de moeilijke cadans in het eerste allegro. Ook in de kleinere nummers met pianobegeleiding wekten zoowel de smaakvolle voordracht in de cantilenes als de fabelachtige technische vaardigheid in het passagewerk de grootste bewondering. Warme toejuichingen vielen den kunstenaar ten deel; herhaalde malen werd hij teruggeroepen en hij betoonde zijne dankbaarheid door het „Spinnlied" van Popper ten beste te geven.

De orkestwerken bestonden uit de ouvertures „der Freischütz" van Weber en „Sakuntala van Goldmark en de sinfonie No. 4 (D. moll) van Schumann, terwijl door de heeren A. Fransella en H. Carpentier eene tarantelle voor fluit en klarinet met orkestbegeleiding van Saint-Saëns werd voorgedragen. Dit geestige nummer, dat men voor het eerst te dezer stede hoorde op een der concerten van de Meininger kapel onder Hans von Bülow, werd verdienstelijk wedergegeven. In den aanvang was er echter een gering verschil in de stemming der beide solo-instrumenten.

De beide ouvertures werden met groote eenheid en schakeering ten gehoore gebracht, maar bovenal verdient de vertolking van Schumann's fraaie sinfonie, op. 120, in 1845 gecomponeerd en in 1851 gedeeltelijk omgewerkt, geroemd te worden. Dit heerlijke werk werd zoo geheel in den stijl en zoo fijn uitgevoerd, dat Kes en zijne wakkere schare, hiervoor den hoogsten lof verdienen. Ook de begeleiding van het violoncel-concert was uitstekend.

Parkschouwburg.

SIGRID ARNOLDSON. — MIGNON.

Ten gevolge der vreeselijke ramp, die den Stadsschouwburg getroffen heeft, had Vrijdag de opvoering van Mignon plaats in den Parkschouwburg, welke door een even talrijk als uitgelezen publiek bezet was.

Thans schitterde Sigrid Arnoldson in hare volle kracht. Hare geheele persoonlijkheid, de gaven, die zij van de natuur ontvangen heeft, kortom alles wat zij bezit, maken haar tot eene vertolkster dezer partij bij uitnemendheid. Ik zou in herhalingen vervallen indien ik hare créatie in onderdeelen besprak. Reeds meermalen toch trad zij te dezer stede in deze rol op. Alleen zij vermeld, dat zij door de ervaring sedert dien tijd opgedaan, thans een volkomen afgerond geheel geeft. Zij zingt deze partij, zooals die door den componist Thomas voor eene andere groote zangeres is gewijzigd. Zoo werd o. a. de bekende Romance „Connais-tu le pays" een toon hooger (in Es dur) gezongen en de Styrienne in de 2e acte met verschillende versieringen en een cadeence aan het slot uitgevoerd. Zoowel door haar zang als door haar spel wist de begaafde kunstenares aller harten te veroveren. Daverende bijvalsbetuigingen weêrklonken telkenmale, niet het minst na de zooeven genoemde Styrienne, toen haar eenige keurige bloemgeschenken werden vereerd. Zij herhaalde daarop het 2e couplet, waarna de geestdrift ten top steeg en de fanfares van het orkest zich aan de toejuichingen harer hoorders paarden.

Wat de overige medewerkenden betreft, werd Philine vertegenwoordigd door eene dame op het programma aangeduid met * * *. (Ik vernam dat zij aan de opera te Mons verbonden is.) Deze Philine is zeker 25 jaar geleden uitstekend geweest. Thans was er veel verbeeldingskracht toe noodig om zich voor te stellen, dat Wilhelm Meister zich zoo aangetrokken gevoelde door de schoone coquette Philine. Aan de waarheid ben ik echter verschuldigd te vermelden, dat zij als zangeres vele verdiensten heeft. De stem is, vooral in het hooge register, nog fraai van klank en zij heeft blijkbaar eene goede school doorloopen, althans de coloratuurpassages werden met groote virtuositeit uitgevoerd. Met de Polonaise *Je suis Titania la blonde* behaalde zij dan ook werkelijk een welverdiend succes.

Waarom „le jeune Frederic", een *travesti*-rol, door den heer Gaultheil werd vervuld, is niet duidelijk en dit strekte niet om de illusie te verhoogen.

Hoogst verdienstelijk was de bas Mazuni als *Lothario*. Hij wist van zijne fraaie stemmiddelen in deze dankbare rol partij te trekken en was ook als tooneelspeler zeer bevredigend. Floriatti vertegenwoordigde *Laerte* op geestige wijze, evenzoo Donval, *Jarno*. Het meest, na Arnoldson, trad echter Barbe op den voorgrond, door zijne voortreffelijke vertolking van Wilhelm Meister. Daar ook hij, in deze rol, herhaaldelijk in dit blad is besproken, kan ik volstaan met de vermelding, dat hij meermalen warm werd toegejuicht en o. a. het tweede couplet der romance „Elle ne croyait pas dans sa candeur naïve" moest herhalen.

Het orkest (uit het Concertgebouw), onder leiding van den wakkeren Granier, was uitstekend.

ALBERT.

De zangvereeniging *Kunst na Arbeid* geeft Donderdagavond e. k. in het lokaal *Stroucken* een uitvoering ten voordeele der Vereeniging *Kindervoeding*.

Door den heer J. van Gogh, zoon van wijlen den vice-admiraal Van Gogh, is in bruikleen aan het Nederlandsch Museum te Amsterdam afgestaan een groote gouden beker met deksel, rijk versierd met drijfwerk, camée en kostbare steenen, door Froment Meurice te Parijs vervaardigd en aan genoemden vice-admiraal bij zijn vertrek uit Nederlandsch-Indië door vrienden en belangstellenden vereerd.

Door den heer W. F. Sikman, resident van Benkoelen, zijn aan 's Rijks Ethnographisch Musum ten geschenke gegeven eenige modellen, op een vijftiende der ware grootte, van voorwerpen gebruikt gedurende het jaarlijks, in de Mohamedaansche maand Moharram, ter hoofdplaats van Benkoelen en in de afdeeling Kroë, gevierd wordende Hasan-Hoseinfeest, ook wel Taboetfeest of Asjoera genoemd. De beschrijving komt voor in de *Staatscourant* van 23/24 Febr. Den schenker is de dank der Regeering betuigd.

ZEE- EN LANDMACHT.

De kapt. t./z. C. A. Le Bron de Vexela, commandant van het eskader der kon. Nederl. marine te Atjeh, heeft, volgens een te Maastricht ontvangen telegram, het commandement aan zijn opvolger overgegeven en is naar Batavia vertrokken, teneinde het bevel te aanvaarden over het schroefstoomschip *Van Galen*, waarmede hij naar Nederland zal repatrieeren.

De proeven met electro-schoktorpedo's op het Haringvliet bij Hellevoetsluis, hebben gisteren met uitstekend gevolg plaats gehad onder leiding van kapitein De Fremery van het korps torpedisten.

SCHOOL EN KERK.

Benoemd tot hoofd der school te Zandvoort de heer C. v. d. Werff Czn. aldaar; te Oostwoud (bewaarschool) mej. N. Raisig te Hoorn; tot onderwijzer te Breda de heeren H. Kuylaars te Uden en J. C. P. Kokkeel te Teterincen; te Wildervank (Chr. school) de heer W. de Boer te Dedemsvaart; te Bergen-op-Zoom (instituut Brogtrop) de heer G. J. Kuypers te Aageren-Bemmel; te Hoogeveen (Chr. Nat. school) de heer J. Slaa Jzn., onderwijzer aan de Chr. school te Spijk; te Rotterdam (Chr. school) de heer F. A. van den Berg te Zeist; te Middelburg (Chr. school) de heer F. A. N. Dikkenberg te Zeist; te Dreischor de heer Snouck te Goes; te Roderwolde de heer R. Kuipers te Uithuizermeeden; te Scharnegoutum (Christelijke school) de heer D. Quasné, onderwijzer aan de Chr. school te Friezenveen; te Hummeloo de heer G. Drost te Drempt; te Kolham de heer J. H. Blauw aldaar; te Oldeboorn de heer B. Kloosterman te Rottevalle; te Avereest (Chr. slhool) de heer F. ten Kate te Nijkerk o. d. Veluwe; te Kootwijkerbroek (bijz. school) de heer H. Pegman te Bennekom; te Nijkerk (R.-K. school) de heer J. M. Carprau; te Enschede (fabrieksschool) de heer H. Postma; tot onderwijzeres te Pernis (bijz. school) mej. W. Spruyt aldaar; te Tolen mej. W. P. Bal te Oosterland; te 's Graveland mej. J. L. Beusekom te Benschop; te Goes mej. K. S. S. G. Ezerman te Zieriksee; te Nieuw-Vennep (chr. school) mej. A. Visser te Kouderke; te Wijthmen mej. G. W. Fikkert te Almeloo; te Groningen mej. G. Kruze te Eelde; te Peins (nutt. handw.) mej. N. Veenstra te Nied.

Een commissie uit de Rem. Broederschap, waarvan de Heeren J. G. Nijhoff voorzitter, en A. P. G. Jorissen secretaris zijn, heeft een rondschrijven verspreid waarin wordt gewezen op de uitbreiding van de Broederschap, in de laatste jaren.

De inkomsten zijn evenwel niet vooruitgegaan. Sommige predikantstraktementen zijn ook onvoldoende. Het is dus duidelijk „dat er zeer dringend behoefte bestaat aan financieelen steun, vooreerst om de vlottende gemeenten een eigen predikant te verschaffen...., ten andere om zoo mogelijk de kleinere traktementen eenigermate met de bestaande behoeften in evenredigheid te brengen."

Men rekent van minstens *f* 100.000 noodig te hebben, en hoopt die te erlangen door giften en aandeelen in een renteloze leening. De leening komt geheel ten laste der Broederschap en wordt aangegaan voor den tijd van dertig jaren. De ter leen ontvangen gelden worden uitgezet en van de renten, berekent tegen 3½ pCt., zal telkens 2 pCt. worden gekapitaliseerd. Hierdoor zal na 30 jaar een gelijk kapitaal als het geleende zijn bijeengebracht, zoodat dit den leeners kan worden gerestitueerd en de Broederschap dan tevens in het bezit van een gelijke som zal gekomen zijn. Op die wijze wordt slechts de rente van het geleende der Broederschap ten geschenke gegeven; het kapitaal zelf komt den eigenaar ten slotte ongerept weer in handen. Deze leening wordt gesplitst in aandeelen van *f* 500, *f* 250, en *f* 100.

RECHTSZAKEN.

Voor de arrondissements-rechtbank te 's-Gravenhage werd Vrijdag eene zaak behandeld, voor bouwers niet zonder belang.

Door den eigenaar van terreinen nabij de Hobbema- en Rubensstraat werd aan B. en W. van 's-Gravenhage, met overlegging van een bouwplan, vergunning verzocht de Rubensstraat te verlengen. Op die aanvrage werd hem door B. en W. officieel geantwoord, dat zij het ingezonden plan niet aan de goedkeuring van den Gemeenteraad konden onderwerpen, omdat de straat, welke de eigenaar wilde verlengen, nergens aansloot aan eene openbare straat der gemeente toebehoorende. (De straat, waarop de nieuwe zou aansluiten, is nog niet aan de gemeente overgedragen). Met andere woorden: de gemeenteraad heeft met *dit* plan niets te maken; de bouwverordening is hierop niet van toepassing. Aldus redeneerde de gemachtigde van den beklaagde mr. W. van Rossem Bzn., doch het O. M. legde dit antwoord van B. en W. niet zóó uit, gelijk aanstonds zal blijken.

De eigenaar van het terrein nu begon met de straat overeenkomstig een bestaand stratenplan door te trekken, en er verrezen een drietal huizen, doch nu werd hij vervolgd, beklaagd van eene straat te hebben doen aanleggen zonder dat door B. en W., krachtens de verordening op de bouwpolitie, lengte, breedte en hoogte daarvan waren bepaald. De kantonrechter sprak den beklaagde vrij, doch de ambtenaar van het O. M. bij het kantongerecht kwam van dat vonnis in appèl.

De subst.-off. van justitie bij de rechtbank, mr. baron De Vos van Steenwijk, achtte het vonnis van den kantonrechter niet juist gewezen, achtte de bouwverordening der gemeente 's-Gravenhage overtreden, en vorderde veroordeeling van bekl. tot eene geldboete van *f* 25.

De gemachtigde van bekl. noemde deze vervolging eene hoogst *vexatoire* vervolging. De eigenaar van het terrein heeft de straat doen aanleggen zoodanig, dat al had de gemeenteraad de richting enz. bepaald, zij niet anders had kunnen wezen. Maar er is meer. B. en W. zeggen eigenlijk: de gemeenteraad heeft hier niets te zeggen, hij heeft met dit plan niets te maken, want art. 1 van de bouwverordening is hier niet van toepassing. Hier geld art. 265 B. W.

Het opleggen van straf zou zijns inziens tot eene onrechtmatige daad aanleiding geven. Gesteld dat beklaagde veroordeeld worde, wat zal dan daarvan het gevolg zijn? Dat B. en W. het recht hebben de drie huizen welke reeds aan de nieuwe straat gebouwd zijn, te doen wegbreken en in plaats van orde zal daardoor wanorde worden gesticht, want de bewoners van die huizen zullen dan gedwongen worden hunne woningen te verlaten. Pleiter achtte het vonnis van den kantonrechter juist gewezen, en concludeerde tot bevestiging daarvan.

De subst. off. van justitie kwam op tegen de bewering, dat de ingestelde vervolging eene vexatoire zoude zijn. Door bekl. is geen request aan de gemeenteraad gericht, maar aan B. en W. Toen B. en W. hem het reeds medegedeelde antwoord gaven, had hij niet met bouwen moeten beginnen, maar zich tot den gemeenteraad moeten wenden. Voor wegruiming der huizen behoeft bekl. niet bevreesd te zijn, wanneer werkelijk de richting, lengte, breedte en hoogte van de straat overeenkomstig het bestaande stratenplan zijn. Spr. volhardde bij deze vordering, want wordt beklaagde vrijgesproken, dan zou art. 1 van de verordening op de bouwpolitie voortaan niets meer beteekenen.

Na repliek van den gemachtigde werd de uitspraak bepaald op Donderdag a. s.

Eene voor de spoorwegmaatschappijen niet onbelangrijke rechtsvraag werd Vrijdag voor den Hoogen Raad bepleit.

Een koopman te Neede ontving geruimen tijd geleden per Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij een wagen steenkolen. Bij de lossing was hij persoonlijk in den wagen, die op dood spoor stond, aanwezig, toen plotseling een rangeertrein tegen dien wagen aanliep. De man viel voorover en bekwam eene vrij ernstige verwonding. Dientengevolge dagvaardde hij de Maatschappij om hem *f* 14,000 schadevergoeding te betalen, doch deze vordering werd door de Amsterdamsche rechtbank afgewezen op grond dat hij niet bewezen had, dat de schade hem door schuld, nalatigheid of verzuim van de zijde der Maatschappij was toegebracht. Een ingesteld hooger beroep mocht niet baten, en zoo werd de zaak ter kennisneming van den Hoogen Raad gebracht. Voor den eischer werd het woord gevoerd door mr. H. A. van Raalte. Deze betoogde in hoofdzaak dat art. 1 der spoorwegwet ten doel heeft de spoorwegmaatschappijen aansprakelijk te stellen voor alle schade, bij de uitoefening van den dienst ontstaan, tenzij zij bewijzen, dat de schade buiten hare schuld is ontstaan, en dat die aansprakelijkheid niet alleen bestaat waar het geldt het vervoeren van personen, maar ook daar aanwezig is, waar door schuld, nalatigheid of verzuim der Maatschappij aan een persoon schade werd toegebracht. Tot staving dezer stelling beriep pleiter zich op de geschiedenis van art. 1 der wet van 1859, welk artikel later art. 1 der wet van 1875 is geworden. Uit de destijds in de Tweede Kamer gevoerde debatten meende hij te mogen afleiden, dat de bedoeling geen andere was dan deze, om de ondernemers van spoorwegen hier te lande aan dezelfde uitgebreide aansprakelijkheid te onderwerpen, welke de Duitsche wet kent.

Van een ander gevoelen was de advocaat der verweerderesse, mr. A. M. van Stipriaan Luïscius.

Naar zijne meening had art. 1 der wet van 1859, hetwelk, zooals gezegd, onveranderd is overgenomen in de thans geldende spoorwegwet, geen andere strekking dan om de aansprakelijkheid van den ondernemer van den spoorwegdienst, die reeds krachtens de artikelen 91 en 345, 2e lid Wetboek van Koophandel, voor goederen gold, uit te breiden tot het vervoer van personen, zonder echter dien ondernemer te onderwerpen aan den bijzonderen bewijslast bij die artikelen bedoeld, waar het gold andere schade dan bij vervoer, aan personen toegebracht. Ook mr. Van Stipriaan beriep zich op de beraadslagingen der Tweede Kamer op dit stuk, meer speciaal op het gesprokene door mr. J. R. Thorbecke, ten betooge, dat art. 1 alleen regelt de verhouding tusschen den ondernemer van den spoorwegdienst, die het vervoer op zich neemt, en dengene, die zijn persoon aan hem ten vervoer toevertrouwt.

De procureur-generaal zal 7 Maart a. s. in deze zaak conclusie nemen.

LANDBOUW EN VISSCHERIJ.

Aan het proefstation der hoogeschool te Wisconsin is de volgende proef genomen om den invloed na te gaan van het drinkwater op de gezondheid en de melkopbrengst van koeien. Zes koeien werden in twee groepen van drie verdeeld. Elke koe ontving voor dagelijksch voederrantsoen 5 pond (1 pond = 454 gram) zemelen, gemengd met 2 pond gebroken haver, en 6 pond hooi alsmede haksel van maisstroo zooveel als de dieren vreten wilden. Gedurende den proeftijd, van 21 Jan. tot 25 Maart 1889, werden de dieren twee keer daags gevoederd en een keer gedrenkt. Bij overigens gelijk voeder ontving de eene groep drinkwater van 0° C. en de andere van 21° C. In den proeftijd werden drie periodes aangenomen elk van 16 dagen en werd aan het einde van de eerste en tweede periode de temperatuur van het drinkwater van elke koe omgekeerd om de verschillen in de melkopbrengst van elk der koeien afzonderlijk te bepalen.

De uitkomst was als volgt:

1. Bij gebruik van warm water was de opbrengst aan melk dagelijks per koe 1.001 pond meer.
2. De koeien dronken dagelijks gemiddeld per stuk 63 pond koud en 73 pond warm water, van het laatste dus 10 pond meer.
3. Bij het drinken van warm water vraten de koeien meer dan wanneer zij koud water kregen, en wel dagelijks per koe 0.74 pond.
4. De melkopbrengst steeg met de hoeveelheid water die de koeien dronken, hetzij warm, hetzij koud, en wel werd gemiddeld voor 100 pond water 1 pond melk meer verkregen.
5. Zij verbruikten aan droogvoeder voor elk pond melk 1.44 pond bij warm water, 1.54 pond bij koud water.
6. Toeneming van de hoeveelheid gedronken water van dezelfde temperatuur ging gepaard met toeneming van het watergehalte der melk zonder een noemenswaardig stijgen van hare droge stof.
7. Door verhooging van temperatuur werd eene grootere hoeveelheid stof in de melk verkregen dan door vermeerdering van de hoeveelheid gedronken water.
8. In de procentische hoeveelheden water in de melk kwamen afwisselingen voor, op en neer gaande met de hoeveelheid gedronken water.
9. Vijf van de proefdieren dronken liever warm water, een gaf aan ijswater de voorkeur.
10. Met uitzondering van eene enkele vraten en dronken de koeien minder gedurende de koudwaterperiodes en hadden zij hooger levendgewicht aan het einde van deze tijdperken.

Omgekeerd was haar gewicht geringer op het einde der warmwaterperioden met drie uitzonderingen.

De *Landwirth*, waaraan dit is ontleend, voegt er bij dat de proef belangwekkender geweest zou zijn, als de koeien ook water van eene andere temperatuur gekregen hadden, om uit te maken welke de doeltreffendste warmte van het drinkwater is. In allen gevalle leert de proef van welken belangrijken invloed het water op de melkopbrengst is.

(*Landb. Ct.*)

Uit Vlaardingen wordt ons i. d. 22 Febr. gemeld: De aanvankelijk gunstige uitkomsten van de beugvisscherij zijn thans geheel veranderd. Behoudens enkele gunstige uitzonderingen zijn de vangsten van de laatst aangekomen schepen beneden het middelmatige, terwijl bovendien ten gevolge van de tijdelijke opheffing der vasten, de prijzen eene zeer aanzienlijke verlaging hebben ondergaan. De volgende schepen kwamen deze week hier binnen: Noordster met 15 ton visch en 1 ton leng; Stella Maris met 19 ton visch en 1 ton leng; Adriana met 28 ton visch en 4 tong leng; Charlotte met 18 ton visch en 2 ton leng; Trio met 17 ton visch en 1 ton leng; Nijverheid I met 28 ton visch en 3 ton leng; Nijverheid II met 40 ton visch en 7 ton leng en Concurrent met 22 ton visch en 1 ton leng. De prijzen in den afslag liepen terug voor visch van *f* 48 tot *f* 38 en voor leng van *f* 33 op *f* 25 ton.

ALLERLEI.

In het begin dezer maand werd te Haarlem eene vergadering gehouden van belanghebbenden bij het „Haarlemsch ondersteuningsfonds bij ziekten en ongevallen", in welke vergadering het, zooals gemeld werd, nogal Spaansch toeging. Naar aanleiding van het besluit door het bestuur, met het oog op de heerschende ziekte, genomen, om het ziekengeld, tijdelijk tot op 1/3 te verminderen werden de leden van het bestuur voor veel leelijks uitgemaakt. Voornamelijk de sociaal-democraten grepen deze gelegenheid aan, om propaganda te maken voor hun ziekenfonds, wat dan ook ten deele is gelukt.

Reeds dadelijk nadat het gesprokene in die vergadering bekend was geworden, teekenden eenige achtenswaardige stadgenooten daartegen verzet aan, en de commissarissen van het fonds, de heer Jan D. Brouwer, Coenraad van Cuyk en W. Plaatzer van den Hull, maken nu een verslag openbaar, behelzende de rekening en verantwoording van het fonds over het tijdvak 1 Juli 1889 tot 1 Febr. 1890, waaruit o. m. blijkt:

Het aantal leden is van 852 tot 766 gedaald. De ontvangsten bedroegen gedurende dat tijdvak *f* 3550.53½, de uitgaven *f* 3438.74½, zoodat er een voordeelig saldo is van *f* 111.79. Het waarborgfonds, *f* 2500, is in zijn geheel aanwezig.

De maatregel, om tijdelijk het ziekengeld tot op 1/3 terug te brengen, is in overeenstemming met de commissarissen genomen, en daar deze, zooals blijkt uit het bijgevoegde advies van mr. Th. de Haan Hugenholtz, de leden vertegenwoordigen, is er volkomen in orde gehandeld en kan er dus geen sprake zijn van eigendunkelijk optreden der bestuursleden.

Gedurende de 4 eerste jaren dat het fonds bestond, hebben de bestuurders jaarlijks voor hunne werkzaamheden *f* 111.44½ ontvangen, doch in het tijdvak waarover het verslag loopt, hebben zij alle werkzaamheden kosteloos verricht, omdat de kas niet toeliet eenig honorarium te geven.

Het waarborgfonds mag nooit worden aangesproken voor de uitbetaling der ziekengelden, maar strekt alleen tot zekerheid van het richtig beheer van het bestuur en de boden.

Wegens de voortdurende werkloosheid te Purmerend, zal aldaar door eene commissie eene collecte langs de huizen der ingezetenen worden gehouden, om uit de opbrengst daarvan eene uitdeeling van levensmiddelen en brandstoffen te kunnen houden.

Op de Pannehoef onder Rijsbergen bij Breda heeft in de bosschen, toebehoorende aan den heer H. A. D. van der Meer Jr., te Breda, een brand gewoed, waarbij ruim 2 bunders verbrand zijn. Zonder de spoedige hulp van de opzichters en werklieden waren zeker zeer uitgestrekte mastbosschen een prooi der vlammen geworden. Het is niet ontdekt, hoe in dit jaargetijde de brand is kunnen ontstaan.

---

hij spreekt. Nu ja, indien het geheel losmaken en nakijken dezer machine in vijf dagen pret is, dan begint onze pret.

De machines nazien! wel, wat ter wereld is dan niet in orde? zij werkt toch goed, en heeft zoo van af Liverpool steeds gedaan.

Jawel, doch zij moet de terugreis ook goed werken, is het antwoord, en de passagier, die niet meer blijken van onwetendheid wil geven, loopt langzaam heen.

In alles moet de geheele terugreis goed werken, en niets wordt aan kansen overgelaten. Iedere dag, van 's morgens tot 's avonds, en menigmaal 's nachts door, werken de machinisten er aan, de ketels schoonmakende en ieder bewegend deel der machine naziende, ten einde zeker te zijn dat niets verkeerd is of kans heeft onklaar te geraken gedurende den volgenden tocht over den Atlantischen Oceaan. Slechts door onophoudelijke zorg kunnen de kolossale machines van onze hedendaagsche paketstoomers in orde gehouden worden, en de honderden reizen, jaarlijks op tijd gedaan over den Westelijken Oceaan, toonen aan hoeveel zorg aan deze machines wordt besteed.

In het seizoen blijven de schepen gewoonlijk niet langer dan vijf of zes dagen te New-York, waarna de *Atalanta*, met gepolijste machines en schoon zooals zij aankwam, en er uitziende alsof zij nooit waren aangeraakt, hoewel zij geheel uit elkaar waren geweest, achteruitstoomende van de kade in de Hudsonrivier, rondzwaait en langs Castle-Garden en het Bartholdistandbeeld der vrijheid de rivier afstoomt en door de *Narrows* heen, met haar steven naar het Oosten gericht, met volle kracht voortstoomt. Nu is er kans op een vluggen overtocht, daar wind en stroom gewoonlijk gunstig zijn om de Oost gaande, en voorwaarts spoedt de statige stoomer. Spoedig verdwijnt het land aan de kim, en het schip komt in den warmen, vochtigen dampkring van den golfstroom.

Het is een warme rustige dag in het midden van den zomer, er loopt een lange, kalme deinig. Er is een licht briesje recht van achteren, doch het schip gaat even hard als de wind, en de zeilen hangen slap en slaan tegen stengen en touwwerk. Wanneer men de trap naar de machinekamer afgaat, bemerkt men hoe bedompt en doodelijk zwaar de lucht is, die een doffe hoofdpijn veroorzaakt. De machinist van de wacht sleept zichzelf voort, alsof zijn ledematen van lood waren, en zelfs de machines schijnen niet met de gewone kracht voort te gaan. Wanneer wij door den tunnel gaan, die de machinekamer met de stookplaats verbindt, worden wij door den verstikkenden dampkring bijna teruggedreven. Geen zuchtje wind komt door de luchtkokers, en de hitte is zoo groot, dat men een gevoel heeft alsof er een stuk lood in de ooren zit, en de stem klinkt dof en ver weg.

De stokers zijn naakt tot op de heupen en de machinist is weinig dikker gekleed, alleen te onderscheiden door den gouden band en het schild op zijn pet, terwijl hij van het eene vuur naar het andere gaat, de stokers bevelen gevende, of het water in de ketels regelend.

Ten spijt van de hitte, branden de vuren flauw, bij gebrek aan lucht, en de stokers aangezet, men kan bijna zeggen voortgedreven, door den machinist, doen alles wat zij kunnen met riek en schop, om stoom te houden, terwijl het zweet in stroomen langs hun met kolenstof bevuilde lichamen loopt, en hen streept gelijk zebra's.

Ieder op zijn beurt wijkt uitgeput terug en wordt door een ander opgevolgd, die de zware stookhaak ter hand neemt en het vuur oprakelt; doch alles zonder gevolg, want ten spijt van alles wat zij kunnen doen, wil de stoom niet rijzen. In technische taal: het is moeielijk stoomhouden, en tenzij de wind verandert of sterker wordt, zal het zoo blijven.

Dit werk vol te houden zonder te drinken is onmogelijk, en de stokers gebruiken een ongelooflijke hoeveelheid water; doch ten spijt aan al den lof, door de afschaffers dezen drank toegezwaaid, is het gevaarlijk wanneer er te veel van gedronken wordt, vooral bij groote hitte, en op het oogenblik heeft een der manschappen krampen in de maag, door het overdadig gebruik, en moet aan dek gedragen worden, de anderen achterlatende bij de weerbarstige vuren. Van tijd tot tijd gaat er een naar boven om zijn bonzend hoofd op het dek neer te leggen, wat frissche lucht in te ademen en zoo mogelijk een weinig kracht te verzamelen, voor en aleer opnieuw beneden in het afschuwelijk hol het werk voor de vuren te beginnen. De voorstookplaats is zelfs heeter dan de andere, en de hoopen kool en asch, die daar liggen, het plotseling schitterende licht, als de vuurdeuren worden geopend en weder gesloten, de karretjes kool uit de kolenremmen geduwd en ledig terugkeerende, de achtputsen in de luchtkokers op en neer gaande, waarmede de asch aan dek geheschen wordt om over boord geworpen te worden, het gedruisch der stukken steenkool op de ijzeren vloerplaten, het slaan der vuurdeuren en stookijzers en schijnbare algemeene verwarring doet iemand zich afvragen: zou Dante ter verklaring zijner „Inferno" niet de stookplaats van een trans-Atlantischen stoomer gebezigd hebben, indien hij zoo iets gekend had. De vuren hier zijn even slecht als de andere, zij willen niet goed branden en de machinist en twee der meest geharde stokers trachten de stoom te doen rijzen door de kolen om te werken. De vorige werpt de deur van het eerste vuur open en houdt het ijzeren schild op, ten einde den hevig verblindenden gloed te keeren, terwijl de eerste man het zware stookijzer in het vuur duwt *om het op te poken*, waardoor een regen van gloeiende asch in de *aschpit* valt. Twee minuten hard en zwaar werk en de man treedt bijna uitgeput terug, het schild wordt weggenomen, en de tweede man, met een schop in de hand in het volle schitterende licht van het machtige vuur, schiet schop achter schop steenkolen in het vuur, totdat hij de gloeiende massa met een rookende laag versche steenkool bedekt heeft, waarna de deur weer dichtslaat.

Vuren *oppoken* is evenwel zeer zwaar werk, en de eerste man, genoodzaakt met werken uit te scheiden, gaat voor een paar minuten aan dek, ten einde te trachten een weinigje frissche lucht in te ademen. De schop wordt neergelegd en de tweede man grijpt het verlaten stootijzer en begint met het volgende vuur, want de kleinste pauze is op den stoommeter zichtbaar. Ook de machinist is bijna uitgeput, doch er is nog een vuur dat schoongemaakt en gevuld moet worden. Zoodra de stoker het stootijzer wegwerpt voor den schop, roept hij een ander man.

Nog een kerel, raakt hem en laat ze brommen.

Het vuur is doorgepookt, het stootijzer weggeworpen, en de man tuimelt achteruit.

Nu de kolen er ingeschoten.

Schoppen vol steenkolen worden er ingeschoten, eerst geheel achter op het vuur, dan dichter en dichter bij, totdat de schitterende, witheete massa een zwarten kop heeft, waaruit wolken rook opstijgen.

Ziezoo — laat ze branden.

De laatste schop vol is er op geworpen en de vuurdeur dichtgeslagen, de schop valt uit 's mans machtelooze handen, en geheel afgemat en uitgeput valt hij op de ijzeren vloerplaten neer en braak, als een hond.

Dit is het hedendaagsch leven op den Atlantischen Oceaan, hoewel natuurlijk het weêr niet altijd slecht is, noch de machines slecht of heet loopen.

Integendeel, menige tocht is over den Atlantischen oceaan gemaakt zonder eenig beletsel en bij gunstig, helder, kalm wee: doch de zorg en waakzaamheid der machinisten op wacht, moet geen enkele minuut verflauwen en het werk der stokers, hoewel verzwaard door slecht weder, is doodend genoeg, zelfs onder de beste omstandigheden.

Patent fuel — een samenstelling van koolteer, ruwe petroleum en het kolengruis uit de mijnen, tot stukken gevormd, is, indien goed, verre boven slechte of middelmatige steenkool te verkiezen; doch een niewe gruwel wordt op de stookplaatsen der stoomers ingevoerd, door het gemak waarmede deze brandstof met zand vermengd kan worden. Niet alleen is het bijna onmogelijk stoom te houden, maar zeer veel extra werk komt ten laste van de stokers, die kolossale hoeveelheden zand en gruis aan dek moeten shieuwen en over boord werpen, die door de roosterijzers in de *aschpitten* vallen, in plaats van te verbranden en als rook door den schoorsteen te ontsnappen, hetgeen het geval zou zijn met brandstof, uit geschikte bestanddeelen samengesteld.

In sommig gevallen worden de werkzaamheden nog verzwaard voor hen, die beneden zijn, door de begeerte van de gezagvoerders om van elken flauwen stroom of licht briesje, dat in hun voordeel kan zijn, te profiteeren, ten einde vlugge reizen te maken, niet begrijpende, dat dit slechts een denkbeeldig voordeel is, daar een stoomer in den regel beter stoom houdt en beter voortgang maakt met een zeer licht briesje dwars over of op den kop, dan met dezelfde bries van achteren. (*)

Op een Atlantische boot ondervond de gezagvoerder een stroom en zeer lichte koelte in zijn voordeel, hield het schip recht voor den wind, totdat de stookplaats zoo bedompt werd, bij gebrek aan voldoende luchtverversching dat de manschappen beneden nauwlijks konden ademhalen. De hoofdmachinist ging naar den gezagvoerder en deelde hem den toestand mede, zijne meening te kennen gevende dat het schip beter voortgang zou maken, indien hij den koers een weinig noordelijker wilde stellen, daar de wind dan door de luchtkokers kon waaien en dientengevolge beter stoom kon gehouden worden; de gezagvoerder zag dit evenwel in en hield zijn koers met alle zeilen bij, die doelloos tegen het tuig sloegen. De eene stoker na den andere werd ziek en uitgeput van de stookplaats opgedragen, en ten laatste ging de hoofdmachinist weer naar den gezagvoerder en deelde hem mede dat, indien hij niet spoedig van koers veranderde, hij spoedig geheel van zijn zeilen zou afhangen, aangezien er geen manschappen zouden overblijven om de vuren te bedienen, en ten laatste werd de koers veranderd(†)

Kaenig over den Atlantischen Ociaan begint hoe langer hoe meer een even roekeloos spel te worden, als gespeeld werd door de gezagvoerders der stoomers op de Mississippi rivier met dit verschil, dat terwijl op de Mississippi de passagiers voortdurend in gevaar verkeerden van in de lucht te vliegen, zij op den Oceaan geen gevaar hebben van een ontploffing der stoomketels, doch het gevaar voor gezondheid, lijf en leden zich bepaalt tot het personeel in de machinekamer.

Deze schijnbare tegenstrijdigheid is hierdoor te verklaren, dat in snelle paketstoomers bezuiniging in ruimte en brandstof van het grootste belang is, en zijn de ketels zoo klein mogelijk gemaakt, terwijl zij toch voldoende stoom voor de machines kunnen voortbrengen. Het gevolg er van is dat de stokers zoo hard mogelijk moeten werken om voldoenden stoom te houden, daar het even spoedig door de machines wordt verbruikt als in de ketels ontwikkeld, en niet dan met de grootste moeielijkheid kunnen zij den stoom zoo hoog doen rijzen als waarvoor de veiligheidskleppen belast zijn (*). Behalve dit, zijn de ketels wanneer zij nieuw zijn tot op de dubbele stoomspanning beproefd, en daarna dikwijls onderzocht en beproefd door de Board of Trade.

De Mississippi-stoomers daarentegen, in de gelegenheid om dikwijls brandstof van houtvlotten en houtwerven te bekomen, behoefden geen ruimte te bezuinigen, en hadden ketels van groote afmeting, zoodat men gemakkelijk stoom kon stoken, totdat het door de veiligheidskleppen brulde, die, indien alle berichten waarheid bevatten, dikwijls waren overbelast, en somtijds met treurige gevolgen.

(*Slot volgt.*)

---

*). Dit heeft natuurlijk alleen betrekking op zeer lichte winden, want indien de wind sterk genoeg is om door de luchtkokers naar beneden te dringen, zal het schip natuurlijk de meeste vaart loopen met den wind van achteren.

†). Waarheid. Op een volgenden reis van denzelfden stoomer werd een der manschappen dood uit het kolenruim opgedragen, ten gevolge van congestie naar de hersenen. Het schip liep even hard als de wind, en de rook uit den schoorsteen steeg rechtstandig omhoog, inplaats van in een lang spoor naar achteren. Het is algemeen bekend dat gezagvoerders in de Roode Zee in dergelijke gevallen somtijds hun stoomers met den kop op den wind laten komen, ten einde passagiers en equipage de dompige en verstikkende hitte dragelijk te maken.

*). Gewoonlijk slechts een of twee pond boven gewonen druk.

INGEZONDEN STUKKEN.

Hoe moet Amsterdam een nieuwen Schouwburg bekomen?

Op deze vraag *mag* slechts één antwoord gegeven worden.

De nieuwe Stadsschouwburg zij een geschenk der burgerij aan de stad Amsterdam.

Laten mannen van naam, mannen van invloed, mannen van fortuin en mannen van kunstzin zich vereenigen, opdat weldra door tal van bijdragen, zeer groote, maar ook zeer kleine, getuigd worde, dat de burgerij van Amsterdam haren ouden schouwburg met al zijne herinneringen liefhad.

NEAULES.

EEN ALARMKLOK.

Ten sterkste zij ieder gewaarschuwd om voor zijne zonen of pupillen de loopbaan van rechterlijk ambtenaar in Nederlandsch-Indië uit te kiezen. Die meent dat bij dezen tak van dienst ook maar een redelijke carrière te maken is, zal zich deerlijk bedrogen vinden.

Ter toelichting hiervan zullen wij eenige cijfers mededeelen en de tegenwoordige rechterlijke loopbaan in korte trekken nagaan.

Een rechterlijk ambtenaar voor den dienst alhier aangekomen, begint als griffier op een maandelijksch traktement van *f* 250, en komt — globaal genomen — na verloop van ruim vijf jaren op een traktement van *f* 650 — als president van een landraad, of wel als lid of substituut-officier van justitie bij een raad van justitie — en weder na verloop van ongeveer vijf of zes jaren op een traktement van *f* 700, en dat wel als president van een (hoogeren) landraad of wel als lid van den raad van justitie te Batavia.

Stel, dat men na twaalf jaren op een traktement van *f* 700 staat. Dit is zeker zeer bevredigend, ja zelfs prachtig te noemen. Maar hier is men op een dood punt gekomen. Men komt letterlijk niet verder! Van hieruit begint de ellende.

Er zijn namelijk een kleine 50 plaatsen van *f* 600; daarboven 26 plaatsen van *f* 700, 15 plaatsen van *f* 800, 2 plaatsen van *f* 900, en voorts 23 plaatsen van *f* 1000 en daarboven.

Daar er dus betrekkelijk veel plaatsen boven de *f* 600 zijn, gaat de promotie van *f* 600 op *f* 700 betrekkelijk vlug, maar daar boven de *f* 700 zooveel minder plaatsen zijn, duurt die oneindig langer. Een ongunstige factor voor de promotie is nog, dat de leden van het gerechtshof onafzetbaar zijn, zoodat velen, hoewel geheel versleten en meer dan rijp voor pensioen, er maar in blijven zitten, en in de tweede plaats de omstandigheid, dat de leden er van eerst na tien jaren hun maximum traktement krijgen, dus bijna al dien tijd trachten blijven te zitten. Dit alles maakt, dat men thans (hooreengenomen — schrijver dezes weet het bij ondervinding — ruim tien jaren op *f* 700, en dan weder ruim tien jaren op *f* 800 blijft staan.

Stel 30 jaren dienst als het gemiddeld aantal dienstjaren. — Het resultaat is dus, dat men nooit een plaats in het Hof machtig wordt, en niet meer traktement dan *f* 800 — en het daaraan geëvenredigd pensioen — verkrijgt.

Dit is na zoo langen diensttijd een pover en ellendig resultaat; een geheel mislukte carrière zoowel wat traktement als rang aangaat. In *alle* andere takken van dienst kan men het in dienzelfden tijd tot een ruim traktement en hooger rang brengen. — Daarom zij een ieder gewaarschuwd. Die zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht.

Zoolang er geen verbetering wordt aangebracht in de positie der rechterlijke ambtenaren alhier, melde zich niemand daarvoor aan. Toen minister Keuchenius aan het roer kwam, had men groote verwachtingen. Hij was beter dan iemand met de toedracht der zaak bekend; en van hem had men vooral verbetering van deze toestanden en nooden verwacht. Maar ook hierin, zooals in zooveel, heeft hij ieder teleurgesteld. Hij moet zelfs — zooals hier de berichten verluiden — bepaald ongeneigd zijn, eenige verandering voor te stellen. Het beste middel daartoe is dus o. i., dat men van hier uit het publiek in Holland inlicht, en dat niemand aldaar tot zulk een — zoo stiefmoederlijk door de Regeering behandelden — tak van dienst kieze. Gebeurt dit, komt er nood aan rechterlijke ambtenaren, dan zal de Regeering moeten handelen.

Een rechterlijk ambtenaar in N.-Indië.

BATAVIA, 14 Januari 1890.

[Wij meenen omtrent bovenstaande klacht te moeten opmerken, dat er wel wat Indische overdrijving in schijnt te schuilen. De Indische jaarwedden zijn zeer hoog vergeleken met de bezoldigingen bij de rechterlijke macht in *Nederland* zelf (de rechters in de rechtbanken 1e klasse genieten slechts *f* 3000 *'s jaars*, zonder eenige verhooging na hoevele dienstjaren ook). Wij gelooven bovendien, dat er wel andere takken van dienst in Indië zijn, waar de vooruitzichten nog geringer zijn. Intusschen kan de klacht wellicht opmerkingen uitlokken, die het vraagstuk nader toelichten. RED.]

BEURS EN NIJVERHEID.

Amsterdamsche Tram-Omnibus Maatschappij.

Heden is alhier een buitengewone algemeene vergadering van aandeelhouders in de Amsterdamsche Tramomnibus Maatschappij gehouden, onder voorzitterschap van dr. L. Mulder, uit 's-Gravenhage, lid der commissie van onderzoek, bedoeld in art 14 der statuten, daartoe door den president-commissaris uitgenoodigd.

Bij voorbaat reeds maande de Voorzitter aan tot kalmte en verzocht hij allen zich in deze zaak, waar zoovele persoonlijke veeten schijnen te heerschen, niet in personaliteiten te verdiepen, maar zich te bepalen tot de feiten, tot de behartiging der belangen van de Maatschappij.

Door hem werd het volgende voorgelezen:

VERSLAG DER COMMISSIE TOT ONDERZOEK VAN DE BOEKEN EN BESCHEIDEN DER MAATSCHAPPIJ.

De Raad van Bestuur der Amsterdamsche Tram-Omnibus-Maatschappij besloot in den beginne van deze maand „naar aanleiding van de pogingen van sommige personen om het beheer onzer Maatschappij in een ongunstig daglicht te stellen," de in art. 14 der statuten bedoelde commissie reeds nu uit te noodigen tot het instellen van een onderzoek naar den stand van zaken onzer Maatschappij. In de kennisgeving aan de commissieleden voegde gemelde Raad nog deze aanteekening: „Niets zal ons aangenamer zijn dan een nauwkeurig en onpartijdig onderzoek, waarin wij het beste middel zien om voorgoed een einde te maken aan de tegen onze Maatschappij in het leven geroepen agitatie, die een voortdurende bedreiging is van de belangen onzer aandeelhouders."

De ondergeteekenden, in de commissie geassumeerd, hebben gemeend zich, in het belang der zaak, aan die opdracht niet te mogen onttrekken, schoon zij dien arbeid geenszins licht achtten.

In haar onderzoek ten kantore der Maatschappij kwam, na eenige voorloopige besprekingen, het vraagpunt aan de orde, hoe de commissie hare taak had op te vatten en die het best zou ten uitvoer brengen. Hare leden waren van oordeel, dat aan eene uitvoering van het bij art. 14 der statuten voorgeschrevene niet te denken viel. De Maatschappij is nog te kort en dan toch ook nog slechts voor een gedeelte, in werking, dan dat met eenig succes een balans zou kunnen worden opgemaakt omtrent den geldelijken toestand der onderneming, die toch niets anders dan een hoogst gebrekkig beeld zou geven van de *geheele* exploitatie, waar deze tot heden slechts tot drie lijnen beperkt is.

Zij hebben dus tot een anderen maatregel moeten besluiten.

Na inzage van boeken, notulen, kopieboek en alle in het archief berustende ontvangen brieven en bescheiden, welk een en ander zij in den meest voortreffelijken staat vonden, hebben de leden der commissie besloten te onderzoeken alle bezwaren tegen het beheer der Maatschappij geopperd ter welbekende (buiten den raad van bestuur belegde) vergadering van eenige aandeelhouders, plaats gehad hebbende te Amsterdam op 30 Januari 1890 in het *American Hôtel*.

Door den raad van bestuur werd de commissie in het bezit gesteld van een ter gezegde vergadering opgemaakt uitvoerig verslag, breeder dan door eenige bladen daarvan gegeven is.

Zij hebben stuk voor stuk alles wat daar ter sprake gebracht is, nagegaan, met gebruikmaking van de door den Raad van Bestuur reeds dd. 11 Oct. 1889 gedane (in druk verschenen) Mededeelingen betreffende den stand van zaken der Maatschappij.

Tot de omschrijving van dezen arbeid overgaande, wenscht de commissie reeds dadelijk te hebben opgemerkt, dat zij vanwege den Raad van Bestuur op de meest openhartige wijze werd ingelicht; dat bij dit onderzoek in allen deele bleek met welk eene zorg het administratief beheer der Maatschappij wordt gevoerd, zoodat dan ook meermalen aan de leden van den Raad van Bestuur de hun daarvoor toekomende lof betuigd werd.

Genoemde bezwaren, ter gezegde vergadering geopperd, zijn gevoegelijk het best te verdeelen in drie hoofdgroepen:

A. dezulken, die geen rekening houden met de koninklijk goedgekeurde statuten (voorkomende in de *Ned. Staatscourant* van 4 October 1889, No. 234);

B. dezulken, die betrekking hebben op het door den raad van bestuur gevoerde beheer; en

C. Opmerkingen, niet onder beide genoemde rubrieken te rangschikken.

ad A. De heer leider der op 30 Januari ll. gehouden vergadering heeft daar gereleveerd bedenkingen tegen de statuten der Maatschappij en wel betrekkelijk de inrichting van den Raad van Bestuur (geregeld bij art. 8 der statuten). Hij wenschte één directeur en commissarissen, de bekende (door velen afgekeurde) inrichting van een vennootschap, en noemde het dirigeerend *stelsel* in onze Maatschappij „slecht". De commissie meent kortheidshalve bedoelden heer leider te moeten verwijzen naar art. 19 der statuten bovengenoemd, houdende de wijze, waarop verandering in de statuten te bereiken is.

Dezelfde heer leider merkte op, dat art. 10 der statuten (inhoudende dat bij vacature in den raad van bestuur in de jaarlijksche algemeene vergadering *in September* wordt voorzien) in verband met art. 8 bezwaar oplevert Eischt die regeling — en de commissie is daarvan overtuigd — betere voorziening, dan opent art. 19 daarvoor den wettigen weg. In geen geval mag zulk eene opmerking dienst doen om eenig bestuur, hetwelk in de eerste plaats ten plicht heeft de statuten op te volgen, te *discrediteeren*.

Dat er nog geen vierde lid van den raad van bestuur is benoemd ter vervulling der tusschentijds ontstane vacature — daarvan dragen de statuten (art. 10) de schuld en niemand anders.

De raad van bestuur geniet te zamen per jaar *f* 4000 en de chef van exploitatie *f* 2500 's jaars Aan de administratie zijn tevens twee bedienden werkzaam, die 's avonds den dienst van controleur vervullen bij het incasseeren der dagelijksche inkomsten. Geen ietwat deskundige van zulk een omvangrijk beheer zal, naar de commissie meent, kunnen beweren, dat deze administratie te kostbaar gevoerd wordt.

Tot de bezwaren, geopperd op de vergadering van 30 Januari, behooren ook die (schoon er toen van geen statuten gewaagd is) omtrent de onroerende goederen, die de Maatschappij bezit aan het Van Hogendorpsplein en de Van Hogendorpsstraat. Deze zijn, volgens de statuten (art. 24), ingebracht door den heer Snelten voor 40 aandeelen. Daarvan is reeds in de dd. 11 October 1889 verstrekte (reeds bovengenoemde) *Mededeelingen*, bl. 10, door den Raad van Bestuur gezegd:

„Wij namen deze perceelen over voor de daarop rustende hypotheken; zij vormen dus noch een uitgaafspost op onze kapitaalsrekening, noch een last op onze inkomstenrekening."

Aan den heer inleider bleef deze mededeeling kennelijk *onbekend*. Trouwens, had hij zich, gelijk de commissie, door het hem aangeboden onderzoek bij de Maatschappij zelve, op de hoogte gesteld, dan zoude het hem gebleken zijn, gelijk het de commissie gebleken is, dat voor de 5 in genoemde wijk liggende perceelen geen *f* 40,000 is betaald boven de som, die er hypothecair op is gevestigd, zoodat de desbetreffende opmerking des leiders dd. 30 Januari ll in volle parlementaire beteekenis „een onjuistheid" is. Wat de opbrengst enz. dezer perceelen aangaat, gaf de raad van bestuur reeds inlichtingen op bl. 10 der Mededeelingen. Gemelde raad is te dezer zake diligent, gelijk aan de commissie uit de haar verstrekte inlichtingen bleek.

ad B. Het perceel aan de Van Beuningenstraat is niet aangekocht voor *f* 17 per vierk. meter, maar voor minder (*f* 15.60, 1100 M².) Naar de commissie heeft vernomen, is daar geen vierk. centimeter grond voor minder prijs te koop geweest. Ter vergadering van 30 Jan. is gezegd, dat soortgelijke gronden (waar?) op *f* 7 à *f* 8 geschat worden. Zulk eene *bewering* is zeker niet van de allerminste beteekenis. In die straat is thans alleen nog terrein te koop waarvoor *f* 30 per M². gevraagd wordt.

De stallen in de Kerkstraat. Wat omtrent een op dat perceel rustend servituut ter vergadering van 30 Jan. is medegedeeld, is „*ontzettend*" overdreven. De ware toestand bleek aan de commissie uit brieven van den makelaar L. J. Neumeijer. Op 30 Jan ll. sprak de „technicus" v. d. Tas van *f* 1000 kosten wegens afkoop van het servituut. Aan de commissie bleek, hoe slecht deze „specialiteit" op de hoogte is. Want door betaling van *f* 55 en de kosten van een paar eenvoudige koekoeken, alles te zamen pl. m. *f* 100 bedragende, is het servituut dat aan den raad van bestuur (en ook aan de notarissen Pouw en Schultz, ten wier kantore de akte van verkoop gepasseerd is) onbekend gebleven was, met het desbetreffende kerkgenootschap geschikt!

Wat omtrent de *smalle* Rustenburgerstraat is opgemerkt, bleek aan de commissie niet overeenkomstig de waarheid, tenzij men een straat van 5 M. breedte binnen de trottoirbanden smal noemen wil.

Der commissie bleek verder, dat de stallen van de boterfabriek genomen zijn, omdat op dat oogenblik geen betere te krijgen waren.

Dat stallen bij Carré werden gehuurd, was een gevolg van de noodzakelijkheid de lijn Dam—Artis op tijd te openen. Ingeval dit niet was geschied, zou de Maatschappij *f* 2000, die zij voor het op tijd openen bij het gemeentebestuur had gestort, verbeurd hebben.

Wat aangaat de grief tegen den afstand, waarop de stal Amsteldijk van de lijn is gelegen, kan de commissie opmerken, dat niet alleen de paarden maar ook de conducteurs, zelfs de leden van den Raad van Bestuur, nu een wandelingetje van pl. m. 5 minuten hebben te maken. Als er een gunstig perceel dichterbij gelegen had, zou dat stellig genomen zijn.

„Als trechter van anderen," heeft luidens het aan de commissie versterkt uitvoerig verslag der vergadering van 30 Januari, de leider ook eenige opmerkingen gemaakt over het rollend materieel. Het schijnt ook te dezen opzichte, dat aan hem de meergenoemde *Mededeelingen* onbekend bleven.

Van een voorschot ter uitbreiding der fabriek à *f* 8000 aan de heeren Spijker, bleek aan de commissie niets. Wel is aan die heeren gegeven een à compto van *f* 8000 op aan hen gedane bestellingen. Aan deze heeren is *f* 2500 betaald voor het geven van adviezen aan de Maatschappij, daar deze er anders zeer moeilijk zou achtergekomen zijn hoe het beste materieel te verkrijgen, m. a. w. het meest gerijfelijk voor het publiek, het meest practische. En hierin is de Raad van Bestuur volkomen geslaagd.

De firma S., zoo heeft de leider meergenoemd gezegd, „maakte kostbare en langdurige reizen, ook naar landen, waar niet een tram-omnibus te zien is". Wat deze quaestie betreft, bleek het de commissie, dat de firma Spijker in rekening bracht voor gedane reiskosten *f* 983. De werkelijke opgave bedraagt *f* 1172.30, maar aangezien de heeren ook voor eigen zaken van die reis gebruik maakten, trokken zij er zelf een vierde af, waardoor slechts *f* 983 te betalen overbleef. Zij legden af het volgend traject: Rotterdam, Dover, Calais, Avignon, Marseille, Parijs, Brussel, Antwerpen, Rotterdam. De „leider" was dus hier ook al bijster slecht op de hoogte

Wat de prijzen der tram-omnibussen betreft, ook deze werden te hoog genoemd, namelijk 2500 francs. Het bleek der commissie, dat zij lager waren, d. w. z. voor de geraamten. Het opwerken, dat door de Gebr. Spijker geschiedde, koste nog *f* 730 per wagen. Vandaar, dat er een rekening door genoemde heeren bestaat van ± *f* 6000. Maar niet voor reparatie, gelijk de bij de firma Spijker slechts korten tijd als boekhouder in dienst geweest zijnde v. d. Tas, met nog heel wat onjuiste opgaven, trouwens ook compromitteerend voor zijn gewezen chef, op 30 Jan. heeft durven zeggen. Voor reparatiën zijn slechts rekeningen ingeleverd tusschen de 20 en 200 gulden. En deze laatste betroffen nog wel reparatiën van twee halfsleets rijtuigen, welke samen door de Maatschappij voor slechts frs 3300, dus ad ± *f* 800 per stuk, werden aangekocht.

Hoewel er nu aan het bestuur is aangeboden om de rijtuigen thans *f* 100 goedkooper per stuk te leveren, blijft het in zulke zaken altijd nog de vraag, of goedkoop niet duurkoop is en omgekeerd. Dit zal het geregeld gebruik der wagens moeten uitmaken. Redeneeren daarover geeft geen ander nut dan noodeloos tijdverlies.

De mededeeling, ook al ter gezegde vergadering gedaan door een lid der firma Boertje & Co., dat zij op verzoek teekeningen verstrekte, maar door het bestuur om den tuin is geleid, vond de commissie in geenen deele bevestigd. Wel vond zij een brief van deze firma, waarbij deze zich bereid verklaarde aan een vroegeren concessionaris 10 pCt. uit te betalen voor ieder door de A. T. O. M. aan haar besteld rijtuig. Aan het Bestuur heeft gemelde concessionaris zich bereid verklaard, die 10 pCt. eventueel in kas der Maatschappij te storten. Wat de quaestie der rijtuigen aangaat, het noodige type daarvan enz., daaromtrent heeft de Raad van Bestuur reeds de noodige gegevens verstrekt in zijne *Mededeelingen*.

Ter vergadering van 30 Januari is ook aanmerking gemaakt op de uitgifte der aandeelen. Door den Raad van Bestuur is de eerste serie aan de firma De Haas, De Vries & C°. in commissie gegeven (behalve 39 mille die à pari zijn uitgegeven) voor 96 pCt, de helft der tweede serie voor 100 pCt., niettegenstaande den (in het archief aanwezigen) schriftelijken raad van de firma Jager & C°., om die serie *geheel* voor 96½ pCt. aan gemelde heeren uit te geven (sic!)

Telt men nu alle in het bovenstaande als *onjuist* genoemde bedragen te zamen, dan valt een wel eigenaardig licht op de aanmerkingen des Heeren Van der Tas (op 30 Januari geuit), dat er pl.m. *f* 64,000 of bijna 16½ pCt. van het uitgegeven kapitaal aan onkosten noodeloos zou zijn uitgegeven. *Er is niets van waar*, van het door dezen ex-boekhouder gezegde, aan wien ook de bij de oprichting vastgestelde en koninklijk goedgekeurde statuten en 't daarin bepaalde omtrent overdracht der concessie en van de 5 perceelen Van Hogendorp plein enz., óf onbekend bleven, óf door wien het desbetreffende als niet in zijn plan van „technische" (?!) oppositie liggende, eenvoudig geïgnoreerd werd; wat de leider der vergadering, zonder eenige opmerking zijnerzijds, zeer onbegrijpelijk, heeft laten voorbijgaan.

ad C. Er is eveneens op 30 Januari opgemerkt, dat de Utrechtsche Hypotheekbank geen *f* 25,000.— zou hebben gegeven op de meergenoemde 5 perceelen, op grond van zekere — zonder eenig bewijs van herkomst — toch tevens gerelateerde taxatie. De commissie zag uit de boeken, dat inderdaad die instelling *f* 25,000.— verstrekte; voor de Maatschappij is in elk geval daarbij alle verdere *redeneering* overbodig en ook voor *nadenkende* aandeelhouders van van geen beteekenis hoegenaamd.

De heer leider der vergadering op 30 Januari heeft, luidens de daarvan gemaakte uitvoerige aanteekeningen, gezegd: „de concessie is altijd te duur, indien het waar is, dat de „concessionarissen een belangrijk aandeel van den inbreng hebben moeten afstaan aan den voorzitter."

Daar de financieele regeling der concessie heeft plaats gehad overeenkomstig de bepalingen daaromtrent goedgekeurd, ook in het prospectus vermeld (de gewraakte *f* 19,500.— zijn reeds vermeld op bladz. 5 der Mededeelingen van 11 October 1889), komt het aan de commissie voor, dat zulke *louter personeele* aan- en opmerkingen noch onderzoek, noch toelichting behoeven.

Dat de rijtuigen bijna alle nachten gesmeerd moeten worden, is bezijden de waarheid, eveneens dat daarbij stoom en electriciteit te pas komen. *Onwaar* is het dat de heer Bos *persoonlijk f* 2500.— zou hebben genoten; onbegrijpelijk ook dat *algemeene onkosten f* 500 zouden bedragen hebben, met al welke opmerkingen de heer v. d. Tas onder den naam „technische zaken" de op 30 Jan. aanwezigen om den tuin geleid heeft.

De opmerking van den heer Jager in zake de benoemde commissie om de rekening in Juli na te gaan, snijdt geen hout, daar in art. 18 der statuten de commissie geregeld is. Hij meende, dat, als uit de door hem bijgewoonde vergadering van 30 Jan. een commissie benoemd werd, deze „rare dingen" zou zien. Toch is 't niet aan te nemen, dat een op die wijs tot stand gekomen commissie iets anders uit de *officieele bescheiden* zou kunnen opmaken dan de *waarheid*, mits zij slechts „onbevooroordeeld" onderzocht, en zich niet overgaf aan allerlei bespiegelingen en waarde hechtte aan op niets steunende praatjes van ontevredenen en teleurgestelden.

Met volkomen te waardeeren voorkomendheid heeft de Raad van Bestuur een buitengewone algemeene vergadering samengeroepen en gewenscht, dat een commissie uit de aandeelhouders daar verslag omtrent hare bevinding uitbrengen zou.

Deze, aan dit haar mandaat bij deze voldoende, is bereid zoo noodig nog nadere mondelinge toelichting te geven, waar zij zich, om niet te uitvoerig te worden, heeft moeten beperken.

Voor zoover de kennis der commissieleden reikt, heeft zij na kennisneming van alle bescheiden, die haar werden voorgelegd of op verzoek verstrekt, de overtuiging erlangd, dat er voor de Amsterdamsche Tram-Omnibus-Maatschappij in geenen deele, in geen enkel opzicht, aanleiding zou wezen zich over den loop der nog maar zoo kort in 't leven getreden, trouwens nog slechts gedeeltelijke, exploitatie, te verontrusten. *De in het leven geroepen, even onverdedigbare als onbekookte agitatie is kennelijk een beursmanoeuvre en niets anders.* Indien de zaak althans minstens een vol jaar in vollen gang zal zijn geweest, zal er met eenigen grond een oordeel over geveld kunnen worden. schoon dan nog maar betrekkelijk dat eene jaar. Absoluut *leugenachtige* mededeelingen, gelijk b. v. aangaande de perceelen, die der Maatschappij *f* 40,000 kosten, waarvoor volgens contra-mineurs *f* 80,000 zoude betaald zijn, *f* 8500 voor adviezen, terwijl er slechts *f* 2500 is betaald, *f* 6000 aan reparatie, waarvan niets blijkt, *f* 1000 zoogenaamde schadevergoeding enz., terwijl er nog geen *f* 100 noodig is; dure reizen, terwijl er nog geen *f* 1000 is besteed.... dat alles zou in staat zijn de meest solide en meest bloeiende onderneming in discrediet te brengen. Moge al die leugentaal, schoon volgens 't bekende spreekwoord snel gaande, toch nog bijtijds door dit ons verslag achterhaald blijken!

De commissie voornoemd:
Dr. L. MULDER.
C. HENNY.
L. WERTHEIM.

DEN HAAG en AMSTERDAM,
22 Februari 1890.

Luide toejuichingen volgden op deze voorlezing.

De heer L. Wertheim deelde mede, dat vertegenwoordigd waren ter vergadering 105 aandeelen van *f* 1000, 47 van *f* 500 en 21 van *f* 250.

Namens mr. Z. van den Bergh las mr. J. P. A. N. Caroli het volgende voor:

MEDEDEELINGEN VAN HET BESTUUR.

Naar aanleiding eener vergadering, door zoogenaamde aandeelhouders belegd op 30 Januari in het American Hôtel, wenscht het bestuur de volgende opmerkingen te maken in antwoord op de aldaar te berde gebrachte grieven. Wel is waar werd door den leider dier vergadering zelven herhaaldelijk gezegd, dat al die grieven slechts *op geruchten* steunden, maar niettemin werden er, onder het voorgeven van geen schandaal te willen verwekken, zulke krasse beschuldigingen tegen het bestuur der Maatschappij ingebracht, dat men zich dezerzijds verplicht acht, tot geruststelling der bona fide aandeelhouders, die wellicht mochten gelooven dat er van die beschuldigingen toch wel eens iets waar zou kunnen wezen, volledige inlichtingen te geven.

Al dadelijk wenschen wij te constateeren, dat wij de zooeven genoemde vergadering, opgeroepen bij ongeteekende advertentie, niet kunnen erkennen als eene vergadering door of in het *belang* der aandeelhouders bijeengeroepen. Immers, aandeelhouders zouden, indien zij ingelicht wenschten te worden, zich direct tot de Maatschappij hebben gewend — die zich reeds in hare Mededeelingen van October jl. daartoe tegenover elken aandeelhouder te allen tijde gaarne bereid had verklaard. Een bona fide aandeelhouder, die geruchten verneemt en opheldering wenscht, zal zeker dat doel niet trachten te bereiken langs den meest opzienbarenden weg: het houden van eene openbare vergadering in het bijzijn der pers, en waarbij de personen, die men zou beschuldigen, niet waren uitgenoodigd tegenwoordig te zijn. Wij worden in deze onze meening, nl. dat niet de belangen der aandeelhouders, maar alleen het verwekken van kabaal als een vervolg op de reeds sedert vele maanden gaande gehouden agitatie tegen de Maatschappij, het motief was, versterkt door het feit, dat aan de slotconclusie der vergadering, nl. „inlichtingen te verzoeken en desnoods te eischen" *geen uitvoering werd gegeven.* Acht dagen lang wachtten wij op een bezoek of schriftelijke aanvraag namens de aanleggers der bewuste vergadering; en toen beide uitbleven gingen wij zelven over tot het oproepen eener buitengewone algemeene vergadering, waarin aandeelhouders gelegenheid zouden hebben alle geuite grieven in het openbaar te herhalen en daarop door het bestuur te hooren antwoorden.

Inmiddels was door ons de commissie tot onderzoek der balans, benoemd bij art. 18 der statuten, uitgenoodigd om *reeds nu* de functiën te vervullen, waartoe zij onder gewone omstandigheden eerst na opmaking der balans geroepen zou zijn geweest Ten gevolge van het bedanken van eenige leden, die óf verklaarden geen aandeelhouders meer te zijn, óf zich om verschillende reden aan het hun opgedragen mandaat wenschten te onttrekken, bestaat deze commissie, door assumptie volgens de bepalingen der statuten, thans uit de heeren prof. dr. L. Mulder, te 's-Hage, C. Henny en L. Wertheim, alhier, welke heeren welwillend in het belang hunner mede-aandeelhouders deze exceptioneele en vrij omvangrijke taak op zich hebben genomen. Het resultaat der onderzoekingen van deze commissie heeft de vergadering bereids gehoord. Wij wenschen daaraan het volgende toe te voegen:

In de eerste plaats is aanmerking gemaakt op de *inrichting van het bestuur.* Het oorspronkelijke denkbeeld der oprichters was, één directeur te hebben met een raad van commissarissen. Er werd eene advertentie geplaatst om een directeur; uit de ingekomen zeer talrijke briefjes bleek duidelijk, dat dit niet de weg was; dat een persoon, die al de noodige hoedanigheden bezit voor directeur eener Maatschappij als deze, niet te vinden was.

Men nam toen de organisatie van het bestuur der A. O. M., sedert tal van jaren doeltreffend gebleken, over; nl. een raad van bestuur, bestaande uit zooveel leden als noodig was voor de behoorlijke verdeeling der werkzaamheden, en een onder verantwoordelijkheid van het bestuur werkenden chef van exploitatie.

Het bestuur kost nu, met den chef der exploitatie mee, *f* 6500. Had men één directeur, dan zou men dezen niet veel minder dan die som als salaris kunnen geven; en bovendien zouden er — daar één man niet alles doen kan — meer dan één chef van dienst en een grooter kantoorpersoneel noodig zijn.

Overigens zijn de statuten op het prospectus afgedrukt geweest, en het gaat niet aan, nadat de Mij. nauwelijks een half jaar heeft bestaan, reeds een afkeurend oordeel te vellen over de inrichting van het bestuur. Omtrent de meerdere of mindere doeltreffendheid daarvan kan nog geen oordeel worden gevormd; wil men te eeniger tijd wijziging, dan volge men daartoe den statutairen weg

Het bestuur van 3 leden is volkomen wettig, daar de Statuten verbieden vóór September een vierde lid te benoemen. Wij *behoeven* niet, maar *moeten* wachten tot September.

Ten tweede is de inbreng te hoog genoemd, en de voorzitter van het bestuur gesommeerd zich daaromtrent te verdedigen.

De inbreng heeft gestaan in het prospectus; of die te hoog is of te laag, en wie die aandeelen gekregen heeft, zijn dus punten die hier niet meer te pas komen. Overigens verklaart de voorzitter dat het hier bedoelde gerucht, als zouden de concessionarissen een belangrijk deel van den inbreng aan hem persoonlijk hebben afgestaan, geheel onwaar is.

Het is *onwaar* dat de voorzitter (bedoeld wordt waarschijnlijk de oprichter der Mij) *f* 2500 heeft genoten voor bemoeiingen enz. — Eene som van ongeveer dat bedrag is besteed geworden tot betaling van onkosten van allerlei aard, vóór de oprichting der Mij. door den oprichter en andere betrokkenen gemaakt, voor schadeloosstelling aan derden, die bij de oude concessie belanghebbenden waren, en van uitgaven van allerlei aard aan de oprichting eener Maatschappij verbonden, tot en met de provisie aan de kantoren die de leening uitgaven.

Overigens is men van meening, dat al had de oprichter der Maatschappij *f* 2500 voor zijne bemoeiingen genoten, dit eene schrale belooning zou zijn geweest voor den ontzaglijken arbeid, aan de vestiging eener Maatschappij als deze verbonden.

Perceelen Hogendorpplein. Deze perceelen zijn nadat een bouwplan, waarin de overdekking der tuinen begrepen was, door het gemeentebestuur niet was goedgekeurd, afgetimmerd en voorloopig als weekwoningen verhuurd. Dewijl deze woningen onder den vorigen eigenaar grootendeels door wanbetalers worden bewoond, waren zij min of meer in discrediet gekomen, en kost het eenigen tijd voordat daarvoor weder fatsoenlijke en solide huurders kunnen werden gevonden. Dientengevolge staan er nog eenige woningen ledig, en die welke verhuurd zijn, brengen eene betrekkelijk lage huur op. Evenwel bedragen die huren op het oogenblik, blijkens de kwartaalstaten van den administateur, den heer L. J. Neumeijer Sr., niet *f* 1800, zooals beweerd werd, maar *f* **2680** 's jaars. Als alles verhuurd is, bedragen de huren circa *f* 4400 's jaars, welk bedrag nog voor verhooging vatbaar is.

Reeds nu schiet er dus, na aftrek der hypotheekrente, een aardig bedrag, over, en is deze aankoop, voor een wankoop of mislukte speculatie zooals men beweerd heeft, nog zoo slecht niet!

Ons plan met deze perceelen is, de benedenverdieping te verbouwen tot bergplaats voor reserverijtuigen; wij hebben zoodanige bergplaats noodig, aangezien het aangekochte terrein aan de Van Beuningenstraat, dat eene remise voor 2 lijnen — Haarlemmerweg en Centraalstation moet — bevatten, geene plaats meer voor de reserverijtuigen aanbiedt. Na aftrek van die onderstukken zullen de huren der bovenwoningen nog circa *f* 3300, of 8 pCt. 's jaars over de koopsom bedragen, terwijl de rijtuigenbergplaats *niets* zal kosten. Wanneer de lijn Haarlemmerweg geopend is, bestaat er geen gevaar meer dat er aldaar woningen zullen ledig staan.

De hypotheken, op deze perceelen rustende, bedragen ca. *f* 38,500, en de 40 aandeelen, waarvoor de vorige eigenaar Snelten de perceelen inbracht, zijn niet afgegeven.

De taxatie van *f* 24,800 voor deze perceelen kunnen wij gerust met stilzwijgen voorbijgaan, evenals de later genoemde prijzen waarvoor zij in veiling zouden zijn opgehouden. Het is totaal *onwaar*, dat deze perceelen ooit in veiling zijn geweest.

(Men vergelijke over deze beide punten den brief, hierachter afgedrukt als bijlage A.)

Van Beuningenstraat. Zie bijlage A en bijbehoorende bescheiden.

Perceelen Kerkstraat. Deze perceelen liggen zóó dicht bij het eindpunt van onze lijn Dam-Artis, dat wij daardoor twee stalknechts voor het heen- en weerbrengen der verspanningen uitsparen. Deze overweging alleen zou het besteden van een veel hooger prijs dan waarvoor deze perceelen in veiling waren opgehouden, wettigen. De ruimte achter de huizen is *niet door ons* overdekt; dit was reeds zoo geweest zoolang de vorige eigenaars de perceelen in bezit hadden gehad en mogelijk nog langer; alleen is door ons de overdekking wat hooger gemaakt.

Omtrent het servituut verwijzen wij naar Bijlage B en naar het verslag der Commissie van Onderzoek. Het verwondert ons ten zeerste, de opmerking omtrent dit servituut te hooren van den heer Jager, daar toch diens associé (de Heer Hooft Graafland), toenmaals lid van het Bestuur, bij de overdracht tegenwoordig was en dus beter wist of kon weten Van de bovenhuizen staan er twee leeg, hetgeen evenwel niet bewijst dat zij niet verhuurd kunnen worden. Dat de beide andere, thans voor *f* 400 elk verhuurd, met Mei zouden leeg komen, hooren wij voor het eerst. Ons is geen opzegging geschied.

Men heeft gewezen op de terreinen van de Oude Veemarkt, doch vergeet dat die verderaf liggen dan de N. Kerkstraat en thans nog niet van de Plantagezijde bereikbaar zijn; en in de eerste plaats, dat die in veiling van *f* 30 tot *f* 50 hebben gegolden — een prijs dien wij niet kunnen besteden.

Rustenburgerstraat. In deze straat, de Ceintuurbaan, reikende van den Amstel tot aan het Concertgebouw, en 5 meter breed binnen de trottoirbanden, kochten wij 960 meter grond voor *f* 7,749. Dit terrein grenst van achteren aan de Kuiperstraat en ter zijde aan de te verlengen Sweelinckstraat, en heeft dus pl.m. 90 meter gevelbreedte. De fundamenten zijn er op aangelegd om verscheidene verdiepingen te kunnen dragen. Deze perceelen hebben dus niet alleen voor stallen, maar eventueel ook voor andere doeleinden steeds een vrij groote waarde. In de Rustenburgerstraat is thans geen grond meer te koop beneden de *f* 15.— per meter.

Volgens de voorwaarden van aanbesteding moet de oplevering plaats hebben op 15 Maart. De vertraging — immers in onze meergemelde Mededeelingen meenden wij de oplevering omstreeks het einde des jaars in uitzicht te mogen stellen — is ontstaan door herhaalde omwerkingen van het oorspronkelijke bouwplan, ten gevolge waarvan ca. *f* 13000 op de bouwsom *bespaard* is geworden. Wel is waar zijn wij daardoor genoodzaakt geweest voor 6 maanden de zoogenaamde Boterfabriek te huren, maar die betrekkelijk geringe uitgaaf komt niet in aanmerking tegenover deze belangrijke besparing, De Boterfabriek ligt wel wat ver af; dat is volkomen waar, maar weet iemand een geschikte gelegenheid aan te wijzen die dichterbij en goedkooper zou zijn geweest?

Men heeft ook gesproken van de Ceintuurbaan; de grond daar geldt *f* 40 à *f* 50, terwijl wij aan de Rustenburgerstraat *f* 8 betaalden! Ook is aan de Ceintuurbaan in de buurt van den Amsteldijk geen grond meer te koop.

Rollend materieel. Men zie daaromtrent het rapport der commissie. Wij volgden in deze het advies onzer adviseurs. De heeren Beijnes leveren thans, naar ons bericht is, tram-omnibussen voor *f* 1750 per stuk. Die van de Carrosserie Industrielle kosten frs. 3600, dus juist zooveel, hoewel het werkloon te Parijs veel hooger is dan in Nederland en de rijtuigen uit onnoodig kostbare materialen zijn vervaardigd. De na lang loven en bieden met de Fransche fabrikanten geconvenieerde prijs is dus zeker niet te hoog geweest.

De rijtuigen van Ripert zijn iets goedkooper, maar iets minder sterk gemaakt. Toch moeten wij als ons gevoelen te kennen geven, dat wij, alles wel overwogen, en na al hetgeen wij ondervonden, het liefst de levering aan de heeren H. H. Beijnes te Haarlem zouden opdragen.

De heer v. d. Tas. De beweringen van dezen „technicus" zijn door het voorgaande reeds voldoende weerlegd. Deze heer, vroeger bladschrijver bij een notaris alhier, laatstelijk gedurende een paar maanden boekhouder bij de firma Spijker, schijnt daar zijn tijd o.a. besteed te hebben aan het kopieeren van de boeken zijner patroons, welke afschriften hij heeft gesteld ter beschikking van anderen. Hij was door zijne betrekking bij Gebr. Spijker wellicht in staat juiste cijfers te verschaffen; hij gaf echter minder juiste, die n. b. in volkomen strijd zijn met de *door hem zelven* geschreven staten van loonen en materialen, die wij ten kantore van mr. Van Leeuwen (den raadsman der heeren Spijker) met de ingeleverde rekeningen hebben vergeleken.

De firma Boertje & Co. Het is *volstrekt onwaar*, dat ooit teekeningen of prijsopgaven aan deze firma zijn verzocht of door haar zijn verstrekt. Zij is nooit in eenige relatie met de Maatschappij geweest. De firmant heeft den heer Bos herhaaldelijk lastig gevallen om eene bestelling; hij kwam dan niet aan het kantoor der Maatschappij, maar op diens privé kantoor. Of de heer Bos hem al verzekerde, dat het niet aan hem stond, eene bestelling te geven, daar dit de zaak van het bestuur was, het baatte niet. Eindelijk werd de man grof, waarop de heer Bos hem verzocht voortaan zijne schreden naar elders heen te richten

Als de firma Boertje zich gewend had tot het bestuur, zou zij vernomen hebben, dat het bestuur vast besloten had geen bestelling op te dragen aan firma's, die 10 pCt. provisie uitloven, gelijk o. a. door de firma Boertje was gedaan en gelijk blijkt uit onderstaanden brief, waarvan het origineel in ons bezit is:

BOERTJE & C°.
Rijtuigfabrikanten. AMST., 8 April '89.
Den Haag—Rotterdam—Brussel.

—

Aan den Heer X.
AMSTERDAM.

Bij deze bevestigen wij onze mondelinge overeenkomst van heden, waarbij u op zich neemt te zullen zorgen dat de Amsterdamsche Tram-Omnibus-Maatschappij ons een order opdraagt, waarvoor wij overeengekomen zijn *u te zullen vergoeden 10 pCt. der netto verkoopprijs te betalen in geregelde verhoudingen naarmate de betalingen aan ons zullen geschieden.*

Uwe Dw. Dienaar,
BOERTJE & Co.

Sprekende van een stuk, door Boertje & C°. aan het *Nieuws van den Dag* aangeboden, door dit blad *geweigerd* en toen in den vorm eener circulaire verspreid, zeggen zij dat daarop een antwoord is gekomen, vol onwaarheden. Dit is eene leugen. Het is nooit in één onzer opg. komen op dergelijk schotschrift te antwoorden.

Wat de uitstekende hoedanigheid hunner rijtuigen betreft, „beter dan de buitenlandsche", noodigen wij een ieder uit, eens een ritje te maken met de door hen te Rotterdam en Zwolle geleverde tram-omnibussen. Wij vooronderstellen dat men het bij eene eerste proef zal laten, en ons toegeven, dat wij met fabrikaat van dit allooi niet hadden kunnen voor den dag komen.

Omtrent de resultaten der exploitatie achten wij het voorbarig reeds thans cijfers mede te deelen, daar zoodanige cijfers uit den aard der zaak tot de beoordeeling van de rentabiliteit der onderneming slechts eene zeer betrekkelijke waarde zouden hebben. Immers van onze lijnen zijn er nog maar drie in exploitatie, waarvan de twee beste nog slechts sedert twee maanden. Het vervoer tot heden levert dus geen maatstaf op ter berekening van hetgeen dit zijn zal wanneer alle lijnen in exploitatie en de aansluitingen gereed zijn.

Over het algemeen kan worden medegedeeld dat de uitgaven, zooals die in het prospectus zijn geraamd, vrij wel met de werkelijke overeenkomen, en ons tot heden niet is gebleken dat die raming te laag zou zijn.

Omtrent de details daarvan verwijzen wij naar onze medeelingen van October; de daarin medegedeelde bijzonderheden omtrent de uitgaven zijn nog altoos juist.

Eindelijk herhalen wij — naar aanleiding van daaromtrent bij ons ingekomen aanvragen — hetgeen wij in onze mededeelingen van October gezegd hebben omtrent de nog in portefeuille zijnde helft der 2de serie van ons maatschappelijk kapitaal. Wij beschikken over voldoende middelen, en hebben geene aanleiding om tot verdere aandeelenuitgifte over te gaan.

Wij besluiten deze mededeelingen met een ernstig woord van waarschuwing tegen het gevaarlijke drijven eener partij, die, zelve geen aandeelhouders zijnde bijna van de oprichting der Maatschappij af, haar en hare bestuursleden hebben achtervolgd met de laagste leugens en lasterlijke aantijgingen. Wij verzoeken aandeelhouders, wel te bedenken, dat de veldtocht die tegen onze Maatschappij wordt gevoerd, veel arbeid en veel geld kost; niemand nu is zoo dwaas al die opofferingen van geld en arbeid te doen om een ander voor schade te bewaren! Aandeelhouders mogen zich verzekerd houden, dat *zij* dat alles — als bedoelde partij de bovenhand mocht behouden — op eene andere wijze dubbel en dwars zullen moeten betalen. Zij moeten wel in aanmerking nemen, dat indien de leden van het bestuur den strijd tegen die partij voeren, zij dat niet doen tot behoud van hunne moeielijke en allesbehalve benijdenswaardige betrekking, — die hun tot heden weinig voordeel of genoegen, maar des te meer tijdverlies en zorg, met verdachtmaking en verguizing op den koop toe, heeft opgeleverd — maar alleen tot behoud van de hun toevertrouwde belangen der aandeelhouders. De vervulling hunner taak wordt hun zoo moeielijk en onaangenaam gemaakt, dat zij die zonder leedwezen door anderen zullen zien overnemen; maar aandeelhouders mogen wel bedenken dat de levensdagen der Mij. geteld zijn, wanneer zij zich laten misleiden door de lieden, tegen welke wij ons heden, zeer tegen onzen zin, moeten verdedigen.

E. RITTNER BOS.
K. ZEGERS VEECKENS.
J. SCHEUER.

Bijlage A.

AMSTERDAM, 7 Februari 1890.

De WelEd. heeren E. Rittner Bos en J. Scheuer,

Raad van Bestuur der Amst. Tram-Omnibus-Maatschappij.

Dat eerst nu uw schrijven dd. 1 Febr. ll. door mij wordt beantwoord, vindt zijn oorzaak daarin, dat ik met schriftelijke bewijzen heb willen staven hetgeen volgt, en niet zooals in de vergadering door eenige aandeelhouders ll. Vrijdag in het American-Hotel gehouden, eenige ongemotiveerde gezegden, of moet ik zeggen grove leugens wil produceeren, zooals daar zijn te berde gebracht.

Eerstens is het niet waar, dat maar *drie* perceelen aan de Hogendorpstraat en -plein door uwe Maatschappij zijn aangekocht, dat zijn *vijf* perceelen die in Maart 1888 werden getaxeerd op: 2 à *f* 10,000, 1 à *f* 9000, 1 à *f* 8000, 1 à *f* 7000, te zamen *f* 44,000, waarop door de Utrechtsche Hypotheekbank *f* 25,000 als 1e hypotheek werd verstrekt.

Dat die taxatie hooger was dan zij nu zou zijn, is zoo natuurlijk mogelijk; de beide blokken aan de Van der Hoop- en Hogendorperstraten waren toen nog niet gebouwd en was er gelegenheid genoeg om de woningen gemakkelijk te kunnen verhuren; aangezien echter de primitieve bouwers en ook de opvolgende eigenaar in gebreke bleven die huizen af te werken.

kwamen die eenigzins in miscrediet en ging de gelegenheid om goed te kunnen verhuren vorbij.

Nu die perceelen zijn afgewerkt is er m. i. geen bezwaar dat die spoedig zullen verhuurd worden.

Ook de bewering, dat het door u aangekochte terrein aan de Van Beuningenstraat en De Wittenkade heeft gekost *f* 17 per M², is onwaar: de oppervlakte daarvan is pl. m. 1100 M² en heeft gekost *f* 17,000, dus *f* 15.60 per M², dat voor een zoo gunstig gelegen terrein zeer zeker de minimumprijs is.

Dat in de Van Beuningenstraat terreinen voor *f* 7 en *f* 8 zijn aangeboden, kan onmogelijk waar zijn, aangezien daar geen enkel terrein meer te koop is dan dat van den heer Pieterse, grenzende aan het door u gekochte terrein; van welken heer hierbij een schrijven gaat, dat hij daarvoor *f* 30 per M² vraagt, niettegenstaande nog 200 M² voor aanleg van de Van der Duijnstraat aan de gemeente Amsterdam kosteloos moet worden afgestaan, hetwelk den prijs voor het overblijvende dus nog verhoogt.

De hierbij gevoegde koopcontracten en brieven bewijzen overigens genoeg, dat voor geen *f* 7 of *f* 8 per M² in die buurt gronden zijn te verkrijgen welke zijn:

4 koopcontracten Jongerling ca. *f* 15 à 20 per M².
1 koopcontract Fransen „ 26 ruim „ „

Brief van den heer Wiegand, dat de terreinen aldaar nog te koop zijn van *f* 17 tot 22 per M².

Brief van den heer Thuring, dat hij gekocht heeft voor *f* 20 per M².

Hierbij wensch ik nog te doen opmerken, dat geen der terreinen, door genoemde heeren gekocht of nog te koop, zoo gunstig gelegen is als dat door u aangekocht en het belendende van den heer Pieterse.

Verder breng ik nog in herinnering, dat alvorens door u tot aankoop van het bewuste terrein is overgegaan, overal naar een geschikt terrein in dien omtrek is omgezien, waarvoor slechts in aanmerking kon komen een terrein a/d Haarlemmerweg over de gasfabriek, dus niet a/d vaart en van ongunstigen

vorm 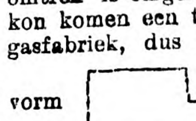 waarvoor echter nog *f* 20

per M² gevraagd wordt.

En een terrein, alleen toegang hebbende van de De Wittenkade, bovendien van ongunstigen vorm

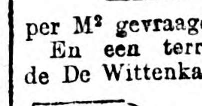 , was voor niet minder dan *f* 18

per M² van den eigeeaar Mathesius te verkrijgen; een gedeelte daarvan is aan den heer Thuring verkocht voor *f* 20 per M².

Ten laatste moet ik nog wijzen op de onbeschaamde leugen, in bovengenoemde vergadering uitgesproken, als zou de Utrechtsche hypotheekbank *f* 100,000.— als hypotheek op het Zwitsersch Hotel te Diemen hebben verstrekt.

De waarheid is, dat de gezamenlijke perceelen aldaar aan bouw en koop van den grond pl. m. hebben gekost *f* 110,000 en door de toen fungeerende taxateurs op *f* 75,000 werden geschat, terwijl door de bank *f* 40,000 als hypotheek werd verstrekt, waarvan echter een gedeelte voor de afwerking werd ingehouden.

Dat bij de veiling van die perceelen geen bod gedaan werd, is ook alweer niet waar: door een gegadigde werd *f* 37,000 geboden; dewijl de bank echter tot het bedrag der hypotheek moest bieden, werd zij eigenares dier perceelen.

Het verslag van bovengenoemde vergadering (*Nieuws van den Dag*) heeft bij mij den indruk nagelaten, dat toen personen aan het woord zijn geweest die óf zonder de minste kennis van zaken gesproken hebben, óf met moedwil dit verkeerd en ongunstig, geheel bezijden de waarheid hebben voorgesteld; waarmede zij zich echter naar mijn oordeel zelf hoogelijk hebben gecompromitteerd.

Na al het bovenstaande vermeen ik het bewijs geleverd te hebben, dat ik het in mij gestelde vertrouwen mij niet onwaardig heb gemaakt.

U tevens vrijheid gevende van een en ander gebruik te maken waar u zulks noodig oordeelt, alleen met beleefd verzoek bijgaande stukken na gebruikmaking te mogen terug ontvangen,

Achtend, Uw WelEd. dienaar,
L. J. NEUMEIJER

Bij dezen brief bevonden zich de volgende stukken:

Koopakte dd. 30 Juli 1885, van 600 M². grond aan de Van Beuningenstraat, à *f* 15 per M².

Koopakte dd. 20 November 1885, van 237 M². grond aan de Van Beuningenstraat, à *f* 15 per M².

Koopakte dd. 3 April 1886, van 740 M². grond aan de Van der Duijnstraat, à *f* 20 per M².

Koopcontract van perceelen No. 5, 7 en 7*a* aan de Van Beuningenstraat, à *f* 26.50 per M². 13 September 1886.

Verklaring van den heer J. J. Thuring, dd. 2 Febr. 1890, dat hij dien dag terreinen aan de De Wittenkade heeft gekocht voor *f* 20.— per M².

Verklaring van den makelaar C. Wiegand, dd. 5 Februari 1890, dat de prijs van den grond aan de Hogendorpstraat is *f* 17.—, en aan den Haarlemmerweg *f* 22.— per M².

Verklaring van den heer Pieterse, omtrent den prijs van het laatste aldaar beschikbare terrein.

Bijlage B.

AMSTERDAM, 11 Februari 1890.

De Wel-Ed. Heeren E. RITTNER BOS en J. SCHEUER.

Raad van Bestuur der Amsterd. Tram-Omnibus Maatschappij.

Bij mijn vroeger schrijven dd. 7 dezer in betrekking tot de op 1 dezer in American-Hotel gehouden vergadering, verzuimde ik op de aanmerking aldaar gemaakt omtrent de huizen in de N. Kerkstraat, u in herinnering te brengen dat door de verkoopers vóór het passeeren der akte van verkoop ten kantore van de Notarissen Pouw & Schulz, verklaard werd dat geen servituut op die perceelen rustende was.

Zooals u bekend is zal zeer waarschijnlijk die quaestie bij minnelijke schikking geregeld worden.

Hopende hiermede mijn verzuim hersteld te hebben Verblijve hoogachtend

U Wel-Edele Dienaar,
L. J. NEUMEIJER.

Ook de voorlezing van deze stukken werd met luids bravo's begroet.

(*Zie verder onder Laatste Berichten.*)

HANDELSBERICHTEN.

Manchester, 21 Febr. (Bericht van WILLING & Co.) Onze markt blijft stil doch vast gestemd, de omzet is van beperkten aard; wel zijn de laatste dagen eenige flinke transactiën in shirtings voor China tot stand gekomen, doch voor Indië blijft het stil en ook voor andere markten zijn de orders slechts klein; voor garens voor China zijn meerdere orders aanwezig, doch alle te laag gelimiteerd; overigens is het in garens zeer stil. De reductie van het bankdisconto van 6 pCt. op 5 pCt. heeft de markt nog weinig geïnfluenceerd, doch moet toch eventueel van goeden invloed op den handel wezen. 40 Mule 9⅜, 30 id. 8⅜, 20 id. 7½; 32 Warpcops 8½, 28 Warps 9⅛, 16 id. 8.

Londen, 24 Febr. (*R. O.*) Aanvoer van **Granen.** enz. ter Londensche markt van 15 tot 21 Febr. Eng. Tarwe 3358 qrs., vreemde id. 24,641 qrs., Eng. Garst 1955 qrs., Schotsch id. 207 qrs., Iersche id. — qrs., vreemde id. 3120 qrs., Eng. Mout 18,836 qrs., Schotsch id. 2870 qrs., Iersche id. 100 qrs., Eng. Haver 482 qrs., Schotsche id. 900 qrs., vreemde id. 26,068 qrs., Eng. Erwten 282 qrs., vreemde id. 2 qrs., Eng. Maïs — qrs., vreemde id. 45608 qrs., Eng. Lijnzaad 7, vreemd id. 15,226 qrs., Eng. Raapzaad — qrs., vreemde id. 15,106 qrs., Eng. Zaden 552 qrs., vreemde id. 1743 qrs., vreemd Meel 500 vaten, Eng. id. 15931 bn., vreemd id. 39117 bn.

Maagdenburg, 21 Februari. **Suiker.** Ook deze week bleef de weersgesteldheid onveranderd, die zich doorgaans kenmerkte door matige vorst, zonder noemenswaardige sneeuw. De veldarbeid staat geheel stil en wordt in landbouwkundige kringen gevreesd dat, ten gevolge van gebrek aan sneeuw, de wintergewassen nog meer schade zullen lijden dan men een maand geleden gedacht had. Met uitzondering van enkele fabrieken is de campagne geëindigd en wordt met zekere spanning de Januari-statistiek te gemoet gezien, daar deze ten aanzien van de totale opbrengst weder nieuwe gezichtspunten zal opleveren. Bij eene verwerkte hoeveelheid beetwortels van ca. 97½ millioen ctr. en ca. 12.4 pCt. suikergehalte, zal men, met inbegrip van de productie der melasse-fabrieken, op eene suiker-opbrengst kunnen rekenen van 1250 à 1260/m. ton ruwe, voorloopig is echter als ramingscijfer 1250/m. ton aangenomen.

De berichten aangaande den loopenden oogst luiden meest allen in dien geest dat de bestaande raming eerder nog iets zal worden overtroffen; inmiddels is deze voor Duitschland op 1250/m. ton, alsmede voor Denemarken, Zweden, Italië en Spanje, enz., op 80,000 ton verhoogd.

Naar den tegenwoordigen stand van zaken doet de loopende campagne, bij hare voorgangster, een surplus verwachten van ca. 764,000 ton.

Uit de Koloniën valt op geene verandering van belang te wijzen.

De zichtbare voorraad en zeilende hoeveelheid verdeelen zich als volgt:

		1890	1889
Duitschland	op 1 Febr.	537,000*	312,694 t.
Hamburg	„ 20 Febr.	29,050	10,800 „
Oostenrijk	„ 1 Febr.	291,000	152,000 „
Frankrijk	„ 1 Febr.	299,959*	230,654 „
Nederland	„ 15 Febr.	69,658	37,392 „
België	„ 1 Febr.	32,545	47,520 „
Engeland	„ 17 Febr.	163,537	153,051 „
Zeilend	„ 15 Febr.	49.977	64,049 „
Totaal voor Europa		1,472,726	1,008,160 t.
Ver. Stat.	op 18 Febr.	24,000	70,909 t.
Havana en Matanzas	op 14 Febr.	47,752	43,327 „
Zeilende n. N.-Amer.	15 Febr.	14,117	34,008 „
Totaal in N.-Amerika		85,869	148,235 t.
Totale voorraad		1,558,595	1,156,395 t.

* Voorloopige opgaven.

Onze markt was deze week doorgaans kalm gestemd en bleven prijzen nagenoeg onveranderd. Het aanbod was meestal beperkt; intusschen heerschte er ook weinig kooplust, zoowel voor de raffinaderijen als voor uitvoer. Nadat de laatste dagen weder iets lagere biedingen werden gedaan, sloot de markt vast. Zoowel 1ste als naproduct zijn deze week 10 pf. teruggegaan Totale omzet 222,000 ctr.

Ten gevolge der aanhoudend gunstige berichten uit Engeland, blijft de termijnmarkt vast gestemd en zijn prijzen opnieuw ca. 10 pf. gestegen.

Geraffineerd deze week bijna zonder zaken, doch op vorige prijzen gehouden.

Berlijn, 22 Febr. **Granen.** Over het geheel was de markt flauw gestemd. Tarwe in loco nagenoeg zonder handel, en ook op levering was de omzet van weinig beteekenis, doordien tegenover ruim aanbod tot 1 a 1¼ M. lagere prijzen slechts weinig kooplust aanwezig was. Rogge in loco stil; termijnen openden op de prijzen van gisteren doch tengevolge van veel realisatie-aanbod liepen de prijzen per April/Mei ¾ en per latere levering ½ M. lager, waartoe zich echter een levendige kooplust kenbaar maakte, zoodat ten slotte het verlorene kon worden herwonnen. Garst onveranderd stil. Haver aanvankelijk iets lager; doch ten slotte weder vaster; Maïs in loco vast; termijnen zeer flauw en 1 Mark lager. **Raapolie** vast en hooger betaald, terwijl de prijzen voor **Spiritus** zoowel voor loco als op termijn bij geringen handel weinig verandering ondergingen.

Stettin, 22 Febr. **Granen.** Tarwe, April/Mei M. 190.50, Juni/Juli 192.50; Rogge April-Mei 167.—, Juni/Juli 167.—. **Raapolie** Febr. 70.—, April/Mei 68.—. **Spiritus** loco 50er 52.20. **Petroleum** loco 12.—.

Tarwe en Raapolie onveranderd, Rogge lusteloos.

Breslau, 22 Febr. **Spiritus** Febr. 50.70. **Rogge** Febr. 176, April/Mei 177, Mei/Juni 178. **Raapolie** loco Febr. en Febr./Maart 70.

Pest, 22 Febr. **Granen.** Tarwe in loco kalm; voorjaar fl. 8.54 g., 8.56 p.; najaar fl. 7.76 g., 7.78 p.; Haver: voorjaar fl. 7.86 g., 7.90 p.; najaar fl. 5.82 g., 5.85 p.; Maïs: Mei/Juni fl. 4.89 g., 4.91 p. **Koolzaad** Aug./Dec. fl. 12.75 g., 12.87 p.

New-York, 1 Febr. **Tabak.**

	1890	1889	1888	1887	1886
	vn.	vn.	vn.	vn.	vn.
Aanvoer in Jan....	3870	5396	4384	4005	8018
Uitvoer „ „	6441	9358	6484	4270	7514
Verkoopen „ „	1304	1526	6071	2108	1746
Voorraad:	vn.	vn.	vn.	vn.	vn.
Engeland......	97170	88666	98709	86889	64419
Vasteland......	16279	15986	13723	16769	9755
New-Orleans...	—	—	—	224	767
Baltimore......	20641	25513	25636	21477	11482
New-York......	32803	41775	42423	37543	30690
	166895	171940	180491	162902	117113

Uitvoer sedert 1 Jan. van New-York naar:

	1886	1887	1888	1889	1890
	vn.	vn.	vn.	vn.	vn.
Groot-Britannië.....	1083	278	314	437	497
Frankrijk	1438	823	2089	932	730
Bremen en Hamburg.	488	956	1258	1118	1817
Antwerpen en Holland	411	326	324	1201	785
Spanje en Portugal..	1828	1594	600	1666	375
Middell. Zee......	70	153	18	107	187
Italië en Oostenrijk..	1867	150	1770	3547	1546
Verschillende landen.	329	440	211	350	504
	7514	4720	6484	9358	6441

Louisville, 10 Febr. **Tabak.** Verkoopen der week 3,550 v., totaal sedert 1 Jan. 15,894 v. De omzet was zeer groot, zelfs werden op een dag 1000 v. afgedaan, een tot nog toe ongekend feit op deze markt. Heldere Burley's gevraagd, geringe soorten onregelmatig. Donkere tabak weinig aangeboden. Men noteert Burley 1889: Trash $ 1.50 à 4.50, colory trash $ 5.50 a 7.50, common lugs $ 3 75 a 5.50, medium lugs $ 5.50 a 7 50, good lugs $ 7 50 a 9.—, colory lugs $ 8.50 a 12, common leaf $ 6 a 9.50, medium leaf $ 9.50 a 13, good leaf $ 13 a 18.50, fine leaf en selections $ 18.50 a 24.50.

Voorraad op 1 Februari:

	1890	1889	1888
Louisville.....	35403	21898	35392 v.
Cincinnati....	23256	5980	13005 „
St. Louis......	6311	4645	9604 „
Clarksville.....	10901	3010	7914 „
Hopkinsville..	4494	2559	2962 „
Paducah......	6575	999	3577 „
Nashville.....	5083	685	971 „
Evansville....	——	650	600 „
Mayfield......	1725	226	485 „
	93748	40652	74510 v.

ADVERTENTIEN.

Burgerlijk en Kerkelijk getrouwd:
FRIEDA SUNDHEIMER
EN
JACQUES DE GORTER.
FRANKFORT A/M., AMSTERDAM, } 25 Februari 1890. (4322)

Bevallen van eene DOCHTER
G. C. WERNINK,
Echtgenoot van
F. C. P. BOTERHOVEN DE HAAN.
AMSTERDAM, 22 Februari 1890. (4325)

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 56 jaar, mijn geliefde echtgenoot de Heer ANTOINE TISSERANT,
Wed. A. TISSERANT
A. J. VAN WOUW.
AMSTERDAM, 12 Februari 1890. (4313)

Heden overleed, in den ouderdom van 64 jaren, onze hartelijk geliefde Echtgenoote en Moeder FANNY HORTENSE VIVROUX.
AUG. DOTHÉE.
HENRIËTTE DOTHÉE.
AMSTERDAM, 20 Februari 1890. (4206)
Eenige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed onze geliefde Behuwdzuster Mevrouw AUG. DOTHÉE, geboren FANNY HORTENSE VIVROUX.
Wed. F. J. H. DEKKER—DOTHÉE.
C. A. HEIJMAN.
AMSTERDAM, 20 Februari 1890. (4334)

Na een kortstondig lijden overleed heden in den ouderdom van bijna tachtig jaar
Mevr. de Wed. G. E. KORIJN geb. HOLLANDER, diep betreurd door hare Kinderen, Behuwd-, Kleinkinderen, Schoonzuster en verdere betrekkingen.
AMSTERDAM, 22 Februari 1890. Uit aller naam, E. G. KORIJN.
Algemeene kennisgeving. (4273)

Heden overleed in den ouderdom van ruim 54 jaren mijn geliefde Echtgenoot
WILLEM JOHANNES SPARRINGA.
Wed. C. F. SPARRINGA VAN RIJSWIJK.
AMSTERDAM, 22 Februari 1890.
Eenige Kennisgeving. (4307)

Na een lang smartelijk lijden overleed heden tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen, moeder, broeders en zusters, mijne dierbare Echtgenoote JETJE STERNHEIM in den ouderdom van bijna 45 jaar.
M. ABRAHAMSON.
AMSTERDAM, 23 Febr. 1890.
Eenige Kennisgeving. (4319)

De Heer en Mevrouw SIEPMAN VAN DEN BERG—SURINGAR betuigen hartelijken dank voor de vele blijken van belangstelling, ondervonden bij de geboorte van hunnen Zoon.
Visites worden bij voorkeur afgewacht op 6 Maart a. s. (4303)

Broeders, Zusters en Behuwdzusters van wijlen den Heer H. BINGER, betuigen hiermede hun hartelijken dank, voor de vele blijken van belangstelling, bij diens overlijden ontvangen.
AMSTERDAM, 22 Februari 1890. (4222)

Voor de vele bewijzen van deelneming in het verlies van mijn geliefden Vader, den Heer H. BINGER, betuig ik mede namens mijne Zusters, mijn hartelijken dank.
M. H. BINGER.
AMSTERDAM, 22 Februari 1890. (4221)

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, zoo binnen als buiten de stad betoond bij het overlijden mijner geliefde Echtgenoote, betuig ik, ook namens mijne kinderen mijnen hartelijken dank.
(4305) W. J. KERMER.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van onzen geliefden Vader en Behuwdvader, betuigen wij onzen hartelijken dank.
REBECCA HEILBUT ADLER.
HARRY HEILBUT.
AMSTERDAM, 23 Februari 1890. (4333)

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen na het overlijden van onzen geliefden Echtgenoot, Vader en Behuwdvader, den Heer O. MEIJLING ZWEERS, betuigen wij onzen hartelijken dank.
Wed. O. MEIJLING ZWEERS—
MEIJER VISSINGH.
L. B. S. ZEEGERS—ZWEERS.
A. C. ZWEERS.
W. F. ZEEGERS.
AMSTERDAM, 25 Februari 1890. (4298)

Voor de deelneming bij het overlijden van onze geliefde Zusters en Behuwdzusters
M. M. STERK
EN
J. A. STERK
betuigen wij onzen dank.
A. C. M. VAN KEMPEN—STERK.
A. Q. J. VAN KEMPEN.
AMSTERDAM, 25 Febr. 1890. (4316)

Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne kinderen, mijn hartelijken dank.
Wed. W. HOOGLANDT—
HOOGLANDT.
'S-GRAVENHAGE, 20 Februari 1890. (4170)

Voor de vele en hartelijke blijken van belangstelling, zoo van hier als elders ondervonden, bij het overlijden van mijne dierbare Echtgenoote, mijner Kinderen onvergetelijke Moeder, betuig ik, ook namens hen, mijn welgemeenden dank.
I. F. GEMKE.
NIEUWER-AMSTEL, 25 Februari 1890. (4326)

De Heer en Mevrouw J. DE GORTER betuigen hunnen welgemeenden dank voor de vele blijken van belangstelling, zoowel van hier als van elders bij hun huwelijk ondervonden.
FRANKFORT A/M., 25 Februari 1890. (4323)

KONINKLIJKE VEREENIGING
Het Nederlandsch Tooneel.
Schouwburg VAN LIER.
Plantage, Fransche Laan.
WOENSDAG 26 FEBRUARI (8 uur):
DE FABRIEKSBAAS,
Tooneelspel in 4 bedrijven, naar het Engelsch *The Middleman*, door HENRY ARTHUR JONES.
CYRUS BLENKARN (*de Fabrieksbaas*) } de Heer **Louis Bouwmeester.**
Rooken verboden. Diploma's **niet** geldig.
Stalles *f* 2, Balcon *f* 1.50, Parquet *f* 1, Parterre *f* 0.50.
Het Kantoor van de Kon. Vereeniging Het Nederlandsch Tooneel is gevestigd in bovenstaanden Schouwburg. Telephoonnummer 2192.

Grand Théâtre, Amstelstraat,
Hollandsch Tooneelgezelschap. A. VAN LIER.
DINSDAG 25 FEBRUARI, (8 uur):
GROOT SUCCES
DE JONGE GARDE.
Blijspel met zang, quodlibets, coupletten enz., in 4 bedrijven. In het tweede bedrijf groote Militaire Marsch en Evolutiën, uitgevoerd door 40 Dames.
Prijzen: *f* 1.25, *f* 1, *f* 0.75, *f* 0.60, *f* 0.40.

Schouwburg VAN LIER,
Plantage Fransche Laan.
Dinsdag 25 Februari:
Buitengewone Voorstelling,
te geven door de Vereeniging
„T. O. N. E. G. I. D. O",
ten voordeele der Vereeniging
HULP VOOR MINVERMOGENDE WEEZEN.
OPGEVOERD ZAL WORDEN:
DE GRAAF DE SAINT GERMAIN,
Drama in vijf bedrijven van DE LA COUR en LAMBERT THIBOUT, door C. P. T. BIGOT.
Prijzen der plaatsen Stalles *f* 1.50, Balcon *f* 1.25, Parquet *f* 1.
Plaatsen zijn te bespreken van 10 tot 3 uur in den Schouwburg en op den dag der Voorstelling.
Aanvang te **8** uur.

Schouwburg FRASCATI, Plantage.
Directie G. PROT & ZOON.
DINSDAG 25 FEBRUARI.
DE DOCHTER VAN DEN TAMBOER-MAJOOR,
Opérette 4 taf. Muziek van OFFENBACH.
Bekende prijzen. **8** uur.
DINSDAG 4 MAART, ter benefice van den Heer en Mevrouw BUDERMAN: **FALKA.** Wegens uitgebreidheid der voorstelling aanvang
Half Acht.

Parkschouwburg.
Hollandsch Opera-Gezelschap,
Directie J. G. DE GROOT.
Woensdag 26 Februari,
(Acht Uur)
ter benefice van den Heer J. G. DE GROOT:
Regisseur-Generaal der Holl. Opera,
EERSTE OPVOERING VAN:
LUCIA VAN LAMMERMOOR.
Opera in 4 bedrijven, van ROYER en VAËZ, door ANTONIO. Muziek van G. DONIZETTI.
Regisseur-Generaal J. G. DE GROOT.
1e Regisseur JOS. DE CRÉ.
Orkestmeester C. v. D. LINDEN.
Prijzen: *f* 2.50, *f* 2, *f* 1.25, *f* 1, *f* 0.50, *f* 0.30.
Diploma's, Vrijbiljetten en Reductiekaarten, van welken aard ook, **niet** gangbaar.

SALON DES VARIETÉS.
Vereenigde Variétés-Tooneelisten,
KREUKNIET, BLAASER & BIGOT,
DINSDAG 25 FEBRUARI (8 uur).
Vierde der **Zes** Abonnementsvoorstellingen:
DONNA DIANA,
Blijspel in 4 bedr. (6 tafer.) van den Spaanschen schrijver MORETO, naar de Hoogduitsche bewerking van C. A. WEST (Schreijvogel). metrisch vertaald door W. G. NIEUWENKAMP.
f 2.50, *f* 1.—, 60 Ct.

THEATER TIVOLI.
Nederl. Tooneelisten Dir. CHARLES DE LA MAR.
DINSDAG 25 FEBRUARI, op vereerend verlangen:
De Familie Van Hoorn.
blijspel in drie bedrijven van ANTON ANNO, succes door geheel Duitschland. Voorafgegaan door **Een Amerikaan**, blijspel in een bedrijf van SCRIBE.
8 uur. Begin **Van Hoorn 9** uur.
DONDERDAG
Beneficevoorstelling van Mevrouw DE LA MAR:
EEN DAG VOL DWAASHEDEN,
blijspel in 3 bedrijven,
door den schrijver van *Familie Van Hoorn*, voorafgegaan **door het Consigne is Sorken,** blijspel in een bedrijf.

PALEIS VOOR VOLKSVLIJT,
Hoogduitsche Opera van Rotterdam.
Directie ALEXANDER SAALBORN.
Dinsdag 25 Februari 1890
wegens uitgebreidheid der Voorstelling
Aanvang **7** uur.
N°. 23 van het doorloopend abonnement.
(*Alleen groene Diploma's gangbaar.*)
TWEEDE OPVOERING van:
Die Walküre.
Musikdrama in 3 Aufzügen von
RICHARD WAGNER.
Met nieuw vervaardigde Costumes, Requisieten, Attributen enz. Het Orkest versterkt met de beste krachten van het Paleis-Orkest.
Prijzen der plaatsen: Stalles *f* 3, Verhooging *f* 2, Parquet *f* 1.50, Parterre *f* 1.
Leden van het Paleis voor Volksvlijt hebben, op vertoon van hun diploma, toegang *tegen betaling van den halven entréeprijs.*
Plaatsen zijn te bespreken aan het Paleis voor Volksvlijt en bij „De Algemeene Muziekhandel", Spui 2.
Houders van Abonnementskaarten kunnen op vertoon van hunne kaart *kosteloos* plaatsen bespreken in de Stalles en op de Verhooging.

Amsterdam 1890. Binnen-Amstel.
Koninklijk Nederlandsch
Circus Oscar Carré.
Dinsdag 25 Februari, 's avonds te 8 uur:
GROOTE BRILLANTE VOORSTELLING.
Wladimir, in de Hoogeschool gereden door de Directrice AMALIA CARRÉ. Het apporteerpaard *Paff* en de 10 Trakehner Hengsten, voorgesteld door den Heer MAXIMILIAAN CARRÉ. Nog slechts 3 avonden van de twee eenbeen-kunstenaars brothers DONATO. Optreden van de Luchtkoningin AMALIA JANSEN zoo ook de Parforcerijderesse HENRIETTE JANSEN. De Koninklijke Post met 8 ponnies, gereden door ALBERT CARRÉ. Optreden van den beroemden Amerikaanschen Jockeyrijder Mr. MIJERS en den Voltigeur Mr. BLUMENFELD.
Morgen Woensdag Twee Voorstellingen,
's nam. te 2 uur.
Extra Voorstelling tegen verminderde prijzen.
Zie verder de Biljetten.

Tentoonstellinggebouw - Damrak.
OUDE EN NIEUWE SCHILDERIJEN.
Kabinet F. H. WENTE.
Dagelijks geopend van 10—4 uur.
Toegang *f* 0.49. Donderdags *f* 0.99.

Bruiloften, Versjes voor Album,
Toosten op rijm. Samenspraken enz. worden tegen BILLIJKEN PRIJS vervaardigd door een LETTERKUNDIGE. **Discretie verzekerd.** Brieven lett. **PNP**, Bureau Handelsblad. (3748)

HH. Spiegelfabrikanten.
Voor den aanleg der **glasverzilvering** volgens een goed en deugdzaam systeem biedt zich iemand aan. Br. fr. **BZB**, Bureau Handelsblad. (4314)

MANTELS. - COSTUMES.
Gevraagd een **JUFFROUW**, P. G., bekwaam in het vak, goede Verkoopster, gewoon aan gedistingeerd Cliëntèle. Brieven franco lett. **MP**, Alg. Adv.-Bureau A. DE LA MAR Az., N. Z. Voorburgwal 266. (4335)

Tegen Mei aanstaande **gevraagd**
Eene derde Meid P. G.
bekwaam voor haar vak, tafeldienen vereischte. Genegen Zomers mede naar buiten te gaan. Adres met franco brieven onder lett. **P**, bij den Boek- en Kunsthandelaar C. M. VAN GOGH, Keizersgracht, alhier. (4328)

TE HUUR
beste gedeelte KEIZERSGRACHT een HUIS voor *f* 700.
Adres met franco Brieven, onder lett. **SSS**, Bureau Handelsblad. (4330)

Doctor VERMEULEN
is weder te consulteeren. (4317)

De Levensverzekering-Maatschappij **La Foncière**, met een Kapitaal van **Veertig Millioen Franken**, wenscht AGENTEN-GENERAAL te benoemen in alle Steden van Nederland, waar zij nog geen Vertegenwoordiger bezit. Gegadigden wenden zich tot den Heer VAN DETH, Particulier Directeur der Maatschappij gevestigd te *UTRECHT, WEERDSINGEL* **54**. (3196)

In eene Fabriekszaak in Twenthe wordt ten spoedigste gevraagd, een BEKWAAM
BOEKHOUDER,
P. G., op de hoogte van handelscorrespondentie in de moderne talen, SALARIS *f* 1500. Franco brieven worden ingewacht, onder lett. A. B., bij den Boekhandelaar JOHS. WILMES. te Almelo. (4103)

PAPIERFABRIEK.
De Directeur eener Papierfabriek zag zich gaarne spoedig verplaatst; is ook genegen zich te associeeren. Br fr., motto „Papierfabriek", aan den Kantoorboekh. BLIKMAN & SARTORIUS, Rokin 17. (4109)

LEVENSVERZEKERING.
Een **Binnenlandsche Levensverzekering-Maatschappij** wenscht in kennis te komen met iemand, in het bezit van vele relatiën en prima referentiën en die de bewijzen kan leveren, dat hij in staat is aan hare Cliënteele te Amsterdam **een flinke uitbreiding te geven.** Gunstige voorwaarden kunnen gesteld worden. Franco brieven lett **MG**, Alg. Adv.-Bur. A. DE LA MAR Az., N. Z. Voorburgwal 266. (4091)

NABAKER.
Er wordt tegen midden Maart een flinke NABAKER **gezocht**. Met goede getuigen gelieve zich aan te melden onder lett. **BUB** Bureau Handelsblad. (4153)

ADR. BIERSTEKER,
Tandarts Nieuwe Wet,
Prins Hendrikkade 169.
Consult dagelijks van **9—5** uur voor Tandheelkundige Operatiën en het plaatsen van Kunsttanden en Gebitten. (3000)

30 MILLE
gevraagd als 1e Hypotheek tegen 3½ of 3¾ pCt., op een flink groot Huis met gevestigde Zaak. Brieven, zonder tusschenpersoon, franco te zenden onder letter **IJ**, bij den Boekhandelaar A. MEIJER, Arnhem. (4151)

Te Koop of Te Huur:
Bijzonder gunstig gelegen **Terreinen** voor **Fabrieken** en andere Industrieele Ondernemingen, aan diep vaarwater nabij Amsterdam, tot zeer billijke prijzen.
Te bevragen bij den Architect W. LANGHOUT Gzn., Weesperzijde 45, Amsterdam (1832)

Te Huur voor *f* 600.
Met Primo Mei a. s. geheel vrije **Heerenhutzen**, bevattende acht Kamers, Kelder, Keuken en Zolder, gelegen aan de Gysbrecht van Aemstelstraat (Weesperzijde).
Te zien en te bevragen bij den Heer W. LANGHOUT Gzn., Architect, Weesperzijde n°. 45, Amsterdam. (3479)

TE HUUR.
tegen Mei e. k. een **ruim Huis met Tuin** met groote kamers, voorzien van gas-aanleg en duinwater en verdere gemakken **ook geschikt voor Kantoor en met Magazijn.** gelegen aan den Achterburgwal. Belangstellenden vervoegen zich bij den Makelaar J. SWAGERMAN. Leliegr. (4312)

TE HUUR:
HUIZEN en BOVENHUIZEN,
Oude Stad,
Weteringplantsoen, Prachtig uitzicht, a/d. Tram gelegen.
Te bevragen: Sigarenmagazijn C. J. BALESTRA, Nieuwe Vijzelstraat bij de Weteringschans No. 5. (2161)

TE HUUR
het **Buitenverblijf** *HOUTRUST*, met TUIN, gelegen in den Haarlemmerhout, gemeente Heemstede, tusschen de *Buiten-Sociëteit* en den Heerenweg. Het Huis is voorzien van Gas- en Waterleiding. Huurprijs ***f* 1000**. Te bevragen bij den Huisbewaarder op *Groen en Hout*, vlak daarnaast, en bij GEBRS. VAN KAMPEN, Mrs. Timmerlieden, Houtplein, Haarlem. (4072)

TE HUUR:
EEN GEMEUBILEERD HUIS,
gelegen aan het THUNERMEER (Zwitserland), met prachtig uitzicht op de Bergen, 10 Kamers en Tuin. Brieven franco, Lett. **KSK**, Bureau Handelsblad. (4036)

GEVRAAGD:
tweegemeubeleerde Slaapkamers en Zitkamer voor twee HEEREN, h. b. b. h. h., liefst met gelegenheid om te eten.
Franco brieven, onder letter D. bij de Kantoor-Boekverkoopers VAN TUBERGEN & KRUIJSMULDER, Rokin. (4176)

Op den **4 Maart 1890,** te 3 uur, zal door het Ned. Israël. Armbestuur te Amsterdam, **Publiek worden Aanbesteed:**
Het bouwen van een WOONHUIS, op de Nieuwe Keizersgracht, ter vervanging van het Pakhuis 98 aldaar.
De Bestekken zijn te verkrijgen bij den Portier van het Ziekenhuis, tegen betaling van *f* 1, van af 25 Febr. a. s.
Inlichtingen zijn bij den Architect G. B. SALM te verkrijgen, alwaar de teekeningen ter visie liggen. (4275)

F. L. GIJSELMAN, J. CABELS, J. G. J. GEERS Hzn., J. P. L. PETRI, J. DE LANGE, R. BONGERS, C. H. GIJSELMAN en JOHS. GIJSELMAN, Makelaars, zullen ten overstaan van de Notarissen KRUIMEL & EVENBLIJ, op **Maandag 10 Maart 1890**, des avonds, in het verkooplokaal *FRASCATI*, verkoopen: Het **HUIS**, waarin sedert jaren eene *Smederij* wordt uitgeoefend, met afzonderlijke **Bovenwoning** en **ERVE**, staande en gelegen aan de
Nieuwe Leliestraat No. 14,
nabij de **Prinsengracht**, groot 93 Centiaren. De vaste Smederij-gereedschappen zijn onder den koop begrepen. Het perceel is van Gas- en Duinwateraanleg voorzien en te bezichtigen des Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag, van 2 tot 4 uur. De bewijzen van eigendom en de veilcondítiën, zullen op den gewonen tijd ter lezing liggen ten kantore van gemelde Notarissen, Keizersgracht n°. 522, alhier. (3681)

KOOPERS GEZOCHT
VOOR AFGEROOMDE MELK.
Brieven franco, lett. **UPU**, Bureau Handelsblad. (3953)

COMMANDITAIR.
In een sedert jaren gevestigde INDUSTRIEELE ONDERNEMING, welke de beste reputatie geniet, wordt wegens uitbreiding een **Commanditair** gezocht, die over een kapitaal van 25 mille beschikken kan. Brieven franco, letter **MSM**, Bureau Handelsblad. (4061)

EEN DUITSCHER,
sedert '86 in Holland, ervaren in zaken, geroutineerd **Reiziger** en bekend met Boekhouden en Correspondentie in de Moderne Talen, zoekt plaatsing op een Handelskantoor of Fabriek. Beste referentiën. Fr. brieven, lett. **AUA**, Bureau Handelsblad. (4117)

SCHEVENINGEN.
Wordt **te koop aangeboden** een **Gemeubileerd Hôtelgebouw**, op de Badplaats Scheveningen; allergunstigt gelegen en op gemakkelijke koopconditiën. Br. fr. **Nr. P 81**, aan HAASENSTEIN & VOGLER A. G., Noordeinde 98, 's-Hage. (4184)

ASAHAN - SUMATRA.
BEZITTERS VAN LANDBOUWCONTRACTEN wenschen in verbinding te komen met Kapitalisten, voor de **oprichting van Tabakestates.** Br. fr. onder lett. **WT 1520**, aan HAASENSTEIN & VOGLER Frankfurt a/M. (H61396) (4257)

Schladitz & Bernhardt, *Dresden,*

bevelen beleefd aan hunne uiterst zorgvuldig bewerkte **Velocipèdes** van verschillenden aard. HUGELKOPF Rover. Gewaarborgd afgeleverd. Prijslijst verkrijgbaar à 10 pf. (355) (2804)

Mej. P. J. ISRAËLS,
in het bezit van de akten **Engelsch M. O. A en B.**, beveelt zich aan tot het geven van **privaatlessen**. Adres, Weesperstraat 106. (2637)

Heden verscheen bij P. GOUDA QUINT, te Arnhem:
De ontginning der Nederlandsche heiden en het gebruik der hulpmeststoffen,
door Dr. A. SALFELD, te *Lingen aan de Eems*. Vertaald en met de hoofdstukken over Geologie en Klimaat der heiden vermeerderd door Dr. J. LORIÉ, te *Utrecht*.
Uitgegeven onder aanbeveling van het Bestuur der Nederlandsche Heide-Maatschappij.
Prijs *f* 1.25. — 12 Ex. à *f* 1. — 25 Ex. à 90 cts. 100 Ex. à 75 cts. (4010)

Het Groote WOORDENBOEK Raakt Op!!!
Denk niet ik heb den tijd nog, en zal dat later wel koopen, denk dat niet, want dan is het onherroepelijk voor geen goud meer te bekomen. Wie het **Groote Woordenboek** nog voor het bagatel van **45 stuivers** hebben wil, moet spoedig profiteeren.
Groot Kunstwoordenboek van P. WEILAND, omvattende uitvoerige verklaring van alle vreemde Woorden, Benamingen, Gezegden, Spreekwijzen, enz., die dagelijks in de samenleving worden gebruikt, 3e vermeerderde druk, bijna **800 bladz.**, in linnen band met vergulde rugstempels. Prijs *f* 7.60, voor den spotprijs van ***f* 2.25**.
Voor elk beschaafd mensch, op elk kantoor, in elk studeervertrek, in elke bibliotheek is dit groote fraai gebonden Woordenboek over Kunst en Wetenschap in werkelijkheid onmisbaar, het mag een wonder heeten, dat ik den laatsten voorraad voor den minnen prijs van slechts ***f* 2.25** van de hand doe.
Talm vooral niet om uwe bestelling te doen, want de voorraad mindert sterk en is spoedig totaal uitverkocht.
Verkrijgbaar bij **D. BOLLE**, Bazaar van Goedkoope Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te Rotterdam. Franco, uitsluitend op ontvangst van Postwissel, waarbij te schrijven: **Het groote Kunstwoordenboek.** (3958)

BREMEN.
Hôtel de l'Europe.
I Rang.
Gelegen aan de Walpromenaden.
Geheel en al nieuw en comfortabel ingericht.
Wiener Café en Restaurant.
Electrische Verlichting
in alle Salons, Logeerkamers, Trappen, Gangen enz., van het gansche Hotel.
(601) **FRANZ VOTH**, *Eigenaar.*

Kunsttanden à *f* 2.50
met schriftelijke garantie worden geplaatst zonder oude wortels te trekken, door KOEKENHEIM, Tandarts, **Nieuwendijk 105**, Amsterdam. Consult dagelijks. Tandheelk. operatiën volgens de nieuwe wet. (857)

CHIRURGIJN DE JONG VAN LIER,
Speciaal voor **Geheime** en **Huidziekten** **N. Z. Voorburgwal** bij de Lijnbaansteeg **92** van 11 tot 2 uur en van 6 tot 9 uur te consulteeren (742)

PAARLWITTE TANDEN.
PAARLWITTE TANDEN, ROZENROODE LIPPEN, GEZOND TANDVLEESCH, WELRIEKENDEN ADEM, } **Doos 50 Cents.**
geeft BÉLACRES Tandpoeder. (3201)
W. A. SCHADE & ZOON (De Vlijt), Leidschestraat.

WIE HAAR OF BAARD WIL
KLEUREN,
moet het sedert **21 jaren beroemde Haarkleurmiddel** eens aanwenden, 't is het beste en goedkoopste wat er bestaat, Chemisch onderzocht en onschadelijk bevonden.
Rood, grijs of wit Hoofdhaar, tevens Baard, kunt U kleuren in blond, bruin of zwart, kleurhoudend en zoo natuurlijk mogelijk, voor een halfjaar voldoende. Wordt nergens anders verkocht dan bij THEOPHILE, Frederiksplein 32, Amsterdam, slechts *f* 2 per flacon, franco *f* 2.25. (2639)
NB. Van mijne duizende Cliënten zijn er 1337, die hun haar of baard reeds 20 jaren kleuren, wel een bewijs voor het deugdelijke van mijn kleurmiddel.

SANTAL MIDY
Vervangt **Copahu, Cubebe,** en **Inspuitingen** en geneest slijmvloed in 48 uren. — Zeer nuttig in blaaskwalen; na haar gebruik wordt het troebelste water spoedig weer helder. Als waarborg is in iedere capsule de naam **MIDY** gedrukt.
PARIJS, 8, Rue Vivienne.
AMSTERDAM: J. M. POLAK, ULOTH & C°. A. W. GROOTE & C°.
ROTTERDAM: Van SANTENKOLFF.
(30872)

Ontdekking. Geen **ASTHMA**, Benauwdheid, Zinking noch hoest meer Bekroningen. Aanwijzingen gratis franco. Schrijven aan Dr. CTE CLERY, te Marseille en ULOTH, Zeedijk hoek Kolksluis, 14 en 16, Amsterdam. (31523)

NIEUWE SELTERS MINERAALBRON.
Selters bij Weilburg a/d. L. Nassau (Duitschland).
Het natuurlijk koolzuurhoudend Mineraalwater dezer Bron is een der weinige Minerale Wateren, dat als zuiver natuurproduct in den handel komt. Het wordt direct van de bron gevuld, is kristalhelder, aangenaam opwekkend van smaak, uiterst koolzuurhoudend en blijft jarenlang goed; als tafel- zoowel als medicinaalwater zeer aan te bevelen. Tegen griep, influenza, enz. is het in hooge mate gebleken heilzaam te werken.
In Nederland is dit voortreffelijke Water nog niet geïmporteerd en doet zich dus de gelegenheid voor, dat een degelijke Firma de zaken voor geheel Nederland zou kunnen overnemen. Offerten worden ingewacht aan **Selterser Mineraalwasser-Versand** W. SCHUTZ & Co. Weilburg a/d. L., Nassau. (H. 6846) (2640)

KORFF's CACAO,
Hoogste Bekrooning,
WERELDTENTOONSTELLING PARIJS 1889.
DETAILPRIJZEN:
Per bus van ½ K°. . . . . ***f* 1.70**
„ „ „ ¼ „ . . . . **„ 0.90**
„ „ „ ⅛ „ . . . . **„ 0.50**
Verkrijgbaar bij de meeste Winkeliers. (3759)

NEDERLANDSCHE WERKGEVERSBOND,
Afdeeling „AMSTERDAM".

De **Nederlandsche Werkgeversbond,** gevestigd te *Amsterdam*, stelt zich ten doel **de verzekering van Nederlandsche werklieden** door alle daartoe dienstige middelen te bevorderen.

De leden van de afdeeling „Amsterdam" hebben zich verbonden:

1°. Om aan iederen in hunnen dienst zijnden of komenden werkman, die verzekerd is of zich wenscht te verzekeren voor een pensioen op den grondslag van minstens *f* 3 per week op 60 jarigen leeftijd en in te gaan niet vroeger dan op 50 jarigen leeftijd, **15 cent per week** bij te dragen in de daarvoor gevorderde premie.

2°. Om hunne werkjongens en leerlingen, nadat deze 6 maanden in hunnen dienst zijn geweest en alsdan den leeftijd van 15 jaar nog niet hebben bereikt, te verzekeren voor een pensioen, gelijk aan het hierboven omschrevene, en *daarvoor de geheele premie te betalen*, totdat de aldus verzekerden den leeftijd van 21 jaar bereikt hebben. Na dat tijdstip betalen de aldus verzekerden zelven wekelijks zooveel als de premie meer dan 15 cents bedraagt.

3°. Om mede te werken tot het bijeenbrengen van gelden tot vorming van een **Fonds**, waaruit tijdelijk, door gift of voorschot, premiën kunnen betaald worden van werklieden, die daartoe buiten hunne schuld tijdelijk niet bij machte zijn.

De leden zijn tot bovengenoemde verplichtingen alleen gehouden, wanneer de werklieden genegen zijn hunne verzekering te sluiten bij het Nederlandsch Werkliedenfonds, of bij zoodanige andere instelling, als het hoofdbestuur van den Werkgeversbond daarnaast mocht willen toelaten, opdat de grootst mogelijke zekerheid. Basta voor een *solide en betrouwbare belegging.*

De hiernaast omschreven verplichtingen zijn niet toepasselijk tegenover werklieden die korter dan een maand in denzelfden dienst blijven, tenzij zij bij indiensttreding reeds verzekerd waren.

De verplichting der leden houdt op tegenover iederen werkman, die hunnen dienst verlaat of daaruit ontslagen wordt.

Alleen door overlijden gaan de gestorte premiën verloren. Bereikt de verzekerde den leeftijd waarop hij recht heeft op pensioen, en heeft hij door bijzondere omstandigheden de betaling der premiën vroeger moeten staken, dan ontvangt hij toch een pensioen evenredig aan het aantal jaren dat door hem bijgedragen is. (Zie voorbeeld III).

Het bestuur van iedere afdeeling wordt ter zijde gestaan door een **commissie van drie werklieden** der drie inrichtingen, waar het grootst aantal verzekerde werklieden werkzaam is. Deze commissie heeft het recht de vergaderingen der afdeeling bij te wonen, van advies te dienen, voorstellen te doen en aan het einde van ieder jaar inzage te nemen van de door het bestuur gevoerde administratie.

De leden der afdeeling zullen hunne werklieden op hunne aanvrage in de gelegenheid stellen kennis te nemen van de Bonds-statuten en het afdeelingsreglement.

Het bestuur van den Bond en dat van de afdeeling wijst er met ernst op, dat krachtige medewerking van den kant der werklieden, en vooral van de jongeren onder hen, de meeste aanbeveling verdient. Door de aankomende werklieden gedurende geruimen tijd geheel voor hunne rekening te verzekeren, wordt door de werkgevers de grondslag gelegd, waarop kan worden voortgebouwd, ter bereiking van het einddoel: *Pensioen-verzekering voor alle Nederlandsche Werklieden.*

Voorbeelden tot toelichting, ontleend aan de tarieven van het Ned. Werkliedenfonds.

VOORBEELD I.
Uitkeering van f 3 pensioen p. week op 60-jarigen leeft.

Leeftijd van den te verzekeren persoon op het oogenblik dat de premiestorting begint.	Vereischte premie per week.	Hiervan betaalt de patroon.	Blijft te betalen door den werkman.
15 jaar	16½ Ct.	15 Ct.	1½ Ct.
16 „	18 „	15 „	3 „
17 „	18 „	15 „	3 „
18 „	19½ „	15 „	4½ „
19 „	21 „	15 „	6 „
20 „	22½ „	15 „	7½ „
21 „	22½ „	15 „	7½ „
22 „	24 „	15 „	9 „
23 „	25½ „	15 „	10½ „
24 „	27 „	15 „	12 „
25 „	28½ „	15 „	13½ „
26 „	30 „	15 „	15 „
27 „	33 „	15 „	18 „
28 „	34½ „	15 „	19½ „
29 „	36 „	15 „	21 „
30 „	39 „	15 „	24 „
31 „	42 „	15 „	27 „
32 „	45 „	15 „	30 „
33 „	48 „	15 „	33 „
34 „	51 „	15 „	36 „
35 „	55½ „	15 „	40½ „

VOORBEELD II.
Een jongen hoogstens **14½** jaar, die bij een bondslid in dienst treedt, en bij denzelfden patroon in dienst blijft, heeft te betalen tot aan zijn 21e jaar **niets** en na zijn 21e jaar **1½ Ct.** per week en geniet daarvoor een pensioen van ***f* 3.—** per week op 60-jarigen leeftijd.

VOORBEELD III.
Een jongen, die op 15-jarigen leeftijd verzekerd wordt voor *f* 3 pensioen op 60-jarigen leeftijd, ontvangt wanneer hij de betaling der premiën moet staken:

na het 1e jaar, op 60-jarigen leeftijd per week	*f* 0.15
„ „ 2e „ „ „ „ „	„ 0.31
„ „ 3e „ „ „ „ „	„ 0.45
„ „ 4e „ „ „ „ „	„ 0.59
„ „ 5e „ „ „ „ „	„ 0.72
„ „ 6e „ „ „ „ „	„ 0.85
„ „ 7e „ „ „ „ „	„ 0.97
„ „ 8e „ „ „ „ „	„ 1.09
„ „ 9e „ „ „ „ „	„ 1.20
„ „ 10e „ „ „ „ „	„ 1.30
„ „ 11e „ „ „ „ „	„ 1.40
„ „ 12e „ „ „ „ „	„ 1.49
„ „ 13e „ „ „ „ „	„ 1.58
„ „ 14e „ „ „ „ „	„ 1.67
„ „ 15e „ „ „ „ „	„ 1.76

VOORBEELD IV.
De werkman verzekerd voor *f* 3 pensioen op 60-jarigen leeftijd, die, op dien leeftijd gekomen, den ingang van zijn pensioen wil verschuiven:

tot zijn 61e jaar, ziet zijn pensioen stijgen tot	*f* 3.33 p. w.
„ „ 62e „ „ „ „ „ „	„ 3.69 „
„ „ 63e „ „ „ „ „ „	„ 4.14 „
„ „ 64e „ „ „ „ „ „	„ 4.65 „
„ „ 65e „ „ „ „ „ „	„ 5.25 „
„ „ 66e „ „ „ „ „ „	„ 5.97 „
„ „ 67e „ „ „ „ „ „	„ 6.78 „
„ „ 68e „ „ „ „ „ „	„ 7.80 „
„ „ 69e „ „ „ „ „ „	„ 9.— „
„ „ 70e „ „ „ „ „ „	„ 10.44 „

Het bestuur der afd. Amsterdam van den Nederl. Werkgeversbond is als volgt samengesteld:
W. SPAKLER, *Voorzitter.* J. H. DE BUSSY. F. W. HUDIG.
A. J. C. J. S. BERGSMA. J. G. VAN GELDER. J. F. STAAL.
J. BLOOKER. F. A. HOEKER. Mr. A. F. VAN LEIJDEN, *Secr.-Penningm.*, Hartenstraat 15.
Voor de opgave als lid of begunstiger melde men zich aan bij den Secretaris, Hartenstraat 15.

De Firma J. H. VAN HULST,
SIGARENFABRIKANTEN TE KAMPEN,
heeft de eer te berichten, dat zij het beheer van haar Magazijn Paleisstraat 12, ter vervanging van den Heer D. C. NOPPEN, heeft opgedragen aan den Heer G. DE VRIES. (4152)

SUIKERPILLEN CANTEL. Radicale en spoedige genezing. **zonder inspuitingen,** VAN GEHEIME ZIEKTEN, *Veroorzaakt als ontstane vloeiingen, onwillekeurige lozing of opstopping van urine.* (693)
Te Amsterdam alleen verkrijgbaar bij VAN TUIJLL, Paleisstr.; ULOTH, Zeedijk; CLÉBAN, Heiligenweg; te Rotterdam bij SNABILIÉ, Steiger, te 's-Hage HAPPEL en SNABILIÉ.

AMSTERDAMSCHE RIJN-BEURTVAART.
DIRECTE WEKELIJKSCHE DIENST
naar: **Bingen, Mainz, Gustavsburg, Frankfurt a/M.** Laatste laaddag Zaterdag.
Idem naar: **Mannheim, Ludwigshafen a/Rh., Heilbronn,** in verbinding met de *Mannheimer Dampf-Schlepp Schifffahrts Gesellschaft in Mannheim.* Laatste laaddag Zaterdag.
Voor Vrachten en inlichtingen gelieve men zich te vervoegen ten kantore der Directie **Damrak 46**, ingang Mandemakerssteeg; **Telefoon 189, Beurs 106.** (519)

MESSAGERIES MARITIMES.
Geregelde Afvaarten om de veertien dagen **van Marseille**
NAAR
SINGAPORE, BATAVIA, HONGKONG, SHANGHAI, YOKOHAMA. (593)
Uitmuntende inrichtingen voor passagiers.
Speciaal tarief voor Gouvernementspassagiers.
Goederen worden tot doorvrachten en met directe connossementen aangenomen.
Nadere inlichtingen bij
SMITH & Co., Rotterdam.

Eerstvolgende afvaarten naar Ned.-Indië.
Stoomv.M ij „NEDERLAND" van AMSTERDAM, 1 Maart. PRINSES AMALIA. Kapt. *W. P. Harten.* 15 Maart. PRINS ALEXANDER. Kapt. *C. A. Bakker.*
ROTTERDAMSCHELLOYD van ROTTERDAM, 22 Febr. ZEELAND. Kapt. *J. C. Kromwijk.* 8 Maart. NOORDHOLLAND, Kapt. *P. de Goede.*
(30072)

Stoom-Snelpersdrukkerij C. A. SPIN & ZOON